

ಧರ್ಮಪೂರಿಯಿಂದ
ತಿರುನಲ್ಲೇಲವರೆಗೆ

ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಗಂಡ

ಕರ್ನಾಟಕ ದ್ವಾರಾ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಗಳ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನಿರ್ಮಾಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪಯಣ ಮೂಲೆ-೧

ಧರ್ಮಪ್ರಾರಿಂಧ

ತಿರುನಲ್ಹೈಲಿವರೆಗೆ

[ತಮಿಶ್ವನಾಡು ಜಾನಪದ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ]

ಎಂ. ಭೃತೇಗೌಡ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು
ಯಾಸ್ಕಿಗಾಳಾಗ್ತಾಂತರಾಜೀವನ
ಸೇಂಗಾಳೂರು

"DHARMAPURIYINDA THIRUNALVELIVAREGE"- A Folklore Travelogue. written by M. Bhaire gowda, Pub. by M. S. Siddegowda, Registrar, Karnataka Janapada and Yakshagana Academy, Nrupatunga Road, Bangalore-560 002

Pages viii+114

Price Rs. 25/-

ದೀರ್ಘಾಂತ್ರಿಕ ರಾಜ್ಯ

First Impression : 1997

© Janapada & Yakshagana Academy

ಬೆಲೆ : ಇಪ್ಪತ್ತು ದು ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಪ್ರಕಾಶಕರ್ತಾ

ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿದ್ದೇಗೌಡ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕನಾರ್ಚಿಕ ಜಾನಪದ ವಂತು ಯಕ್ಕಣಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

೧೪/ಇ, ಕೆನರಾ ಘೇನಾನ್ ಕಟ್ಟಡ

ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೨

ವಾದ್ಯಾಳಿ :

ನ್ನೀಂತಾ ಪ್ರೀತಿಪಾಠ

ನಂ. 22, 2ನೇ ಹೈನ್‌, ಅತ್ತಿಗುಪ್ತೀ

ವಿಜಯನಗರ 2ನೇ ಹಂತ

ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೪೦

ಅಧ್ಯೇತ್ರ ಮಾತ್ರ

ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಾಕ್ಷಗಾನ ಆಕಾಡೆಮಿಯಾ ತನ್ನ ಸ್ಥಾಪನೆಯು
ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಿ ತನ್ನ
ಶಕ್ತಿವಿಂದಿ ಕಳಿದ ಒಂದೂವರೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಜಾನಪದ ಸಂಘಣಸ್ಯೆಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ
ಜನಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಕಾಡೆಮಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿ
ಕೊಂಡಿದೆ. ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಅಪಾರ ಪ್ರವಹಣದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಜಾನಪದ
ಸಿರಿಯನ್ನು ಅದರ ಶಹಜ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೀರೆಹಿಡಿಯಲು, ಪ್ರಕಟಿಸಲು, ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಈಗ ಕೇವಲ ಸಂಗ್ರಹದ
ಹಾಗೂ ಭಾಷ್ಯಕ ಉದ್ದಾರದ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಳ್ಣೆಯ ನೇಲೆಯನ್ನು ದಾಟಿ, ಜಾನಪದ
ಸತ್ಯದ ಅಂಶರೊಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ, ಇತರ ಜ್ಞಾನ
ಶಿಸ್ತಗಳೊಡನೆ ತೋಲನಿಕವಾಗಿ ಆದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರಗತಿ
ಯಾಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವಂತೆ ಹಾಡುವ
ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಆಕಾಡೆಮಿ ನವ್ಯವಾಗಿ ಕೃಗತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾರಳಭಾತ
ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ತರಬೇತಿ ತಿಬಿರ, ಜನಪದ ಕಲಾ ಸಾಧನೆ, ಜನಪದ
ಕಲಾ ತರಬೇತಿ ತಿಬಿರ, ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಾರ, ಕವಾಟ, ಜನಪದ ಕಲಾ
ಪರಿಪೂರಣಕಾರ್ಯ, ಜನಪದ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟನೆ, ಸಂತೋಧನೆ, ಜನಪದ ನಿಘಂಟು
ಮತ್ತು ಪಾರಿಭೂತಿಕಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಂಂತಾದ ಹಲವು ಹತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು
ಸಾಕಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಾಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ಯಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತಗಳ ಪರಿಣತರನ್ನು
ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂತೋಧನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂದು ಅವರನ್ನು
ಜಾನಪದದ ಕಾರ್ಯಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಹ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಅಡಿಯೋ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋಗಳ ಮಾಲಕೆ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು
ಪರಿಕಾವಾರಿಯಾಗಿ ಸಂರಸ್ಯಿಸುವ, ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಹಾಡುವ
ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಣಕ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದ್ರಿಯರೂ ಜಾನಪದದ
ವ್ಯಾಪಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಾಟಕವೊಂದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾನಪದ ದ್ವೀಪವಾಗಿ
ಉಳಿಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಷಾಟ್ ಉಪಾಖಣೆಗಳ ಜೀವನಪದ ಉಪಾಖಣೆಗಳಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅದರೆ ಕನ್ನಾಡಕದ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಾನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಚಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದಾಸಕ್ತಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮೃತ್ಯು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಾಹ ವಂಬಂಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅನ್ವಯಾಂತ್ಯದ ಸಾಧನೆಗಳಾದನೆ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತುಲನೆಗೆ ಒಡ್ಡುಪುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೋರತೆಗಳ ಅರಿವೂ ನಮ್ಮಗಾಗಂತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾನಪದಾಸಕ್ತರಾದ ಉತ್ತಾಹ ತರುಣರನ್ನು ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಹಿಕಿಗಳನ್ನು ರೇಖಾರ್ಥಿ ಕಂಡು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವ, ಏತ್ತೀಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಕಾದೆಮಿ ಹೊರದಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ “ಜಾನಪದ ಪರಿಣಾಮ” ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅಕಾದೆಮಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕಾರದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಶ್ರೀ ಎಂ, ಭೂರ್ಜೇಗೌಡ ಅಕಾದೆಮಿಯ ನರೀ ನಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದೀಯ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೃಗೊಂಡಿದ್ದರೂ. ಅವರ ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಭವ ಕಥನವೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ.

ಶ್ರೀ ಭೂರ್ಜೇಗೌಡ ಅವರು ಧರ್ಮಪೂರಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಶಿರುನಲ್ಲೀಲಿಯ ಪರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಾಂಪ್ರವಾಸ ವಹಿದಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಾನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೇಖಾರ್ಥಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಪಂಚ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾಗಳನ್ನು ಭೇಡ ಮಾಡಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ವಹಿಕಿರಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟಾರಿಕ್ ದಾರು. ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಭಾಗ ಮುಖಿಗಳ ಪರಿಚಯ ವಹಿಕಿರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೂಕಿಗೆ ಆ ನಾಡಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ವಹಿಕಿ ಪಡೆದು ಅಪ್ರಾಗಿಲ್ಲ ಕಿಲವನ್ನು ಸ್ತುತಿ ವಿಶ್ವಿಸಿ, ತಮಿಳನ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, ಹಬ್ಬಪರಿ ದಿನಗಳನ್ನು, ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಕಂಡು, ಬಲ್ಲವರಿಂದ ವಿಧಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ವಿಶ್ವಾ ಕಲೆಗಳ ಅಷ್ಟವರ್ಷ ಭಾಯಾಚಿಕ್ರಾಗಳನ್ನು ಸಹ ಶಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕಥನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಜಾನಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸೂಲವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವಹಿಕಿರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮೆಡುಹಿಡಿದ್ದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಕಾರರ ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಅನಲಂಕೃತವಾದ ಭಾವ, ನೇರ ನಿರೂಪಣೆ, ಇತ್ಯಾಗೂ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಮೇರಂಗನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ವಿಚಿತ್ರತೆಯನ್ನು, ಶಂಗ್ರಹ ಜಾಕ್ಕೆಯಾಗುವು ತೋರಿದ್ದರೂ ಈ ಕೃತಿ ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದರೂ ಲೇಖಿಕರಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಾಕಷ್ಟು ಯಂತಸ್ಸಿಯಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜಾನಪದದ

ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಂಬಬಾ ಶ್ರದ್ದೆ, ತಾಳ್ಳು, ಪರಿತ್ರವಾ ಮತ್ತು ಜನಪದದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ಸ್ತುತಿಯಾಂದ ಇಂಥದೊಂದು ರಥನವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಭೃಗುಂದಿ ಅವರಿಗೆ ಆಶಾದೇಹು ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗೆಳನ್ನು ಅರ್ಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸ್ತೋತ್ರಾ ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ವಣಲೀಕ ರಾದ ಬಿ|| ಏ. ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಬ್ಬಂದಿಗರ್ತಿ ಸಹ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗೆಳಾಗಿ ಸಹ್ಯದರ್ಯ ಒದಗಿವಗ್ಗೆ ಈ ಹೊಸಬಗೆಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಯಾತ್ತಿ ಮತ್ತು ಘರ್ಷಣೆಯಾಗುವಂತಹ ಸಲಹ ಮಾಡನ ಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವುದು||

ಡಾ॥ ಎಚ್. ಜಿ. ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾಸೋಡ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗಳು

‘ಹೊರರಾಜ್ಯ ಜಾನಪದ ಪ್ರವಾಸಾನಂದಾನ’ನೀಡಿ ಈ ಕೃತಿ ಹೊರಬರುವಂತೆ ವಣಾದಿದ ಕ್ರಾಂತಿಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಂಕ್ಕಾನ ಅಕೂಡೆಲು ಅಥ್ವಕ್ಕೂರಾದ ಡಾ. ಎಬ್. ಜೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪಗೌಡರಿಗೆ, ಅಯ್ಯೆ ಸಮಾತಿ ಹಾಗೂ ಅಕೂಡೆಲಿಯು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನನ್ನೇಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಸದಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಎ. ಜಯಚಂದ್ರ, ಗುರುಪತ್ತಿ ಜಿ, ಎಫ್. ವಿಂತವಣಾಲಾರವರಿಗೆ ನಮಸಗಳು. ನನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸದಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಷ್ಟಿರುವ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯು (ಎಜಾನೆ) ನಿದೇಶಕರಾದ ಕೆ. ಕೆ. ನಾಯಕ್, ಜಂಟಿ ನಿದೇಶಕರಾದ ಆರ್. ಜಯಾಜ್ಞ ಸೋಮಾಲಾನಾಯಕ್, ಉಪನಿದೇಶಕರಾದ ಕೆ. ಟಿ. ಏಜಯಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್, ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನನ್ನೇಲ್ಲ ಸಹೋದರ್ಯರ್ಗಿ ಮಿಶ್ರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದ ನನಗೆ ತಮಿಳು ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಒಂದ ಅಧ್ಯೇಯಿಸಿದ ಎಂ. ಎನ್ನೇಂಟ, ಸಮೇರಿ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರಿಗೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಭಾಗಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡೀಕರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ರವಿಶಂಕರ್ ಶಿರಾರ್, ರಮೇಶ್, ವೇಜಾಗೋಪಾಲ್‌ರವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗಳು.

ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ ಹಿರಿಯ ಇಂಶ್ಲೇಧರ್ಕೆಂತ್ರರಾದ ಮಂಜುನಾಥ್, ಬಿ.ಸಿ. ಏರಪ್ಪನರವರಿಗೆ, ಏನಾ ತಿಳಿಯದ ವಂದರಾಸಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಜೊತೆಗೆದ್ದು ಭಾವಾರೀಂಡಿಯಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ದಾಮೋದರ್‌ರವರಿಗೆ, ಪ್ರಣೀ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ವಿ. ಎ. ಗಳ ತಮಿಳು ವಿದ್ಯಾಂಶರು, ವಿಭಾಗ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಪ್ರಂದಕ್ಕೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾಂಶರುಗಳಿಗೆ ಗೌರವ ಪ್ರಾರ್ಥಕ ಕೃತಜ್ಞ ತೆಗಳು.

ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಟ್ಟಿಪ್ಪ ನೋಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ನನ್ನು ಕೈಲಜಾಳನ್ನು ನೆನೆಯಲೀಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೂ ಕರಡು ತಿದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಹಕರೆದ್ದರ್ಯೆಗಿ ಮಿಶ್ರಿ ಆರ್. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನಗು ಮುಖಿದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹಂಡಾಕೊಟ್ಟು ಸದಾ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಬ್ಬನ್ ಪುಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಕೆ. ಡಿ. ಹಾಲ್ಕಾರ್, ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ವೀಕಾರ ಪ್ರಿಯರ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅಪ್ಪರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಅಡಿ ಇಡುವ ಮುನ್ನ

ಪ್ರಜಾವಾಸ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂದರಂತೆ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಾಕ್ಷಗಾನ ಆಕಾಡೆಮಿಯಾವರ ಹೋರ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸಾನಾದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಗಂರುಗಳಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಎ. ಜಯಾಚಂದ್ರರವರ ಶಿಥಾರಸ್ವಾಪತ್ರವೋಂದನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿದ್ದೆ. ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿನಿ: ಬೇರಾವುದೇ ಅರ್ಹತಾರ್ಥಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಆಶಾಡೆಮಿಯಾ ಹೋರರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಅನಾದಾನ ನೀಡಲು ಆಯ್ದು ವರಾಡಿತ್ತು.

ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಿಂದ? ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೆಂದು ತೋಚದೆ ಹೈಕ್ಕು. ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಹೈಕ್ಕು. ದಿ. ಕೃಷ್ಣ ವುಂಟಿಯಾವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು. ಹೇಳಿದರು. ಕೃಷ್ಣವುಂಟಿಯಾವರು ಡಾ॥ ಪಣ್ಣಗ ಸುಂದರಂರವರ ವಿಳಾಸ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪ್ರಯೋಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು.

ಡಾ॥ ಪಣ್ಣಗ ಸುಂದರಂ ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಆರಂಭ, ಅಧ್ಯಯನದ ಆರಂಭ, ಆ ಶ್ರೇತರುದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಣಾಡುತ್ತಿರುವವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಏದೇಶಿ ವಿದ್ಯಾಂಶರಿಂದ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈ ತತ್ವಬಾಣದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಅಂದರೆ 70ರ ದಶಕದ ನಂತರ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಶರು ಸಂಗ್ರಹ, ಪ್ರಕಟಕ ಕಾರ್ಯ ವಣಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ರಂದು ವಾರಿಚಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನನ್ನೊಡನೆ ವಣಾಡಿದರು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವಿಧಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು-ಯಾರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಉಪಕರಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಏ. ಎ. ದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಪಾರಧಾರ್ಪಕರಾದ ಡಾ॥ ಕಾಲೋರ್‌ಸೇರವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾಳಯಾನ್ ಕೋಟ್ಟೆನ FRRCಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಡಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬರಹ ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಗಡಿಯ ಕೆಲಫಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇತರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ, ಹೋಮಲ್ಯೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ಕಂಡು-ಕೇಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವವ್ಯಾಸು ಸಂಗ್ರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

—ಎಂ. ಭೃತ್ಯರೇಗೌಡ

ವಿವರಗ್ಯಾಸೂಚಿ

1. ಹೀರಿಕೆ
2. ಪ್ರಮಾಣಾನುಭವ ಕಥನ
3. ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಕೆಲ ಪ್ರಕಾರಗಳು
4. ಕೆಲವು ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಶರೂಪಗಳು
ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನದ ವಿದ್ಯಾಂಶರೂಪಗಳು
5. ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಕೆಲವು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲಗಳು

ಪೀಠಿ ತಿಕ್ತ

ಜಾನಪದ ಜನಪದರ ಜೀವ ಗಂಗೆ. ಪ್ರಮಾಣ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಭಬ್ರಹಿಂದಲೂ ಈ ಜನಪದ ಬೆಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಜನಪದ-ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ರೂಪ ಪಡೆದದ್ದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಯಿಪ್ಪವಾದ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸರ್ವಾಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕಬಂಧ ಬಾಹ್ಯಗಳನ್ನು ಚಾಚಿಯಾದ ಮೇಲೂ ಫಿನಿಕ್ಸ್ ಪಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ವಾರುಹಂಟ್ಸ್ ಪಡೆದು ಜೀವ ತಳಿದು, ತಾನು ಶ್ರೀಪ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ರೂಪ ವಾಗಬಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಹಿರಿಮು—ಗರಿಮೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಿದು ಜನಪದ-ಜಾನಪದವಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಅಂಗ ಸೌಪ್ರವರ್ತೆಯಿಂದ ಕಂಗೋಳಿಸುವಂತಾಯಾನ್.

ಪ್ರೀರಾಣ ಇತಿಹಾಸ—ನಾಗರಿಕ—ಸಂಭಬ್ರಹಾಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಇದ್ದು ಅದರ ವಿವುಲತೆ, ನಾಥತೆ, ಎಲ್ಲದರ ಗೋಚರ ಆಗಿದ್ದು ವಣತ್ತ ಕಳಿದ ಕೆಲವೇ ದಶಕಗಳಂಧಿತಿಗೆ, ಅದೂ ಭಾರತಕ್ಕ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆದಳತಗಾರರು, ವಿದೇಶಿ ಏಷನರಿಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗಣೆಯು ಖಿನಿಜವನ್ನು ಅಗೆದು ಹದ ವಣಾಡಿ ಅಪ್ಪಣಿ ಜನ್ನು ಇಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡೆವು. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮುವರಲ್ಲಿ ಆ ಕಲ್ಲುನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲ. ಹಾಗೋಂದು ವೇಳೆ ಜನಪದದ ಕಲ್ಲನೇ ಇರದಿದ್ದರೆ—ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಂತಹ ಕೃಂಗಳಾಗಲಿ, ರಾಘವಾಂಕನ ಸೋಮಾನಾಥ ಚರಿತೆ ಸಿದ್ಧಾರಾವಾ ಚರಿತೆ (ಮೃದ್ಬಾಳರಾವಾಯಾನ), ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವರೆನಾರಿ ಸೋದರರ ಕುವಣಿರ ರಾವಾನ ಕಥೆಗಳ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ಜನಪದವೇ ಮೂಲ—ಎಂಬಿದುನ್ನು ಸಾಬಿತು ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ !

ವಿಶ್ವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆಯೇ ಅತೀ ಬ್ರಹ್ಮಚಿನ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿವುಲತೆ ಯಾನ್ನು ಕೊಂಡಿರುವ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ. ಸಮ್ಮಾನ ವಾದಿರುವುದು ಆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀ. ಶ. 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ಕ್ರೋ. ಇ. ಗೋವಲ್ ಎಂಬ ವಿದೇಶಿ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸ ವೋತ್ತು ಮೊದಲಿಗೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯಕರ ನೆರವಿನಿಂದ ತಮಿಳು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ಶಂಕಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವ ಸ್ರಯಾತ್ಮವಣಿದೆ. ಈತನ ತರುವಾಯ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕ. ಮಾ. ಜಗನ್ನಾಥನ್ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಆದ್ವಿತೀಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನಿಡ್ದಾರೆ. ‘ಕಲ್ಮುವಾಗಳ್’—ಎಂಬ ಜನಸ್ತ್ರಿಯ ವಾಸ ಪಶ್ಚಿಮಯಾನ್ನು ಬಹಂಕಾಲ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾದರಾಸು

ವ. ವಿಂಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾ॥ ಆರೋ.ಪಿ. ಸೇತುಪಿಳ್ಳಿಯವರು ತಮಿಳು ಜನಪದ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಡಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವೈಲ್ಲಿ ಅದರೂ 20ನೇ ತತ್ವಾನಂದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಆಜಬಾಜು ಅಸ್ಮೇಚಿದ ವಹನವೀಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಾವಣಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಹೊಸ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅರ್ಥವುಷಾಂದಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಕಾಡಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಪದೀಯ ಅಧ್ಯಯನವು ವಿಧಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಉತ್ತೇಜನ ಕ್ಷೋಳಪಟ್ಟಿತು. 1940ರ ದಶಕದ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಾತ್ಮ ಜಗತ್ತು ಜನಪದ ಆಕರ್ಷಣಾದ ಸಂಗ್ರಹ, ವಿವಿಧ ಮತ್ತಿತರ ಶಿಸ್ತಗಳೂದನ ಅದರ ಸಹಬಾಳ್ಯೆಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಷ್ಟಗಾಲಿಟ್ಟಿತು. ಅದರೆ ಇದುವರಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜನಪದೀಯ ಅಧ್ಯಯನವು ತೀರ್ಥ ನಿರ್ಭಾಕೃತಿಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು: ಸ್ಥಾಯಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನ್ನವೂ ಮಂತ್ರಿ, ಜಗನ್ನಾಥನ್‌ವರ್ಗವರಂತಹರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾನಪದವು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಅದರ ಗತ ಕಾಲದ ಅಧ್ಯಯನ ವಾಗಿದ್ದು. ವರ್ತಮಾನ ಬದಾಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಏಂಧ್ಯಾಯಂದು ಜಾನಪದದ ಬಗೆಗೆ ನಿರಾಸಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡಿಸಿತ್ತು.

ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ Folk-Aಭಾವ Folklore ಎಂಬ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಾದಿಯಾಗಿ ತಮಿಳನಲ್ಲಿ “ನಾಟ್ಯಾಷ್ಟರಾವಿಯಾಲ್” – ಎಂಬ ಪದ ಪದಕ್ಕಿರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಪದಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಐಚ್ಛಿಕಿತ್ವ ಪದಕ್ಕಿರುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕ್ಕೆತವಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವರ್ತತ್ವವಲ್ಲ, ವಿಧಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರ ದೈನಾಂತಿನ ದುಡಿವೆಯ ಹೊಕ್ಕಿ ನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ವರ್ಣಿಕ ಆಕರ್ದ ಬಗೆಗೂ ಅಸಕ್ತಿ ಪದಕ್ಕಿರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ‘ನಾಟ್ಯಾರ್ಥ ವಲಕ್ಕಾರ್ಥ’ (ಜನರ ವರ್ಣಿಕ ಆಕರ್.) ಮತ್ತು ‘ನಾಟ್ಯಾರ್ಥ ವಲಕ್ಕಾರಿಯಾಲ್’ (ಜನಪದ ವರ್ಣಿಕ ಆಕರ್ಗಳ ಅಧ್ಯಯನ) ಈ ಹೊಸ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯು ತಮಿಳು ಜನಪದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು ಅಂತೆಯೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಪದರು ಮಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಂರಕ್ಷನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಯಾರು ತಮಿಳು ಜನಪದರು ಮಂತ್ರ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹರಡಿತ್ತು ಎಂಬಾದರ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಗ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಭಾಗೀಡಿಕ ಪರಿಸರ, ತಮಿಳು ಜನತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅರಿವಿರಬೇಕು,

ಭೂಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗ ಕನ್ನಾಕೃಂಬಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶ-ಪೂರ್ವಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಫ್ರಾಂಗಿಳ್ಳು ಇದರ ಸೀಮೆ ಆಥವಾ ಎಲ್ಲಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಾರಿಕೆ-ಕೇರಳ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಗಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ತೀರ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೋನಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸ್, ಸೌತ್ ಮಹಾರಾಜ್, ತಂಜಾವೂರು, ಪ್ರದುಕೊಳೆಟಿ, ರಾಮನಾಥಪುರ, ಚಿದಂಬರಮ್, ತಿರುನಲ್ಹ್ಯೇಲಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಕೃಂಬಾರಿ ಈ ಎಂಟೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರದ ಕನಾರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ನೀಲಗಿರಿ, ಕೊಯಂಬುತ್ತೂರು ಅಣ್ಣಿ, ಮಧ್ಯರೈ ಕಾವೆರಾಜಾರ್, ತಿರುನಲ್ಹ್ಯೇಲಿ, ಕನ್ನಾಕೃಂಬಾರಿ ಕೇರಳದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ನೀಲಗಿರಿ, ಸೇಲಾರ್, ಧರ್ಮಪುರಿ, ಅಂಬೀಡ್ಕುರ್ ಮಾದರಾಸಂ ಕನ್ನಾರಿಕೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಮೇಲಿನವ್ಯಗಳಲ್ಲದ ತಿರುವಣ್ಣನ್ನು ಮತ್ತೆ, ತಿರುಚೀರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಮಲಿಂಗಂ ಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ 20 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಇದು ಕೂಡಿದುದಾಗಿದ್ದು. 1,29,000 = ಚದರ ಕೆ. ಮೀ. ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ತಮಿಳುನಾಡನ್ನು ಯಾನ್ವೇಟೆಡ್ ಕಂಗೊಡಂಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹವಾವಣಿನದ ಬಗೆಗ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದ ಮರಳಾಗಾಡಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ 'ರಾಮೇಶ್ವರಂ' ದ್ವಿಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆಯೇ ತಂಪಾದ, ಆಹ್ವಾದಕರ ವಾದ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಖಾಟಿ, ಕೊಡ್ಡೆಕೊಲ್ಲೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡು ಪರ್ವಗಳಿಗೂವ್ಯಾ ವಣತ್ರ, ಅರಳಾವ "ಕುರಿಂಜಿ" ಹೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಿಗುತ್ತದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸಿಂಧೂ ನಾಗರೀಕತೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸಿದ್ದ ಜನರ್ಜೀವನಕ್ಕೂ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜನರ್ಜೀವಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳಿವೆಯಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನದ ಬ್ಲೂಹಿ ಭಾಷೆಗೂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೂ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು, ದೂವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರ್ಗಾದ ಪ್ರವುಂಬಿ ಭಾವೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಶ್ರೀ. ಪೂ. ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಪದ್ಯರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ತೆಗಲೂ ಇದೆ. ಸಂಗಮಾರ ಶೆಯುಂ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಸುನ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಹೊದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಜೀನು ಶ್ರವ್ಯದ ಹೊಳೆ ಹಂಡಿದ್ದಿತ್ತು ಎಂದು ಆಗಿನ ಸವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪಲ್ಲವರ ಅಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ "ಅಳ್ವಾರರಿಂದ" ರಚಿತವಾದ

“ಸ್ವಾಂಧರ್ಮೋ” ಎಂಬಿದು ವಿಶ್ವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಚೀನೀಕರ ನಿರ್ವಿರ್ತಿಯಾದ ತಂಚಾವೂರಿನ ರಾಜಕೀಯವು, ಬೃಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ವಾಸು, ಶಿಲ್ಪದ ದೃಷ್ಟಿಯಂದ ಅದ್ವಾತವಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ಕಲೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳು, ತಿರುವಣ್ಣನುವಲ್ಲೇ, ಹೆಂಡಿಪ್ಪರದ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಬೂರ್ ಒಳಿಯ ಅರುಂಬಾವಿಮಲ್ಲೇನಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮಪೂರಿ ಜಲ್ಲೆಯ ವಾಲ್ಪಾವ್ಯಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೀಳವಾಳ್ಲೀ, ತಿರುಕೊಯಿಲೂರ್ ಇತ್ತಾದಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿಮಾತ್ರಾಲದ ಚಿತ್ರಗಳು ದೂರಕ್ಕೆ ಏತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಂಖುತ್ತವೆ.

ಪಾಂಡ್ಯರೂ ಸಹ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಂಡ್ಯರ ಪೂರ್ವ ಜರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ.

ವರೌಖಿಕ ಹಾಡುಗಳು, ಗದ್ಯ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ, ರಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು ಮಂತ್ರಾದ ಜಾನಪದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಶ್ರೀಮಂತ ಗೋಳ್ಳುತ್ತದೆ. “ತೊಳ್ಳಾಮಿಯಂ” ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವು ಜನಪದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ನೀಡಾತ್ಮಕದೆ.

ಜನಪದವನ್ನು ತಮಿಳಾನಾಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡು ಮಂತ್ರ ಅದರ ಒಳಾಳ್ವಿಕಾನ್ನು ಅಥವಾವಣಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅಮೇರಿಕಾದ ಜನಪದ ಅಧ್ಯಯಾನಕಾರ ಮಂಡಣೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

“The term ‘Folk’ can refer to any group of people what so ever who share at least one common factor. It does not really matter what that linking or isolation factor is-it could be a common occupation, a common language or common religion-but what is important is that a group formed for whatever reason will have some tradition which it calls its own. In theory, a group must consist of at least two persons, but obviously most groups consist of many more than that number. A member of the group may not know all the other members of that group, but he probably

will know the common core of traditions belonging to it, traditions which give the group a sense of group identity. The group be lumber-Jacks, rail-road men or Coal-miners, or Catholics, Protestants....The members of a country, a state or region, a city or Village, a household or Family, are all members of groups and thus there is national, regional, Village and Family Folklore.”

ಇವೆಲ್ಲ ಆದರೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಕೆಡೆಮಿಕ್ ಅಂದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಣಿದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಡಬೇಕು ಅಸ್ತಿ ಬೆಳಿದದ್ದು ತೀರ ಇತ್ತಿಉಚಿಗೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ತಮಿಳುನಾಡು ಜನಪದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಅಣ್ಣಮಲ್ಲಿ ಏ. ಏ. ದ. ಪ್ರಾ. ಆಗಸ್ಟ್, ಲಿಂಗಪ್ರಾ. ಆರ್. ಅಳಗಪ್ಪನ್, ಮಂದರಾಜು. ಏ. ಏ. ದ ಡಾ. ನಾ. ಸಂಚೀವಿ, ಮಂಧುರ್ಯ ಕಾಮರಾಜ ಏ. ಏ. ದಾ॥ ಪೆರಿಯ ಕರುಪ್ಪನ್ (ತಮಿಳುಲ್ಲಿ) ಮಂದರಾಜು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾ. ಪರಮಾ ಶಿವಾರಂದಂ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರು, ಈ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಂಡಾವೂರಿನ ತಮಿಳು ಏ. ಏ. ದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದು ಹಲವು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚಿಗೆ ಈ ಏ. ಏ. ದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜನಪದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತರೆದು ಡಾ. ಸು. ಸಕ್ಕಿವೇಲು ಆದರ ಮೂಲ್ಯ ಸ್ಥಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅಗ್ರಿಂಬ ಸ್ಕೂಲ ಸೈಂಟವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಹೋರ್ಯೋಗಿ ಪ್ರಾಥ್ಮಾಪಕರೂದ ಡಾ. ವಣ್ಣಗಂರವರ್ಮನೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪ್ರಸ್ತರಗಳು	ಲೇಖನಗಳು	ಒಟ್ಟು
1. ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳು—	220	340	= 560
2. ಜನಪದ ಕತೆಗಳು.	109	91	= 200
3. ಜನಪದ ಲಾವಣ್ಯಗಳು	200	161	= 361
4. ಗ್ರಾದೆಗಳು	95	80	= 175
5. ಒಗಟಾಗಳು	20	22	= 42

ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪುಸ್ತಕಗಳು	ಲೇಖನಗಳು	ಒಟ್ಟು
6. ಜನಪದ ಕಲೆ-ಶಿಲ್ಪ (ಕೌಶಲ)	44	91	= 135
7. ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು	12	43	= 55
8. ಜನಪದ ದೇವರೂ-ಹಬ್ಬಗಳು	47	85	= 132
9. ಜನಪದ ಆಟಗಳು	11	12	= 23
10. ಜನಪದ ಹೈದರ್	6	11	= 17

ಒಟ್ಟು + ಇತರೆ 192+ 1892

ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿ ಸುವರ್ಣಾರು ಆರಾವರ್ಣಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದು ಅಂದರೆ 1990ರಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಸಹజವೇ ಆಗಿದೆ.

ಡಾ॥ ವಣಿಗಂ ಮತ್ತು ಡಾ॥ ಸು. ಶಕ್ತಿವೇಲು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ 1985ರಿಂದ 1993ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತಂತೆ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊರ ತಂದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆ ಬ್ರಂಧಗಳು, ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು, ಸಂಶೋಧನ ಮಹಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಶಗೊಂಡ ವಿವರವಾದ ಒಂದು ಸೂಚಿಯನ್ನು ತಯಾರ್ಪಾರಿಸ ತಮಿಳು ಎ. ವಿ. ದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. “A Bibliography of Folklore of Tamilnadu”-1985 to 1993.

ಮಧ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಾಮಾರಾಜ ಎ. ವಿ. ದ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗ ಮಾಂತ್ರ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ. ಸರಸ್ವತಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲನ್, ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಜೋಗು (ತಾಲಾಟ್ಟು), ಒಪ್ಪಾರಿ (ಸೂರಿನ ತೋರದ ಹಾಡುಗಳು), ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೈದರ್ ವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಹಲವು ಬ್ರಂಧಗಳನ್ನು ಬರದಿದ್ದಾರೆ. “ತಾಲಾಟ್ಟು-ಒಪ್ಪಾರಿ ಪಾಡಲೆಗಳ”, “ಒರು ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪು ಆಯ್ದು” ಎಂಬ ಅವರ ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ನಿಬಂಧನ್ಯಾ ತಾಲಾಟ್ಟು ಒಪ್ಪಾರಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು.

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕದ್ದರೆ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಗಗಳ ನಡವಿನ ವಿಷಲ ವರ್ಣಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರಿ. ಕ. ಮೂರ್ನೇ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷಾ ಜನರು ಮಾಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ತಲುಗರು, ಮಾರಾಠರು, ಕನ್ನಡಿಗರು, ರಾಜಾಸ್ಥಾನಿಗಳು, ಗುಜರಾತಿಗಳು ತಮಿಳುಡಿಗೆ ಒಂದು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಾನವನ್ನೂಗಿ ವರಾಡಿ ಕೊಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಶ್ವರ ಘಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಲವಾರು ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ

ಗಂಪ್ಯಗಳ ಜನರು ತಮಿಕು ವಹಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೂಜಿಯರ್, ವೆಲಲ್, ವಹಾಲ್ಯೆ ಪ್ರಾಲಿಯರ್, ಮತ್ತುವರ್, ಮನ್ಸುರ್, ಉಲಾಲಿ. ಕುರವರ್, ಪ್ರಾಜಿಯರ್, ಕಣ್ಣವರ್, ಇರುಳರ್ ಮುಂತಾದ ವರಿದ್ವಾರೆ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪ್ಯಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಇತರ ತಮಿಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯಿಂದಾಗಿ. ವಿಧಾನಸೌನಿಂದ ಕೊನ್ಕಾರಾವಾರಿವರೆಗಿನ ಕರಾವಳಿಯಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಮೀನಾಗಾರರು (ಜಲಗಾರ) ಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಪರವಾರರ್, ವಂಜಾರ್ನಿಂದ ಕೊನ್ಕಾರ್ಕವಾರಿಯಾವರೆಗೆ ವಾಸ ವಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಕ್ಷಾಫ್ತುಲಿಕ್ ಕೃತ್ಯಾಯನ್ನರು. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶ್ವೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಎಕ್ಕತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ತೇವಾರ್ ಕಲ್ಲಾರ್, ಮುತ್ತಲಿಯರ್, ಪಿಲ್ಲ್, ವಣಯರ್, ಮುತ್ತರಾಯರ್, ಉತ್ತರಯರ್, ಕಿಂಚಾರ್, ನಾಯಕ್ಕರ್, ಚೆಟ್ಟಿಯರ್, ರಾಯರ್, ನಟಾರ್ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಜಾತಿಗಳು ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಂತಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜನೆಗೊಂಡ ಕುಂಬಾರರು, ಕವನ್ನರರೂ, ಅಕ್ಕಾಮಾಲಿಗರು, ಬಡಗಿಗಳು ಮುಂತಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಗೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಆವರ ಹೆಸರುಗಳೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಮಾರುಗನ್, ಪ್ರಕಾಳುದನ್, ಎಡಿಸನ್ ಆಣದೊರ್ಪೆ, ಮುನಿಯಂಡಿ, ವಹಾಯನ್, ನಾಚಿಯಾಪ್ನನ್. ಅಳಗಪ್ಪನ್, ಕಾಳಿ ಮತ್ತು, ಮುತ್ತಮೆಣ್ಣು, ಕರುಪ್ಪೇರಿಯರ್, ತಮಿಳು ಚೆಲ್ಲು, ಚಿನ್ನ ಸಾಮಿ, ರಾವರ್ ಏಕ್ಕೂರಿಯನ್ ರಾಕಾಯಿ, ಸಸಿ ಮತ್ತುಲುಟಿಮ್ಮೆ, ರಾಜೇಶ್ವರಿ, ಉಮಿಂಳಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಬಿಳಿಯನ್ನಾಲ್, ಅವನ್ನು ಹಣ್ಣು, ಸಾಂತಿ., ದಾಗಾದೇವಿ, ಸಕ್ತಿದೇವಿ, ರಾಕ್ಷಸ್ಯಮ್ಮಾ, ಚಾಂಡವ ಚಿನ್ನಪ್ಪಾಸಿ ಸಂದರ್ಭ, ಆಂತೋಣರೂಜ್, ಮಲರ್, ಮಣಿಕಂಠನ್ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯಾ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದು ಕಾಣಬರಂತ್ಯದೆ.

ವೆರುಸ್ವಾದ ಹೆಂಗಸರ ಕಿವಿಗಳ ಸೀಲ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತಂತು ಒಂದು ಅಂಗುಲಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. “ತೊಂಗಟ್ಟಿನ್” ಎಂಬ ಭಾರವಾದ ಕಿವಿಯ ಅಭರಣವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆ ಕಿವಿಯ ಅಭರಣ ವಿವಿಧ ಒಗೆಯಾದಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ತಮಿಳು ಕ್ರಿಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದೀಯ ವಿಶೇಷಣಗಳ ಅಂತಃಸಹಕ್ರೂ

ಒಂದು ತಲೆವಹಾರಿನಿಂದ ಹಂತೊಂದು ತಲೆವಹಾರಿಗೆ ಹರಿದು ಒಂದ ವರ್ಷಾಬೀಕ ಪರಂಪರೆಯು ಆಚರಣೆಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಂಗ್ರಹವನೆಂದರೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಕರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಂದಿದ್ದ ಸಂಖ್ಯೀಕಿ ವಂತ್ತ ಅವಿನಾಭಾವಿ ಸೆಂಬಂಧವೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹರಿದು ಒಂದ ವರ್ಷಾಬೀಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ಕೊಡಲು ಅದರ ನೇರವಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೊಂದು ರೂಪುಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಜನ ಸ್ತ್ರಿಯ ಬಾಲಕರ ಕ್ರಿಡೆಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾವಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕಟ್ಟು—ಕಟ್ಟು—(ಕಬಡ್ಡಿ—ಕಬಡ್ಡಿ) ಇದು ಬಾಯಿಯ ಸಾಗಂತ್ರೆ ಒಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಟಗಾರ ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಉಸಿರು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಬಿಡುವು ಕೊಡದೆಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ನಿಗದಿ ಪರಿಸಿದ ಗುರುತಿನೊಳಗೆ ಹಿಡಿಯ ಒಂದವನಿಂದ ತಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಬ್ವಾದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಟದ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಣಾಲೀ ಹೋರಾಟದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ವಂತ್ತು “ಕಟ್ಟು—ಕಟ್ಟು” ಎಂದು ಸತತ ಹಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ನಾಲಿಗೆಯ ಸರಿ ತಿರುಗುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸುಲಲಿತಗೊಳಿಸುವುದು. ತಮಿಳನ್ನೀ ಉಚ್ಚಾಸದ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಿದ್ದು ಚಿಕ್ಕ ಮಾತ್ರಾಗೆ ಅಭಾಸ ವಂದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇದರ ಹಿಂದಿತ್ತು.

(ಜೋಗುಳಿದ ಹಾಡು) ಮಾತ್ರಾನ್ನು ಸಂತ್ಯುಸೂವ ಹಾಡು (ತಾಲಾಟ್ಟು)

ರಚ್ಚಿ ವಹಾದುವ ಮಾತ್ರಾನ್ನು ಸಂತ್ಯುಸಲು ತಾಯಂದಿರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳು ನಾಡಪ್ಪೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಲಾಲಿ ಹಾಡು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ತಮಿಳನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗದ, ಅಕ್ಷರ ಅನ್ವಯ ಜನತೆ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಓರಟ್ಟು, ಕರಟ್ಟು ಅಥವಾ ಅರಟ್ಟು ವಂತ್ತು ತಲಟ್ಟು ಎಂಬ ಸ್ತುತಿಯ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಗ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಾಲಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟಂಬದ ಸದಸ್ಯ ಹಂಗನೊಬ್ಬಿಳಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಂಮಧಾರವಾಗಿ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ. ತಮಿಳ ತೊಟ್ಟಿಲ ಹಾಡು (ತಾಲಾಟ್ಟು) ಸಾವಣಾವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂರು ಅಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಂಸಿಸುವ ಸುತ್ತು ವ್ಯಾಖಿಸಿರುತ್ತದೆ.

1. ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತಂಸಿಸುವುದು
2. ಅದರ ಅಭರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಂದರ ಅಟಕ್ಕಿಗಳು
3. ಮಾರ್ಗವಿನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮು, ಅಣ್ಣ ಡಂಗಿಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಂಸಿಸುವುದು

ಇಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಾಗುವಿನ ಅತಿಶಯ ಸೊಂದರ್ರು, ಅದರ ಉಚ್ಛುಲ ಭವಿಷ್ಯ. ಮಹಕ್ಕುಳಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆ, ಮಾಗು ಪಡೆಯಾಲು ವಣಿಕಿದ ಪ್ರತಿ ನಿಯಂತ್ರಣೆ, ಕರಿಣ ಪರಿಶ್ರಮೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಾವ ಸಂತಸದ ಕ್ಷಣಗಳೂ, ಉಂಟಾದ ಆನಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಂತ ಮಂಗಂವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವ ಆಭರಣಗಳ ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಹಿತ್ಯೈಗಳು ನೀಡಿದ ಬಡವ, ಆಟಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಲ್ಪವನ್ನು ಆನ್ವಾದಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಶರನೆಯಾದು ತನ್ನ ಮಾಗುವಿನ ಹಿತ್ಯೈಗಳಾದ ತೋರು ಮನೆಯು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪು, ತಂದೆ, ಅಡ್ಡ, ಅಜ್ಞ ಇವರ ಜೀಥಾಯಿರು ಉಚ್ಛು ನಾಡತೆ ಪುತ್ತು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕುರಿತ ದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ತಾಲಾಟ್ಟು (ತೊಟ್ಟಿಲ ಹಾಡು) ಈ ಮೂರು ಮೂಲಿ, ಅಂತಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಲವಾರು ಲಾಲಿಗಳಿದ್ದು ಅಪ್ರಗಳಲ್ಲಿಂದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾ ತನ್ನ ಕಂದನ ಬಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕನಸು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಣೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಆರಿಯೋ ಆರಾರೋ ಏನೋ ಕಟ್ಟೆ

ಆರಾರೋ ಆರಾರೋ — — —

ವಣವಿನ ಹಣ್ಣನ ತೊಳಪ್ಪ
ಜೀವಿನ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಧೂಮುಕುವ ನೆಲದ
ಕುಬೀರನ ಹೊಮ್ಮನೇ ನೀನೂ ।

ಎತ್ತುಗಳಂತೆ ಬೆಳ್ಳಿರಥೆವ ಎಳೆದೊಯಾತಿರುವ
ಮೋಡದೊಡೆಯು ದೇವೇಂದ್ರನ ಮಾಗನೇ ನೀನು ।

ಮೂಲೋರ್ಕಗಳ ಆಳಗಲಗಳ
ವಾರಸುಧಾರ ನೀನೇ ।

ಹದಿನೆಂಟು ಸಾಮ್ಮಾಜ್ಯಗಳ ವೆಟ್ಟುವ
ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ನೀನೇ ।

ಹದಿನೆಂಟು ಐವತ್ತುವರ್ಷ ಸಾಮ್ಮಾಜಿಕಾಗಿಸಲು
ಒಂದ ದಿಗ್ಗಜಯಿ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ನೀನೇ ।

ಮತ್ತೊಂದು ತೊಟ್ಟಿಲಾ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡವಿಯಾದ ತಾರೀಖ್ಯಾಚು ತನ್ನ
ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಂದ ಒದಗಿದ ದುಸ್ಹಿತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ತನ್ನ
ಕಂಡನೆದುರು.

ಮೊಗ್ಗು ಗಳಂತ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮಂಗಳು ನಗಯು
ನನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಾದ ಗಣಯೇ
ಬರಿದಾದ ವಂಸೇಗೆ ಅಡಲು
ನೀನೇಕೆ ಬಂದೆ ?

ಈ ಬಡ ಗಂಡಿಸಿಲಿಗೆ ನೀ ಬಂದೆಯಿರಿ
ಈ ಗಂಡಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನೀನೇಕೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ?

ಬಂಗಾರದ ಕಂಬಗಳ ಹಾಲುಗಲ್ಲಿ ನರ ವಂಸೆಯನ್ನೇಕೆ
ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

ಅಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಯಾವುದೂ ಕಾಣದ ವೃಭೂತೀಗದಿಂದ
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಯಾಲನ್ನು !

ವರ್ಷದರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುವ
ಈ ಬಡ ತಾಯಿಯ ವಂಸೇಗೆ ಬೇಡಿ ಬಂದೆ ?

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಾನ್ನು ತನ್ನ ವಂಗಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಹಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕೃಷ್ಣ ಪರಿಶರದ ಜನವೆದ ಹಾಡುಗಳು

ಇಂದಿಗೂ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಬಹುಜನರ ಕಾಣಬು ವೃಷಾಯಾವಾಗಿದ್ದು,
ಜಮೀನುದಾರರು, ಗೀರಿದಾರರು, ಕೂಲಿಕಾರರು ಎಂಬ ಶ್ರೇಣಿಕ್ಕೆ ವಾದರಿಯಲ್ಲಿ
ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಖತ್ತಾಗಳ ಮೂಲಕ ಗುಮಿಣ ಭಾಗದ
ಕೃಷ್ಣಯ ರಾತ್ರಿ, ರಾತ್ರಿ, ವರ್ಷಾಭಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಡಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷಾಭಿಕ
ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಮುದೇಶಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ವಿವಿಧ
ಕೃಂಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಟಾಂಕಾವಾರ್, ತಿರುಚ್ಚಿ, ತಿರುನಲ್ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಕುಂಬಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು
ನದಿ ನೀರಿನ ಮಾಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಉಳಿದ ಬಹಳವ್ಯೂಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರದಿಂದ
ನರಾಳ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ್ಯು ಕೃಷ್ಣಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೂಲಿಗಾರರು
ಫಲವಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಅರಸುತ್ತಾರೆ (ಗಂಳಿ) ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

ಈ ಅನಿಬಂಧ ಕಲನೆಯ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಂಡಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಲೀಕು ವ್ಯವಸಾಯ ವಹಡುವ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳ ಜನರು ಮಳೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವಹಡುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಅಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ “ಕೋಟಿಂಪಾವಿ ಕೋಲುತ್ತುತ್ತಲ್ಲೋ” (ಕೇಡಿಗನ ಪ್ರತಿ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸುಡುವುದು) ‘ಕಲುತ್ತೈಕ್ಕೊ ಕಲಿಯಣವ್ವೋ’ (ಕತ್ತೆ ಮಂದುವೆ), ‘ತರಿಸಿಕೆವ್ವೋ’ (ನೀರು ತುಳಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಕಲುವು ತಿಳಿಗಳಾಗಿ ವಣಿ ಅದನ್ನು ಏಕ್ಕಿಹದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಸ್ತಾನ ವಹಡಿಸುವುದು) ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಜನಪದ ಹಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

“ಕೋಟಿಂ ಪಾವಿ ಕೋಲುತ್ತುತ್ತಲ್ಲೋ” ಅಚರಣೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೇಡಿಗ(ಪಾಷಿ)ಹೆಳ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಾದ್ದು, ಅವನನ್ನು ನಾಶ ವಹಡುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರುತ್ತನ್ನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು ಹುಲ್ಲು, ಕಾಗದ, ಚಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ವಹಡಿದ್ದು, ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಳೆದೊಯ್ಯಿತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀಗುಳಿದ ಸುರಿಮಳ್ಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಶವವನ್ನು ಸುಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ (ಕಾಟು ಕಾಟು ಸುಡುಗಾಡು) ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತನ ಕೂರತನ, ಭೂವಾಲೀಕನ ದಬ್ಬಾಳಿಕ, ಲೇವಾದೇವಿ ಗಾರನ ಮತ್ತು ವಾಪಾರಿಗಳ ಕಂಡಿಲತೆ, ಮಂತಾಗಿ ಅವರ ನೀಡತನಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ, ಭೇಡಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಾದ ಉಳುಮೆ, ಭೂಮಿ ಹಸನುಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೀಡ ಬಿತ್ತುವುದು, ಒಕ್ಕಣೆ ಕಾರ್ಯದ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳ ವರ್ಗದ ಹಂಗಸರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರವಣಬೀಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸವಾಜದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕೆಳ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ‘ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥ’ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಇತರ ಜಾತಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿನ ಅನರಕ್ಷರತೆ, ಭೂರಹಿತ ಕೂಲಿಯ ಬಡಕನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರ ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ದೈಹಿಕ ದಂಡನೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಂತಿಯನ್ನು ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಆಜ್ಞಾದವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಹಾಡುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಹೀಗೆ ವಹಡವ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿ ಹಾಡಾಗಿದೆ. ತಮಿಳಾನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ (ಬೇರೆ ಭೂಭಾಗ

ಗಳಿಗಂತ) ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಂದರೆ ಉತ್ಸೈದ್ಧಿಯಾಗಲಾರದು. ಹಂಗಸರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ “ಕುಮಾತ್ರಾ ಪಾಟ್ಪು”. ಬಹುಮಾನಿವ್ಯಾವಾದುದಾಗಿದೆ. ಶೋಕಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಾರಿ ಒಪ್ಪು ಅಥವಾ ಪಲಕಾನವರ್ತ ಮಾಲಿ ಕಥನ ಗೀತಗಳು, “ಕತ್ತಿ ಪಾಟ್ಪು”—ಪೌರಾಣಿಕ, ಪ್ರತಿಹಾಸಿಕ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವೀರರನ್ನು ಕುರಿತ ಹಾಡುಗಳು, ಕಥೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪು. ಬಹುಮಾನಿವ್ಯಾವಾದುದು ವಿಲ್ಲೋ—ಅಥವಾ ವಿಲ್ಲು ಅರು ಅಡಿಯಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿಗಳಪ್ಪು ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ವಾದ್ಯ ಸಾಧನ. ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು ನಾದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪು ಹಾಡುವವರ ಸಂತೋ ಕನಿಷ್ಠ ಐದಾದರೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಹಾಡುಗಾರನನ್ನು ‘ಪ್ರಲಾವರ್ತ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಇದರ ಸಂಬಂಧಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳು ಎಂಬ ಅಧಿಕೃತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಹಾಗೂ ಏಷಿಧ ತಮಿಳು ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳ ಸ್ವಾಲ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.)

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು ಬೋಂಬೆಯಾಟ (ಬೋಮ್ಮಲಾಟಂ), ತೆರುಕೂತ್ತು (ಬೀದಿ ನಾಟಕ), ಜನಪದ ಒಗಟು-ಗಾದೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿದೆ.

ಗಾದೆ ವಹಿಗೆ ಉದಾ :—

“ಕಾಸಿಕುವ್ವೆ ಪೋನಾಶಿಲುವರ್ತ ಕರುವಂವರ್ತ ತೋಲಾಯಂತ್ತಾ”

(ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕರುವ್ವ ಬಿಡದೂ)

ಹೀಗೆ ತಮಿಳು ಜನಪದ-ಜಾನಪದ ಏಷಿಧ ಸ್ಥರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹುದುಗಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕೀದಿಕಿದಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ, ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದ ಆಳ, ಆಕಾಶದ ಎತ್ತರ, ಭೂಮಿಯ ವೃತ್ತಾಲ್ಯದಪ್ಪು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಗಳನ್ನು ಕಲಹಾಕ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಭಾಸ ವಹಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಶೋಂಡು ವೃವ್ಸಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಕೃಗಳು ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಪಾದನೆ, ವೃಜಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಚಿಗೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ತೊಡಗಿದೆ. ಜಾನಪದ ವಿವರಗಳ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮಾದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಧುರ್, ಕಾವರಾಜ. ಏ.ವಿ. ಜನಪದ ಸಂಬಂಧ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ವೇವ ಭೂಪಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಡಾ॥ ಸವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್, ಏಜರ್ಯಾಲ್ಕ್ಸ್, ಇವರ ಅವೋಫ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದರ ಸಘಲತೆ ಶಾಫ್ನಿಂಯ. ಆಳಯನ್ ಕೋಟಿಯ F. R R C (Folklore Resources

and Research Centre) ಯಾಸಾಧನ ಮಾಂದುವರಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ತೊಳು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಖ್ಯಾಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಜನಪದ ಕಲೆ, ಕಲಾವಿದರುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕಲಾವಿದರು ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಿದರೆ ಶಂಭೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಗ ವೈಷ್ಯರು, ಕೀರಂಮೇಂ ವಾಡಿವಂತಿಕೆ ತೊಲಗಿ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಲೆಯಾಗಿ, ಪಾರಂಪರಿಕ ವಾಸ್ತುವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಜಾತಿಯ ಜಾಡ್ಯಾಟಿಟ್ಟು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕಲಾವಿದರನ್ನಾದಿ ನೇರದಿನೀಡುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹವೇ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಕ್ಷೇತಿ, ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಳಿವಿಗೆ ಜೀವ ಗಂಗೆ.

O

ತಮಿಳು ನಾಡು ಪ್ರವಾಸಾನುಭವಗಳು

ಕನಕಪ್ರರ ತಾಲ್ಲೂಕು—ಕನಾರಟಕ್—ತಮಿಳು ನಾಡುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಕನಾರಟಕದ ಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ದೆಂಕಣೇ ಕೋಟಿ ಧರ್ಮಪ್ರರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು. ಕನಕಪ್ರರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲವಾರು ಜನ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕನಕಪ್ರರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕನಕಪ್ರರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ರಾಧರಮಣೀಯ ದಟ್ಟಪ್ರಣ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದು ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಏಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು ಎನಿಸಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಪ್ರವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಾ.

ಧರ್ಮಪ್ರರ ಜಿಲ್ಲೆ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ನಿರ್ಮತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಗೊಂಡ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರವಂಡದ ಹಚ್ಚು ಸವಲತ್ವಗಳಿಂದ ವಂಚಿತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ, ಅವಲೋಕನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನಪದದ ಮೂಲ ಸೇಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುಕುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನನ್ನ ಪ್ರವಾಸ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಾ.

ಶಾ. 13. 10. 1995. ರಂದು ಕ. ಬ. ಟ. ಡಿ. ಸಿ. (KARNATKA INTEGRATED TRIBAL DEVELOPMENT PROJECT) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ರವಿಯಾವರೊಡನೆ ಕನಕಪ್ರರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಣ ಕಡಬಾರಿನ ವಹಾದಯ್ಯನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹೋದೆ. ಆತ ಯಾವುದೋ ಶೇಲಸದ ನಿರ್ಮಿತ್ವ ಪರಘಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ವಹಾದಯ್ಯ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತನ್ನ ಕುಲಬಾಂಧವರ ವಾನೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿವ ಭರವಸೆ ಇತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಂಡೆ ಗುಡ್ಡಯ್ಯ, 60 ವರ್ಷಗಳ ಮುದುಕರ್ನ, ಅವರೇ ನನ್ನೊಡನೆ ಬರಿಷ್ಟ ದಾರಿ ಶಿಖಿದರು. ಸರಿ ಹೊರಟಾಗಿದೆ ರಧ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳು, ಗುಡ್ಡಯ್ಯನವರೊಡನೆ

ಗೂಡಿಯೇ ಹೊರಡುವುದೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿ ರವಿಯವರನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಯಿತ್ತು. ಇರುಳಿಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ವಣಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾನು ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಹಳ್ಳಿಗಳ (ಕಾಲನಿ) ಸಂಪರ್ಕಹೋಂದಿದ್ದು ಈಗ ಅದು ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಕೆಬ್ಬಿ ದೊಡ್ಡಿಯ ಕೆಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ

ಅಂತಹ ಕಡಬಾರಿನಿಂದ—ಹೊಸದುಗಳಕ್ಕು ಎರಡು ಕಿ. ಮೀ. ದೂರ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗುಡ್ಡೆಯ್ಯನೊಡನೆ ನಡೆದು ಬಂದವೇ. ಕನಕಪುರದಿಂದ ಮಂಧಾತ್ರಾಹ್ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸು ಕೊಳಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. (ಕೊಳಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಟ್ಟಿ ಕಡೆಯಾ ಹಳ್ಳಿ. ಉಂರು ವಣಾತ್ರ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜಮಿನು ಹೂಲ ಗಡ್ಡೆಗಳಿಲ್ಲ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ). 3 ಗಂಟೆಯಾ ಬಸ್ಸು ರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ರದ್ದಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ ನಮಗ್ಗೆಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು! ಕಾದು—ಕಾದು ಬೇಸರವಾಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂಚೇ ಏಕೆಗಂಟೆಯಾ ಬಸ್ಸು ಬಂತು. ಎಂಟೊ ಕಾಲು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಳಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಕೆಂಪು ಬಸ್ಸು ಇಳಿಸಿತು.

ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಜಾಗ, ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯ ಆ ಉರಿನ ಯಾರೂ ಪರಿಚಯ ಬಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯಾನ್ನು ತಲುಪುವ ಕಾತರ. ಗುಡ್ಡೆಯ್ಯನವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, “ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯಾ ದಾರಿ ನಿವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದ್ದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆ ಉರಿನ್ನು ತಲುಪಿ ಬಿಡ್ಡೋಣ” ಎಂದೆ.

‘ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಡೆಯಾರಿ ಹೋಗೋಣ’—ಎಂದರು. ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೆ ಇರುವ ದೂರ ಕೇವಲ ಮೂರು ಕಿ. ಮೀ. ಆದರೆ ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿದ ನಾವು ಸುಖಾರು ಬಡು. ಕಿ. ಮೀ. ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಉರಿನ ಸುಳಿವು ವಣಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಎತ್ತಲೂ ಗಾಥವಾದ ಕತ್ತಲು. ಬೆಳಿದ ರಾಗಿ ಹೂಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಶಬ್ದ. ಎಲ್ಲೊ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕವ್ಯಾಗಳ ವಟ—ವಟ ನಿಶಾಚರಿಗಳ ಚಿತ್ರ—ಬಿಚಿತ್ರ ಶಬ್ದ, ಈ ರೂಪ್ಯ ಭಯಂಕರ ಕಾರಿರುಳನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಭಯಕ್ಕಿಂತ, ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆತಂಕ. ಬೆಳಿದು ನಿಂತ ರಾಗಿ ವೈರಾ, ಸುರಿದು ಉಂಡೆ—ಉಂಡೆಯಾಗಿ ಆ ಹೈರಿನ ಎಲ್ಲಿಗಳ ಹೇಳೆ ಸಾಲುಗಷ್ಟೆ, ನಿಂತ ಹಿಮೆಮಣಿಗಳು. ಧರಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಪುಳಿಯಾಲ್ಲಿ ನೆಂದಪ್ಪು ಒಡ್ಡೆ—ಮಾಡ್ಡೆಯಾದವು. ರಾಗಿ ಹೂಲದ ಮಂಧ್ಯದ ಕರುಬಾರಿಯಾಲ್ಲಿ ಮಂದ ಗುಡ್ಡೆಯ್ಯ ಉಂಟೆನ್ನು ಮಂದ ಬೆಳಿಕಿನಲ್ಲಿ

ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆತನನ್ನ ನಾನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೈಲಿದ್ದ ಉಚ್ಚಾರ ಬೆಳಕು ದುಂಜಾಕು ಹಂಳಿದ ಬೆಳಕನಂತೆ ಕಂಡಿರಬೇಕು.

ಆ ಹೊಲವನ್ನು ಆನೆಗಳು, ಕಾಡು ಹಂಡಿಗಳು, ಇತರೆ ವನ್ನೆಜೀವಿಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಪರೋಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವ ‘ಯಾರೂ?’ ಎಂದ. ಭಯಾ-ಅರ್ಥಂಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನವಂಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಣನೆ ಧ್ವನಿ ಯಾನ್ನು ಕೇಳಿ ದಿಗ್ಘಾಪ್ಯಮೇಯಾಯ್ತು. ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ. ‘ಅಯ್ಯಾ ನಾವು ಬೇರೆ ಉಳಿರಿನವರು, ಕಿಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹೊಗಬೇಕಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ, ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವೆಯೂ ?’—ಎಂದೆ.

‘ಅಯ್ಯಾ ಸ್ವಾಮಿ ಕಿಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ನೀವೆಲ್ಲಿ ಹೊಗ್ಗಾ ಇದ್ದೀರಿ ? ಆ ದಿಕ್ಕಾಗ ಉಳಿರದೆ, ನೀರೀ ದಿಕ್ಕಾಗ್ಗಾಕ್ಕಾ ಬಂದ್ದೀ ?’—ಅಂದ. ಸನ್ನೆದ ರ್ಯಾಲ್ ಅಂತೆ. ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಾಸಾರ ವಂಗಿಸಿದ್ದು, ಗುಡ್ಡುಯ್ಯ ಸಂಟ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿ ಕಡಲೀಕಾಯಿ ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೂ ದಾರಿ ತೆಷ್ಟಿದ ವಿಜಾರ ಕೇಳಿದ ಗಾಬರಿಗೆ ಯಸಿವು ಓಡಿ ಹೋಯ್ತು.

‘ಹಾಗಾದರೆ ನಾವೇನು ವಾಡಂವ್ಯದು ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆತ “ನನ್ನತಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಸಿ ಮುಂದೋಗಿ ನವ್ಯಪ್ಪ ಅವ್ಯೇ ಅವ್ಯೇನ್ನ ತಾವ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಅದೆ-ಕುಳ್ಳಯ್ಯ ಅಂತ ಕರಿ ಅಂವ ನಿವ್ಯ ದಾರಿ ತೇರಿಸ್ತಾನೆ’—ಅಂದ. ಅದೇ ಹೊಲದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಫಲಾಂಗ್ ನಡೆದೆವು. ಆಗ ಸಮಯ ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯನ್ನು ಸಮಿಏಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬದುಕು ಎಷ್ಟು ಬಭರ್ತ 1 ವರ್ಷದ ಕೂರಿಗಾಗಿ ಜೀವದ ಹಂಗು ಶೋರೆದು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಬೆಳದ ಫಸಲು ಕಾಯ್ತು, ತುತ್ತಿನ ಬೆಲ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತು, ಎಂದೋ ಒಂದೇ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಒಂದೆರಡು ಕೆ.ಮೀ. ದೂರ ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ ಅನಿಸಿತು. ತಾನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಪಾಡು ಪಡುತ್ತಾನ್ನೆ ಈ ಕೃಷಿಕ. ಈತ ಬೆಳದ ಫಸಲನ್ನು ಪಗರದ ನಾಗರೀಕರು ಎಷ್ಟು ಖಾರಾವಾಗಿ ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತಾರೆ ಎನಿಸಿತು. ಈ ಆಲೋಚನೆಯಾಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ನವ್ಯ ಪಾಡು-ಎನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದೆ.

ಆ ನಿತೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಾತ್ತ ಕುಳ್ಳಯ್ಯ-ಕುಳ್ಳಯ್ಯ ಎಂದು ಕರಿಯಾತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆವು. ಅಂತೂ ಆತನಿಗೆ ನವ್ಯ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ಪೂರದ ವೇಲೀ ಕುಳಿತು ‘ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ’—ಎಂದ, ‘ಅಪ್ಪಾ ನಾವು ಕನಕಪುರದಿಂದ

ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಏನು ವಣಾಡುವುದು. ಹೇಗೆ ಹೋಗುವುದು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವೆ.

ಆತ ‘ಸ್ವಾಮಿ ನೀವಿರುವ ಬಲಕ್ಕೆ ಇದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೇರ ಹೋಡಿ. ದನಗಳ ಓಟ ಸಿಕ್ಕುದೆ. ಆ ಸೀಫೇನ ಎಡುಕ ಬುಟಬುಟ್ಟು ಬಲುಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಸಿಕ್ಕುದೆ, ಆ ದಾರಿಲೇ.— ಹೋಗಿ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೇ ಕರ್ಕೊಂಡೊಯ್ದುದೆ’—ಅಂದ. ಅವನ ವಾತಿನಂತೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೆವೆ.

ನಡುವಿನೆತ್ತುರಕ್ಕೆ ಬೆಳಿದ ರಾಗಿಯ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎಡ ಹೆಗಲಲ್ಲೊಂದೂ, ಬಲ ಹೆಗಲಲ್ಲೊಂದೂ ಲಗ್ಗೆಜ್‌ನೊಡನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಬ್ಬನಿ ನೀರಿಗ ಮತ್ತೆಹೂಸ ಒದ್ದೆಯಾಯ್ದು. ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಯಾಲ್ಲ ನೆನೆದು ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಡೆದ ಅಯಾಸ, ಅಶಂಕಕ್ಕೆ ಸೆವೆಯಾಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಚಳಗಾಲದ ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಭೂಮಿ ತಂಪಾಗಿ ಇಬ್ಬನಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ, ಆಕ್ಕಿದಿ ಸಾಲಾಗಳ ಘನಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಡುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ನಡೆದಾಟಕ್ಕೆ ತೊನೆದು ಶೇಖರವಾಗಿದ್ದ ನೀರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ವೇಲಿ ಸಿಂಚನಗೃಹ್ಯಾತ್ಮಿತ್ತು.

ಒಂದು ಹೊಲ ದಾಟದರೆ ಮತ್ತೊಂದೂ ಹೊಲ. ಹೊಲ ಮಾಗಿಯಂತು ಎನ್ನುವವ್ಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶ, ಅದೂ ಮಾಗಿಯಂತು, ಮತ್ತೆ ಹೊಲ. ನಡೆದೋ, ನಡೆದೋ ಬಹುದೂರ ನಡೆದೋ ಕಾಳ್ಜ್ಯಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಓಟ ಸಿಗಲೊಲ್ಲಿದೂ. ಅನುವಾನ ಒಂದು ಕಾಳ್ಜ್ಯಯ್ಯ ಎಂದು ಕಿರುಚಿದರೆ ಆತನಿಗ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕೂಗು ಅಸ್ವಾಹಿವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿದರೂ ಆತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ನಮಗೆ ಕೇಳಿಸದು.

ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ? ಎಪ್ಪು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ? ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ? ಎಂಬುದು ಗೂತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಲ ಮಾಗಿಯಂತು, ಕಡಿದಾದ ಕಾಡು ಸಿಕ್ಕಿತು, ಓಟೆಯಾ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಆದರೆ ಅದು ದನಕರ್ಕಾಗಳು ಓಡಾಡುವ ಓಟೆಯಾಲ್ಲ, ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರಾಶ ಮತ್ತೆ ಕಾಡಿತು.

ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಭಾವಡಿಯಾಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು, ಬೆಳಗೆ ಬರಬಹಾದಿತ್ತು, ಎಂತಹ ತಪ್ಪು ವಣಾಡಿಕೊಂಡೆವು ? ದೇವರೇ—ಎನ್ನುವವ್ಯರ ಮಾಟ್ಟಿನ ಆಲೋಚನ ಸುಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವೆರಡು ಸೊಕ್ಕಿಗಳೋವಾದಿಯಾಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಒಬ್ಬರು ವಣತ್ತು ನಡೆದಾಡು ವಮ್ಮು ದಾರಿಯಂತೆ ಕಾಣಿತ್ತುದೆ, ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕರೆದಾಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮಾಳ್ಯ

ಕಂಟಿಯ ಪ್ರೊವೆರ್ಯನ್ನು ಅಡ್ಡವಾಗಿಕುತ್ತದೆ, ನಡೆದು ಸುಸ್ತುಯಾಗು, ಆದರೆ ಶಾಂತಿದೆ ಎಂಬ ಸುಳಿವು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಮುಳ್ಳು, ಕಲ್ಲು, ಹಳ್ಳು-ದಿಣ್ಣು, ಮೆರ ಎಲ್ಲಷ್ಟು ಕಪ್ಪು, ಕಪ್ಪುಳಿದು ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಕಷ್ಟನಿಂದಾವೃತ ವಾಗಿದೆ.

ದುರ್ಬಲ ಹೃದಯದವರೇ ಈ ದುರ್ಬಲ ವಾಸ್ತವನವರೇ ಆಥವಾ ಕಾಡೇ ಕಾಣದ ನಗರದ ನಾಗರೀಕರೇ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಅದೆರೆ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಜೀವ ಸಹಿತ ಹೀಗಿರಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಭಯನಾಕ ವಾತಾವರಣ, ಎಷ್ಟು ಸುಂದರಪೋ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಅಪ್ಪೇ ಭೀಕರ ಬೀಭತ್ಸು. ಆ ನಿಬಿಡಾರಣೆ, ಎಲ್ಲ ಕೂರ-ವನ್ಯಾಗಳ ನೇಲೀಡು ಎಂಬ ಎಚಾರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ವೇಗಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಇಂತಹ ಕಾಡಿನ ಅನುಭವ ಅಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾದಿದ ಅನುಭವ ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾನುಭವ ಭಯಾಂಕರವಾದರೂ ಏಷ್ಟೊಂದು ಅನೆಂದದಾಯಕ !ಚ್ಯಾವನಿದ್ದಾಗ ದನ ಕಾಯಲು ಕೂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಇಂಥ ಕಾಡಲ್ಲ, ಇಂತಹ ರಾತ್ರಿಯ ನಿರವ ಕಾಡಲ್ಲ, ಜೀವಕೀಗಾರರಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹಗಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೂರ್ನಿರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಎಲ್ಲಿಕ್ಕಿಂತ ಕೆಚ್ಚಾಗಿ ಸದಾ ಒಳಿಯಣಾಡುವ ಚೆರಪರಿಚಿತ ಕಾಡು ಅದಾಗಿತ್ತು.

ನಾವೆಂದ್ರ ರಾತ್ರಿಯ ಆ ತಾಣ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಹೇಗಿದೆ ? ಏನಿದೆ ? ಎಂಬ ಯಣವುದೇ ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲ, ಆದರೂ ದಾರಿಯಂತೆ ಕಂಡಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿದೆವು. ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ, ಹನೆನ್ನಾಂದರ ಗಡಿ ದಾಟಾತ್ಮಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಳಿತರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುವುಂಟು ಕಾಲುಗಳು ನೋಯಿತ್ತಿವೆ, ಪಾದಗಳು ಬೂತುಕೊಂಡು ಹಾಕಿದ್ದ ಚಪ್ಪಲಿ ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆಯಾ ತಪ್ಪಿ ಜಾರಿದಾಗ ಉಳಿಕಿದ ಅನುಭವ, ಯಾತನೆ ! ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಹೋಗೇರೇಕಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕಡೆಗೆ ಪಯೋಽವೃದ್ಧನಾದ ಗುಡ್ಡೆಯು ಹೇಳಿದ ‘ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ನಾವು ಈ ರಾತ್ರಿ ಕೆಂಪೆದ್ದೋಡ್ಡಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರದಂತಿಗೆ ಕುಳಿತೋ— ಪೂಲಗಿಯೋ ಕಾಲ ಕಳಿದು ಬೆಳಗಾದ ವೇಗಲೆ ಹೋಗೋಣ’—ಎಂದ. ಅರವತ್ತುರ ಹರೆಯಾದ ಅತನಿಗಂತ ನನಗೇ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದೆಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವ ನಂತೆ ‘ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಗುಡ್ಡೆಯು’—ಎಂದೆ.

ಮಾಥಾಪ್ಯ ವರಿಧಿಗಂಟೆಯಂದ ಪಳ್ಳಿಗರಟಿಯಾವರೆಗೆ ಕಾರಿಯಾಗ್ಗೆ ಉಂಟು ಕಾಲು ಗಂಟಿಗೆ ಕೊಳಗಿಸಿಂಡಸಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಹನೆನ್ನಾಂದು

ಹನ್ನೊಂದುವರೆ ಗಂಟೆಯವರಿಗೆ ನಡೆದಾಡಿದ (ಅದೂ ಕಾಣದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ) ದಣವೇ, ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ಮಂಧಾತ್ಸ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ಉಷಿವಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನುಮ್ಮೆ ಆರ್ಥಾಸವಾಗತ್ತು. ಇದ್ದಲ್ಲದರ ವಿದರು ಇರುವ ಇಡೀ ನೀರವ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಮೈ ಜಾವ್ಯನ್ನುತ್ತಿತ್ತು!

ಎಲ್ಲ ಮಾರಗಿಡ-ಪ್ರೌದೆ-ಮಂಳು-ಕಂಟಿಗಳು ಚಿಗಾರಿ ನಳ ನಳಿಂ ಮಾದುವೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನಂತೆ ಹಸಿರುಡಿಗಿಯಿಂದ ಸಿಂಗಾರಿಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆ ರಾತ್ರಿ ನಮಗೆ ಕಾಣಿತ್ತಿದ್ದುದು ವಾತ್ರ ಕಪ್ಪುರಾತಿಯೇ, ಜೀವ ಜಂತಾಗಳ ವಿವಿಧ ಆಕ್ರಮಣ, ಘಾಜನೆ, ಘೋಧಿದುಷಿಕೆ, ಗೂಬೆಯ ಕೊಗು, ಕರಡಿಯ ಶಿರಲು ಎಲ್ಲವೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಧರವೇ ಅವೇ ಭಯಾಂಕರ ಕೂಡ. ಗೂಡ್ಯಾಯ್ಯಾನ ಅದೇಶದಂತೆ ಅಲದ ಮಾರವೊಂದರ ಕಳಗೆ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಲು ಸೆಚ್ಚಾದೆವು. ಆ ಮಾರದ ಬುಡ ತಲುಪಲು ಸುತ್ತು-ಮಂತ್ರ ಬೆಳೆದ-ಬಾಡುಬಕ್ಕಾ, ಹೆಗ್ಗಾರೆ, ಮಾಗಾರೆ ಸುಂಟರು ನೊಂತಾದ ಮಂಳು ಕಂಟಿಗಳು ಬಿಡಲೊಲ್ಲವು. ಅಲದ ಮಾರದ ಬುಡ ದಲ್ಲಾ ನಿಪಾಗಿ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಲಾರೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ನಿಮ್ಮರಾಖಾದಳು ಪ್ರಕೃತಿ ವಾತೆ ಅಂದಂ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ.

ಅಗಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಿಳಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ಅಲದ ಮಾರದ ಒಂದು ಬೆಳೆಲಿನ ಕಳಗೆ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದೆವು. ರಾತ್ರಿ 12ರ ಸಮಯ ಕತ್ತಲ ಗಭ್ರವನ್ನು ಸೀಕೋಂಡು ರಾತ್ರಿಯ ಕ್ರೀಡೆವದಂತೆ ಚಂದ್ರೋದಯವಾಯಾತ್ತಾ. ಹಂಟ್ಯಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಮಾಗಿಲೆಕ್ಕುರಕ್ಕೆ ಬೆಳಿದಿದ್ದ ಮಂಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುವುದೋ ಎಂದು ತಡೆಯೊಡ್ಡಿತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕಿಸಿ ಮೇಲೇರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೆಲ್ಲಿದ. ಹಾಲು ಉಲ್ಲಿಂಧ ಆ ಬೆಳಿದಿಂಗಳ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಾನವೇ ಬೆಳ್ಯಾದ ಗಿರಿಯಂತೆ ಕಂಗೋಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದುವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕರ್ಗಿತ್ತೂ ಕಂಗ ಅವೇ ಬೆಳ್ಗಿ ಕಾಣಿತ್ತಿದೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ. ಚಂದ್ರೋದಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಂಪೆ ದೊಡ್ಡ ಕಾಣಿತ್ತದಂಬಾದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮಾಯಹಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಇವೇ ಚಂದ್ರ ಬರುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲವೂ ಕಮ್ಮಾಗಿದ್ದುದು-ಚಂದ್ರನ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಬೆಳ್ಗಾಯಾತ್ತ.

ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಪಂಚಿ, ಒಂದರಡು ಜೊತೆ ಧರಿಸಿಗಳ ಹೊರತು-ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲೀ ಹೊದೆಯಲಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯೇ ಹಾಸಿಗೆ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕೇ ಹೊಡಿಕೆ. ದಣದ ಹೇಳಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಅನಿವಾರ್ಯ

ವಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಜೀಗಂಟಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ದೂರಾಲೋಚನೆಯ ಗುಡ್ಡೆಯು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನಗೆ ದಾವನಾಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಗುಡ್ಡೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿನ್ನು. ಕಾಡುಮೃಗಳೊಡನೆ ಆತನ ಅನುಭವವೇ ಒಂದು ಕೃತಿಯಾಗ ಬಲ್ಲಿಕ್ಕಿದೆ. ವಾತನಾಡುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬರಲು ಹೆದರುತ್ತವೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ‘ಪರಸಂಗ ಹೇಳುವಿನ ಮಂಗಬ್ಯಾಡಿ’—ಅಂದ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ವೈಜ್ಯಾತ್ಮಿಕ್ಯದ್ದ ನಾನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರ ತೆಗೆದು ಟಾಚ್‌ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಡಿ ಆತನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಖಂಗುಟ್ಟಿತ್ತೊಡಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ದರೂ ಹತ್ತಿಸೋಣವೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಧೂಮಪಾನಿಗಳಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಬೆಂಕಿ ಪೂರ್ವಾಂಶ ಇಲ್ಲ. ಕಥೆ ಕೇಳಬೇಕು ಖಂಗುಟ್ಟು ವಾಗ ತೂಕಿಂದಿದರೆ ಆತ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಾಣಯೆ ಬೀತ್ತಾರ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಗಿದಂತಾಗಿ ಎದೆ ಧನಕ್ಕೆನ್ನುತ್ತಿತ್ತು! ಗುಡ್ಡೆಯು ನನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸೆಳಿಯುತ್ತಿದ್ದು. ಧೈರ್ಯಗಾಂದಿದವನಂತೆ ಆತನೆದುರು ವರ್ತಿಸದಿದ್ದರೂ ಆತನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥವರು ಏಷ್ಟು ಜನರೇ! ನನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಎಲ್ಲ ಕೋಲಾಹಲಗಳೂ ಆತನಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರಾತ್ರಿ ಹನೆನ್ನುಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಕಥೆ ಕೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಗುಡ್ಡೆಯು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದವರೆಗೆ ಆರು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ (ಆತ ಹೇಳಿರುವ ಆರೂ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಮಂದಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ.)

ಬೆಳಗಿನ ಬದು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಕತ್ತಲು ಕರಗಲೊಲ್ಲಿದು. ಆರು ಗಂಟೆಯಾದಾಗ ದಟ್ಟ ಹಸುರು ಪಕ್ಕದ ಬಿದಾರು ವಾರು ದೂರ ವಾತ್ತ, ಕಾಣಿತ್ತದ್ದ. ಆದರೂ ವುಂಜು ವಾಸುಕಿದೆ. ಏಳು ಗಂಟೆಯಾದಾಗ ಜಂದ್ರನನ್ನು ವುಂಕು ವೊಡ್ಡಿ ಹೊರ್ತಿ ಕರಣಿಗಳು ಹೊಂಬಣ್ಣಿವನ್ನು ಬೀರಿ ಪೂರ್ವ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಎಂಂತಹ ಮೋಹಕ ಸೋಣ-ಬಿನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ರಾತ್ರಿ, ಮಾನದಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮಾನಷ್ಯ ಸ್ವಂದಿಸಲೊಲ್ಲಿದು. ರೌದ್ರಪಾಗಿ ಕಂಡ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ರವಂಬೇಯವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿದರೂ ಸೋಡುವ ತಾಳ್ಳಿ, ಸಹಸ್ರಗಳಿಲ್ಲ ಅಣಾಧ್ಯ ವ್ಯು ಕ್ಕೆ ನೋಷು ಎಂಟುಗಂಟೆಯಾಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಚ್ಚನೆಯೇ ಸೂರ್ಯಕರಣದ ಬಿಂಗಿ ಮಾಂಪರು-ಮಾಂಪರು ಆವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಸಂತುಲ ಚಿತ್ರಣ ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಏಷಿಧ ಬಗೆಯ ಮರಗಳು ಹಂಬಾ-ಬಳ್ಳಿಗಳು ಬಗೆ-ಬಗೆಯ ಹೂಗಳು, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಜೀವಕಳೆ ಬಂದು ನಳಿನಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನಾವು ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಲದ ಮರಕ್ಕೂ—ಕಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೂ ಇದ್ದ ದೂರ ನೇರಪಾಗಿ ತಲುಪಿದರೆ ಒಂದು ಕೆ. ಏ. ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಕೂರಕಲನೋವಾದಿಯಾ

ಹಳ್ಳದ ಸಾಲು. ದಕ್ಷಿಣದ ಕಿಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವ ಆಲದ ವುರು. ಉತ್ತರದ ಕಿಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಗಳು ಕೊಳ್ಳಿದೆವೇಗಳಿಂತೆ ಓಡಾಡು ತ್ವರಿಸುವು. ಅವು ಓಡಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಸ್ವಾಷಾವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯಂದು ವಹಾತ್ತ ತಿಳಿಯಾತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಹಂದಿ-ಅನೇಗಳಿಂದ ರಾಗಿಯ ಫೆಶಲನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಆ ಪಂಚಾಗಳಿದು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯ ಜನರೇ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರಿಯು ಕೂಡ ಪಂಚಾಗಿದು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಎದುರಿಗೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ತಲುಪಲು ನಾವು ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾದಿರಬಹುದಾದ ದೂರ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ನಾಲ್ಕುರಿಂದ ಏದಾರು ಕಿ.ಮೀಗಳವರಿಗೆ ಬಹುದು. ಅಂತು ಆ ಕಾಳರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯಿತ್ತು. ನನ್ನನೇಭವದ ಅರಾತ್ರಿಯೆನ್ನು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನ್ನಾಭವಿಸಿಯೇ ಅದರ ಗಾಢತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನೀರಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳವನ್ನು ದಾಟಲು ಒಂದೂವರೆ ಕಿ. ಮೀ.೯ ನಷ್ಟು ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಉದ್ದುದ್ದ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಬಿದಿರು, ಸುಂಟರು, ಬಾಡುಬಕ್ಕು. ಕಾಡುಸೀಗೆ, ಜಾಗಡಿ, ಉಗಳನಿ, ಲಾಳ ಮಾತಂತಾದವು ಪೂರ್ಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ನಮ್ಮೆನ್ನು ದಾಟಲು ಅವಕಾಶವೇ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹಳ್ಳದಾಟಿ, ದಣ್ಣಹತ್ತಿ, ಮತ್ತೆ ರಾಗಿಯ ಹೊಲವನ್ನು ಹಾಯಾತ್ರಿ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ಸೇರುವವ್ವರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾಯಿತ್ತು. ವಾತ್ತುದೇ ಇಬ್ಬನಿಯ ತೇವ ನಮ್ಮೆನ್ನು ಬೆಣ್ಣಿಗಿ ತೊಯ್ದುತ್ತು. ತೊಯ್ದು ತೊಪ್ಪೆಯಾದ ನಾವು ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದವು. ಕೂಪೆಂಪ್ರರವರ ಮಾಲನಾಡಿನ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿಯ ನೀನಪನ್ನು ಘಟ್ಟಿದ ಈ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ತರಿಕುತ್ತದೆ. ‘ಉರೆಂದರೊಂದೆ ವಾನೆ’ ಎಂಬಂತೆ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ಖಾರಂದರೆ ಮಾರಾತ್ಮಾಲ್ಕು ಮಾನೆಗಳು ಅವ್ಯೇ. ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದ, ವಹಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಅಪರಾಪದ ಆದ್ವಾತ ಕಲಾವಿದನಾದ ಕಾರಿಯ್ಯನ ಮನೆಯನ್ನು ನೀರಿದೆವೆ.

ಭಾಜಿ, ಕತ್ತಲೆ, ಇಬ್ಬನಿ ಎಲ್ಲದರಿಂದ ಮಾರಗಟ್ಟಿದ್ದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದ ಏಬಾರವನ್ನು ನುತರೆ ‘ವಹಾತನಾಡುವ, ಮೂವಲು ತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಹಾದಿಕೊಡಪ್ಪ’-ಎಂದೆ. ರಾಗಿರೊಟ್ಟಿ ವಹಾದಿಸಿ-ಕೆನೆ ವೊಸರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಒಂದೇ ರೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕುರೊಟ್ಟಿಗಳ ಹಿಟ್ಟುನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಮುಕ್ಕಾಲಂಚು ದವ್ವು, ಒಂದು ಆಡಿ ವಾಸವಿರಬಹುದು. ಅದೇ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾದ್ದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರ ಭಂಗಿನ ಕಾಯು ಗಾತ್ರದ ಏರಡು ಮಾದ್ದ ಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವೇನೇ !

ಕೆನೆ ವೊಸರಿಗೆ ಬಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ತಾಪ್ಪ ನೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಮೃತಯಾವಣನವಾಗಿತ್ತು. ಅಮೃತದ ರಂಗಿಂತ ಒಂದು ಕ್ರಿ ಬೆಣ್ಣಿಯೇ ಇತ್ತುಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಎಷರೊಂತರವೆನಿಸಿದರು ಕಂಬಿನ ಕಂತದ ಕಥನ ಕಾವ್ಯ ಗಾಯಕ ಕಣಾಂಟಿದ ಕಾರೆಯ್ಯನನ್ನು ಹೂಡುಕೊಂಡು ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಗೆ ಏಕ ಬಂದೆ ? ಎಂಬ ಅನುವಣಣ ಕಾಡಬಹುದು, ಅದರ ನಿವಾರಕಣಿಗಾಗಿ ಕಾರಯ್ಯನ ಕರು ಪರಿಕರ್ಯಾವನನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪಾಠಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂಸಾಳಿಯಾವರು-ಅವರ ಜಾಡುಗಳು-ಅವರ ಕಥನ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಎಲೆ-ವಲೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ರಾಗ, ನಾದ-ತಾಳಗಳ ಸಂಗಮದಿಂದ ಶೇಳಾಗರನ್ನು ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಗರನ್ನಾಗಿಸುವ ಕಲಾಮಂತಿಕೆ ಈ ಕಂಸಾಳಿಯಾವರಲ್ಲಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ತಂತಿಯಾ ತಂಬೂರಿ-ದಮ್ಮಡಿ-ಕಂಸಾಳಿ-ಗಗ್ಗರ (ಕೈಸಿಲಂಬು) ಇವು ಈ ಕಥನ ಕಾವ್ಯ ಗಾಯಕರ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳು. ವುಲ್ಲಿ ಗಾಯಕ ಹಾಡಿದ ಹಾಡಿನ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಅನುಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಆತನ ರಾಗಕ್ಕು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂತ್ಯೇಳಿದವರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಥನ ಕಾವ್ಯಗಾಯಕರೂ ನಿರಕ್ಕೆರಕ್ಕುಗಳು. ಹುಟ್ಟಿ ನಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಶಾರೀರಕವನ್ನು ಆ ಹಾಡಿನ-ವಾಕಿನ ವೂಲಗಳನ್ನು ಕಲಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಥನ ಕಾವ್ಯಗಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕಾರಯ್ಯ ‘ನಾದಗಾರುಡಿಗೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕಂಬಿನ ಕಂತದ ಕಾರಯ್ಯ

ಪದ್ಮಾಸನ ಹಾಕಿ ತೊಡೆಯ ಹೇಳಿ ತಂಬೂರಿಯಾಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಗಲಿಗೆ ಅಸರೆಯಾಗಿ ನಲ್ಲಿಸಿ ಶ್ರೀ ಬೆರಳಾಗಳಿಗೆ ಗಗ್ಗರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಡಲು ಪೂರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಣಕಡಬೂರು ಹಂಟ್ಲೂರು. ಅಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ನೆಲೆಸಿಗೆದೆ ಉರಬಾಬಿಟ್ಟು ಬಂದೂ ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿಯ ಕೆಬ್ಬಿಯಾಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಗಾನ ಈಧೀಯನ್ನು ದೆಂಡಣೇ ಹೋಚಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಾತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆ ಹಂಚೆವಾಗ ಉರಬೂರು ಸುತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರ ಪರಿಕರು, ಅವರಿರಾವ ಸ್ಥಳ, ಎಲ್ಲವೂ ಈತನಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಾಯಾದ ಸಲುವಾಡಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಓಡಿಯಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆತನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲದ ವೂರದ ಕೆಳಗೆ ರಾತ್ರಿ, ಕಳೆದದ್ದು.

ಅಣಕಡಬೂರನ ವಾದಯ್ಯ ಕಾರಯ್ಯನ ಸಹ ಗಾಯಕ, ಕಾರಯ್ಯನ ಉರು ಈತನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟು ಹೋದೆ. ಆತ ಸಿದೆ ಈ ಪಾಡುಂಟಾಯ್ಯನ್ನು ಎನಿಸುತ್ತದೆ (ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ವುಂದಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ).

ಕೆಬ್ಬಿದೊಡ್ಡಿ ಕಾರಯ್ಯನ ಮನೆ-ರಾತ್ರಿಯ ಭಳಿ, ಬೆಳಗಿನ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಯ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಂಗಿ ಬರಲು ಬೇಕಾದ ಬೆಳಕಿನ ಕಂಡಿಗಳ ಹಾಲ್ಲು ಬಾವಣಿ, ದನಗಳ

ಸೇಗಳೆಯಂದ ಸಾರಿಸಿದ ನೆಲ. ಗೈಡೆಯಂತೆ ಕಾಣುವ ವಾಣ್ಣಿನೆಟಗಳು-ಒಂದೇ ಹೆಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಲಗುವ ವಾನೆ, ಅಡಿಗಿ ಮಾನೆ, ಉಣಿದೆಮಾನೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ಘೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಧರಿಸುವ ದಿರಿಸುಗಳೇ ಹಾಸಿಗೆ ಒವಪ್ಪುಗಳು. ಇದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಮನೆಗಳ ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ತನೀ.

ಇನ್ನು ಮನೆಯ ವಹಾಲೀಕರು—ಕೆದರಿದ ಕೂದಲು, ಬಡಕಲು ದೇಹ. ಆ ದೇಹ ಮುಷ್ಟೆಲು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಂಟದ ಬಡತನವೆಲ್ಲ ಆ ಮನೆಗಳ ವಹಾಲೀಕರಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸಿಂಬಳ ಸುರಿಹಿಕೊಂಡು ಬರಿ ವ್ಯಾಯಾಲ್ಕ್ರೋ ಬೇಕ್ಕು—ನಾಯಿಮಾರಿ ಗಳಿಂದನೇ ಅಟಿವಾಡುವ ಮಾತ್ರಾಳು. ಬಡತನದ ಬೇಗೆಗೆ ಬೇಸತ್ತು ಬೆಂಡಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕನ್ನಡ ನೆಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಕ್ಕದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕಾಡ ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಸಿನುಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ಬಿಂದುಕನ್ನು ಹಾಸಿನುಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಜನಪ್ರಯ ಜಾವಪದ ರಥನ ಕಾವು ಗಾಯಿಕನ ಬದುಕೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜನರ ಬಂಧಕಿರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು, ತನ್ನಾಕೆ—ಘೆರ್ಕೆಳಿರಿದರ ಹೊಟ್ಟಿ ತುಬಿನಲು ಆತನ ಪರದಾಟ ದೂರವ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಬಳಲುವಣಿಯಂತಿ ವಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆತನಿಗೆ ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ಬುಂದಿದ್ದ ನಾದವಹಾಧ್ಯಾಯ್ ನಾನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವಿಸಿತ್ತು. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡು, ಡೆಂಕಣೇ ಕೋಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಸುತ್ತದ ಉಂರಿ ರಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಕಾಂಗಿಯೇ ಆತನನ್ನು ನಾನು ಹಾಡುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು, ಅಂತೂ ಕಾರಿಯು ಉಂರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾದ್ದು ನನ್ನ ಅವೃಷ್ಟಿ ಸರಿ. ಹೂದಲೇ ತಿಳಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರ ಆತನಿಗೆ ತಲುಪಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅತ್ಯೀಯ ಸ್ತ್ರೀತಿ ಶಂಖ ಹೆದವಾಗಿ ಬೇರಿಸಿ ತಾಟ್ಟು ಕಾಯಿಸಿ ಬೆಲ್ಲು ಕಾರಿ ನೀಡಿದ ರೋಟ್ಟಿ ಶಿಂದು, ಹಳ್ಳಿದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಾತ್ಮಿದ್ದ ನೀರಿನ ಬಳಿಯೇ ಕಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಒಲೆನಿಮಿಸಿ ವುತ್ತಿನ ಹಳಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಾಯಿಸಿ ವಿಂದಾ—ಬೆನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅಪಾಯು ವಹಾನ ಆನಂದವಾಯ್ತು. ಬಿಸು-ಬಿಸಿಯಾದ ಆ ನೀರು ರಾತ್ರಿಪ್ರಯ ಅಯಂಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸಿ ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಯಿಸಿದ ಎಚ್ಚಂಟು ಬಂದಿಗೆ ನೀರು ಸಾರುವಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಪವರ್ ಬಾತ್ ವಹಾಡಿದ್ದರೂ ಇವು ಅಪಾಯು ವಹಾನವಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಾಂನ ಜಡತೆಯಾನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಹೊಸ ಚೇತನ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನುಂಟು ವಾಡಿತು, ಮಾಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಂಬ ವಿಶ್ವಾಸೆ ಮಾಡಿಸತು. ಎಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ! ಎಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅವಲಬಿಕೆಯಾನ್ನು ತುಂಬಿತ್ತುದೆ!!

ಮುಂದಿನ ದಾರಿ

14-10-1995ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತಿಂಡಿ, ಸ್ತಾನ ಕಾರಯ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯು. ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾರಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಿಟ್ವೆ. ಆತ ನನ್ನ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ನಿಂತ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗೆನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ನನ್ನೊಡನೆ ನಡೆದಾಡಿದ. ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು (ಜನಪದ) ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯರೆ ಲಿಲ್ಲ. ಡೆಂಕಣ ಕೋಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಉರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು-ನಾವು ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರಯ್ಯನ ಜೊತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹಗಾಯಕೊಡ ವೇದು ಮುತ್ತು ಕೋಟಿಯ ಮಹಡೀವನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಿತ್ತು. ಕೆಬ್ಬಿದೂಡಿಲ್ಲಿಯಂದ ಒಬ್ಬರಷ್ಟೇ ನಡೆದು ಹೋಗಬಹುದಾದ ಕಾಡು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕ. ಏಂ. ನಡೆದರೆ ನಂದ ಮಂಗಲ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ. ರಾತ್ರಿಯ ನಡಿಗೆ ತಂಂಬಾ ಆಯಾಸವುಂಟು ವಣಿದ್ದರೂ ಈ ಮೂರು ಕ. ಏಂ ನಡಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕಡಿದಾದ ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶ, ಚೆಟ್ಟಿ ಹತ್ತುವಂತೆ ಹತ್ತಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಯ್ಯಾ. ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಬೇರೆ. ಆದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಹಾವು ಹರಿವಂತಿದ್ದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ್ಮಿಂದ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮುಂದೆ ಕಾರಯ್ಯ, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು, ಹೀಂದೆ ಮುಂದುಕ ಗುಡ್ಡೆಯ್ಯ. ನಂದಮಂಗಲ ತಲು ಖಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೇವು. ನಂದ ಮಂಗಲ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳ, ಹಂಲ್ಲರಮನೆಗಳ ನೂರಿನ್ನೂರು ಮನೆಗಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿ. ಜವಳಗರೆಗೆ ಬಸ್ತು ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಶಾಲಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯ್ಯಾ.

ನಂದ ಮಂಗಲದಿಂದ ಡಾಂಬರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೂಡಿಗೆಳು, ಬುಜ್ಜಲಿ. ಹೊನ್ನೆ, ಗಂಧ, ಬೇವು, ಹೊಂಗೆ, ಮತ್ತು, ಕಗ್ಗಿ-ಮುಂತಾದ ಸಸ್ಯ-ಮಾರಗಳನ್ನು ಮನದಣಿಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಾವಾಗ ಒಂದಂ ಗಂಟೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಪಾಠುಮಂಟಪವ್ಯಂದು ಕಾಣಿತು. ಸುಂದರ ವಸರಾಶಿಯ ನಡುವೆ ಗಣಗಲೆ ಪೂರದ ಕೆಳಗೆ ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ಅಡ ಏಸ್ಟ್ರಾಫ್ ಕಲ್ಲು ಗುಡಿಯನ್ನು ತಲಂಹಿಸಿದೆ ಅ ಕಲ್ಲು ಗುಡಿ ಏನೆಂದು ಕಾರಯ್ಯನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಚೆಲ್ಲಿ ಮಾರಮ್ಮೆ

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ದೇವರಂ ದ್ಯುವಗಳು. ಇದು ಯಾವ ದೇವತೆಯ ವಾಸ ಸ್ಥಾನ ಎಂದು ಕೂತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಕಾರಯ್ಯ ಹೇಳಿದ “ಇದು ಚೆಲ್ಲಿ ವೊರಮ್ಮನ ದೇವಾಲಯ ಸ್ಥಾನಿ” ಎಂದು. ಈ ಹೆಸರೇಕೆ ಬಂತೆಂಬ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರಯ್ಯ ವಿವರಿಸಿದ. ಅದೊಂದು ಖತಿಹ್ಯ.

“ಉರ ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಉರೆಲ್ಲ, ‘ಉಪ್ಪದಾನ’—ವಹಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಾವಾಗ ಅಡ್ಡ ಲಾಗಿ ಕರಡಿಗಳು ಬಂದುವಂತೆ. ಉರು ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಹೋತ್ತಿದ್ದವನು ತಾನು ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೋಲು ಬಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನಂತೆ. ಕರಡಿಗಳು ಕುಣಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುವಂತೆ, ಕರಡಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿದ ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದವನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ. ಹೋಲು ಬಡಿಯಲು ತ್ತೀಲೇ ಇದ್ದ ಕರಡಿಗಳು ಕುಣಿಯುತ್ತೀಲೇ ಇದ್ದವು. ಆಗ ಕೆಲವು ದಾರಿ ಹೋಕರು ಬಂದರು, ಬಹಳ ಜನರನ್ನು ಕಂಡ ಕರಡಿಗಳು ಓಡಿದವು. ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೀ ಮತ್ತೊಂದು ಏಗ್ರಹ ಮಾಡಿತು. ಆ ಏಗ್ರಹ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಉರ ವಹಾರಮ್ಮ ದೇವತೆಯಾ ಬಂದಂತೆ. ಆಕೆಯಾ ಜೀಲ್ಲು (ಖಾರಗಳ ಬೇರಾಗಳ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೇರು—ಜೀಲ್ಲು ಬೇರಾಗಳಿಂಬ ಪ್ರಚೇಧವಿರಾವಂತೆ) ಇಟ್ಟಿ ಜಾಗದಲ್ಲೀ ಏಗ್ರಹವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿರು, ಜೀಲ್ಲು ವಹಾರಮ್ಮ ದಿನ ಕಳಿದಂತೆ ಜೀಲ್ಲೀ ವಹಾರಮ್ಮನೆಂದು ಆಗಿರಬಹುದು.

ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಾಹಿನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತು—ಕೆವ್ವ—ತೋಂದರೆ ಬಂದವರು ತಮ್ಮ ಕೆವ್ವಗಳು ಪರಿಹಾರವಾದರೆ ಕಾಣಿಕೆ—ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪರ ವಹಾಡಿ ನಾಲ್ಕುರು ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂಪರ್ಕಣೆ ವಹಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹರಿಕೆ ವಹಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪರಿಷಾರ ಲಭ್ಯ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಗಂಡು ಸಂತಾನವನ್ನು ತಾಯಿ ಕರುಣೆಸುತ್ತಾಳಿಂದು ಸಂಬಾತಕ್ಕಾರೆ. ಪ್ರೀಮಿಸಿದವರೂಡನೆ ಮಾಡುವ ವಹಾಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಜೀಲ್ಲೀ ವಹಾರಮ್ಮ ವೊಡಿಸುತ್ತಾಳಿಂತೆ. ಕಳಿದು ಹೋದ ವಸ್ತು ಸಿಗುವುದಂತೆ. ಹರಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಿದ್ದರೆ ಕೆವ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವ ಉಗ್ರದೇವತೆ ಈ ಜೀಲ್ಲೀ ವಹಾರಮ್ಮ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪದಿಗಳಿಂದ ನಿವಾರಣಾಪಾಗಿದೆ. ನಾಗರ ಹಾವಿನ ವಿಧಿ ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿ ವೃತ್ತಿಪ್ಪಾತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಗಿಲು ಇಲ್ಲ, ಪೂಜಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಂದ ಭಕ್ತರೇ ತಪಾಗಿವ್ಯಾಧಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ವಹಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಯಿಯಾ ಕೃಷ್ಣರೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ನೀರನ ಸೆವಲತ್ತು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪರ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಬರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯಲು ಶೂಲಿಯಲು ಬೇಕುದ ನೀರು ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಎದುರಿಗೆ ಬಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಂಡಿಯೋಂದಿದೆ. ಹರಿಕೆಯ ಕಾಣಿಕಿಯನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು—ಮೂರು ಬಾರಿ ಕಳ್ಳುತನ ಹೂಡ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಶ್ರೀಶೂಲಗಳು ವಿಧಿ ಆಕಾರಗಳು—ಕತ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಮಹತ್ಸೌಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಣಗಲೆ ಮಾರ ಪೊಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚೂರು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಂದನ್ನು ಆ ಗಣಗಲೆ ಮಾರದ ರೆಂಬಿ-ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜೆಲ್ಲಿ ವಣರವ್ಯಾನೆಂಬ ಹೆಸರ್ವೆ ಬಂದಿರಬಹುದೇ ಎಂಬ ಅನಂತರನ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಜೆಲ್ಲಿ ವಣರವ್ಯಾನೆನ್ನು ಕುರಿತೆ ಆಕೆ ವಣದಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯಾದನ್ನು ಕುರಿತು, ಲೀಲಾ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಹಳ ಜನರಿಗೆ ಈ ತಾಯಿ ಒಳ್ಳೆಯಾದು ವಣದಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ವಿನವ್ಯಾಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತೀ ದಿನ ಭಕ್ತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಗಣಗಲೆ ಮಾರದಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲಿಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಬಟ್ಟೀಯಂದ ರಟ್ಟಿದ ಕಲ್ಲಾಗಳು ಜೋತಾಡುತ್ತವೆ.

ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರಾಗಿದರೆ ಕಿರಿದಾದ ಕಾಡುದಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮಂದುವರಿದರೆ ಕೊಂಬಾರಕೋಟೆ. ನಡೆದೂ-ನಡೆದೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವವ್ಯಾರಲ್ಲಿ ಆಯಣಸ-ಬಳಲಿಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ್ಯನ ಮನೆಯೆಲ್ಲಿ ತಿಂದ ರೊಟ್ಟೆಯಾ ಹೋಟ್ಟೆಯಾಲ್ಲಿ ಶಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಸಿವೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಕಾರಣ್ಯನ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ರಾಮಾಪ್ರ-ಕೊಂಬಾರ ಕೋಚಲುವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಟಪಾಯ್ತಾ. ದರ್ಶಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸ. ಮಂದುವರಿಯಾ ಬೇಕೆಂಬ ರರ್ಕವ್ಯಾದ ಕೊಗಿನಿಂದ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಮಂದುವರಿದೆವು. ಬಸವನಹಳ್ಳಿ-ಬಾರ ನಲ್ಲಿ, ಮಂದುತ್ತಾದ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದೆವು. ಎಲ್ಲ ಖಾರಾಗಳೂ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಟದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಹೆಡೆ ಹಲವು ದರಕಗಳ ಹೀಡೆ ನಿವಾಣವಾಗಿ ರೂಪ ಡಾಂಬರು ರಸ್ಸಿಗಳು, ಮಣಿಗಳು ರಸ್ಸಿಗಳು ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಬರುತ್ತವೆ, ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೋ ಏರಡೋ. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ತೇವ್ರ ನಿಲಕ್ಕುತ್ತೇ ಒಳಗಾಗಿರಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಬುರನಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಬೆಟ್ಟುಮಂಗಲಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಇರುಳ ಕಣಗಾರ ಕೆಣ ಹಾಕುತ್ತಾನೆಂದು ಶಿಕ್ಷಿದು ಷ್ಟುನಿಃ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಥಳತಲುಹಿಡಿದೆ. ಥಳಿಯಿಂದ ನೆಲ್ಲವಹಾರು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ವಾಸೆ-ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ನ್ಯಾಯ ತೀವ್ರಾನದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಥಳಿಯಿಂದ ಬದ್ದಾವರೆ ಕಿ ವಿ. ದೂರ ಯಾವುದೇ ವಾನನ ಸೌಕರ್ಯಾವಿಲ್ಲ.

ಕಾಲ್ತುಡಿಗೆ ಪ್ರಸರಾರಂಭ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನವಾಗೆ ಬೇಕಾದ ಆ ನ್ಯಾಯಾ ಧಿಕರು ಉರಲ್ಲಿರಲ್ಲಿ, ಬಂದ ದಾಂಗೆ ಸುಂಕವಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಥಳಿ

ತಲುಪಿದೆವು. ಧಳಿಯಾಂದ ಪ್ರನೇ ಬಕ್ಕು ಹಿಡಿದು ಬಸವನಹ್ಯು ಗೀಟೋನಲ್ಲಿ ಇಂದುವುದ್ವರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಎಂಟಾಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಸವನಹ್ಯುಯಾಂದ ಏರಿದೂವರೆ ಕಿ.ಎಂ. ದೂರ ನಡೆದು ಬುರನಹ್ಯುಯನ್ನು ತಲುಪಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಟ ವಾಯ್ತು. ಕಣ್ಣತಾಸ್ತದ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಣ್ಣಗಾರರೆಡುರು ಹೋದೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ಚರ್ಚಾವಾದ್ಯವಾದ ತಮಣ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಟ್ಟಕೋಸಿ ಯಾವ್ಯಾ ಅವರ ಹುಮೇಲೆ. ಎದುರಿಗೆ ಕಳೆಸವಿಟ್ಟು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಧೂಪದ ಹೋಗಿಗೆ ಕೆಂಡವನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏವಿಥ್ ಬಗೆಯ ಹೋಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅರಿಸಿತ್ತಾ ಕಂತುವಾದಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ವಣಾಟಗಾರರ ನೆಲೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿವರ್ಣಣ ವಣಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಂಸೆಯ ವಾಲೀಕರು ಯಾವ್ಯಾದೋ ವ್ಯಾಧಿಯಾಂದ ನರಭಾತ್ರಿದ್ದು ಆ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಈ ಕಣ್ಣಗಾರ ಹ್ಯುದ್ರನನ್ನು ಕರೆಸಿ ದ್ದಾರೆ. ದೂಡ್ಯು ದಾಕ್ತರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಬಂದು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಮಗನುಕೊಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹ್ಯುಸ್ಟ್ ವಣಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು. ಸುತ್ತುವುತ್ತಲ ದೇವರೆಗಳನ್ನು ಕರಿದರು. ಆವರ ಹಿರಿಯಾರನೇಕರನ್ನು ಬರವಣಾಡಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಲಯಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ದೇವರೋಕಕ್ಕೆ ಆಕಾಶ ವಾಗ್ರಾದಲ್ಲಿ ಕರಿದಾಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತ ಹೋಗುವ ದಾರಿ ರೂಲಿರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಅನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ ದೇವದಂಡು ಸಜ್ಜಾಗಿ ಪ್ರಯಣಿ ಹೊರಟಿತು.

ಈ ಕಣ್ಣಗಾರರ ವಾಕ್ಯ ತುಯಾರ ಮಾಡ್ಯಬೇಕಾದುದೇ. ಕೇಳುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಭಯಾವಿಶ್ವಿತ ಗೌರವವನ್ನು ಮೊದಲಾಟ್ಟು ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವದಂಡು ಇಂಥ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಾ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಗಿಳಿದೆ ಎಂದು ಮೋಡಿ ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎದಿರು ಕುಳಿತದರ ವಣಾಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯರುನ ವಣಾಡಿ ಕೆಲವು ಸಬಾಧಾನದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ವಣಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತ ಕಾಣೆ-ಹರಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೂಕಷ್ಟು ಸುಲಿಯಾತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಣ್ಣಗಾರರು ಹೇಳಿದ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯ ಮೇದ ವಾಕ್ಯ. ಭಕ್ತಿ ಮೂಲಿಕೆವರ್ತಿಂತ ತಡೆಕ ಬಿತ್ತ ರಾಗಿ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ, ಕಣ್ಣಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೂರ್ಯಾ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ತೂಂಬಾ ದಾಸಿದ್ದು ನನಗಿ ಯಾವಾಗ ನಿತ್ಯ ಬಂತೋಗೇತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಟ್ಟರವಾದಾಗ ಬಿಳಿನ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಗಿತ್ತು. ಲಾಗು-ಬಗರೆದ್ದು ಮುಖಿ ದೂರಾಜನ ವಣಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೇಡು ವುತ್ತು ಕೋಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಣಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ನವಂಗೆ ಬೇಕಾ

ಗಿಡ್ಡ ಹೇಡು ವುತ್ತು ಕೋಟಿಯ ಮಹಡೇವು, ತಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಓಡಿ ಬಂದು ನವೋಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ಧಳಿ ವುತ್ತು ದೆಂಕಣಿ ಕೋಟಿಯ ನಡುವೆ ಹೇಡುವುತ್ತುಕೋಟಿ ಇದೆ. ಬಸ್ಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯವು ತಂಬಾ ಸಮಾರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವ್ಯಾರ ಮಾಡ್ಗಿದೆ. ಕಾಲು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದು ಹೋದರೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬಂದು ಕಾಲು ಗಂಟೆ ನಡೆದ ನಂತರ ಮಹಡೇವು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಹೇಡುವುತ್ತು ಕೋಟಿ ತಲುಪಿದೆವು. ಆ ಉರಿನ ಹೋಟಿಲ್ಲಂಡರಲ್ಲಿ ತುಡಿ ವುಗಿಸಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೆಂಕಣಿ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋದೆವು.

ದೆಂಕಣಿ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ—15-10-1995

ದೆಂಕಣಿ ಎಂದರೆ ಬಂದು ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರ. ಇದು ಕಾಡಿನಿಂದಾವೃತವಾದ ಶಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಗಿತ್ತುಂತೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತು ಭಯಹನಕ ಪ್ರಾಣಗಳಿದ್ದು ಉರಸ್ಸೇನಾಶ ವಹಾದುತ್ತಿದ್ದುವಂತೆ. ಬೆಳಿದ ಘಸಲು ವೈರಾಗಳನ್ನು ರಕ್ತಿಸಲು ಉರಜನ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಹೋಗಿ ಜೋರಾಗಿ ಶಬ್ದ ಬರುವ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ ದೆಂಕಣಿಯನ್ನು ಬಡಿದು ಓಡಿಸಿ ರಕ್ತಿಸಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ದೆಂಕಣಿಕೋಟಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಳ್ಳಿ ಹೈಕೂರು—ವಂದಾರ್ಸ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿ ಧರ್ಮಪ್ರೀ ಜಿಲ್ಲೆ ಕನಾರಾಟಕದ್ದೆ ಭೂಭಾಗ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಶೇ. 90ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ತೆಲುಗನ್ನು ಕಲೆತೆರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತು ಭಾಗ ಏರಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ದೆಂಕಣಿಕೋಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಬಂದೆಗೊಂದು ವಿಭಾಗಗಳು ವಾತ್ತು ರಾಣಿಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಘಲಕಗಳೂ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆಡುಭಾಷೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ವಾಧ್ಯ ಮಾನೆಲ್ಲ ತೆಲುಗು ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ತಮಿಳರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದೋ ಏನೋ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ನಿಲಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವಾದ ದೆಂಕಣಿ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದಟ್ಟ ಕಾಲೇಟಿಲ್. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪದವಿ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ದೂರದ ಧರ್ಮಪ್ರೀ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ನಲವತ್ತು ನಲವತ್ತು ದು ಬಿಂಬಿತ್ತು ಕ್ರಿಯೆ. ದೂರದ ಹೊಸಾರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಕ್ಕು. ಅರಣ್ಯದ ನಡುವೆ ಇರಬಹುದಾದ ಹಲವಾರು ಹಾಡಿ ಪ್ರೀಡುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಆ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯಾತ್ಮಿಲ್. ಆಸ್ತ್ರಲ್, ಶಾಲೆ,

ಕುಡಿವ ನೀರು, ರಸ್ಸೆ, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವುದೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ರೋಗ ರುಚಿನಾದಿಗಳು ಬಂದರೆ ಸಾವೇ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಕ, ಅದ್ವಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ಬಹುಕೆ ಬಹುದೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬಂದು ಆ ಜನ ಬಭರವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಡತನ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಯಾವಣಾನ್ನು ಪಡ್ಡತಿ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲದೆಯೂ ಇರುವಂತೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಾಪಕವಾಗಿಯೇ ಎನ್ನಬಹುದಾದವ್ಯು ಜಾತಿಪದ್ದತಿಯ ತಾಪ ಇಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚಿ ಪ್ರಶ್ನಾಳಿಕ ನರ್ತನ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಗೌಡ, ಲಿಂಗಾಯತ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಹೊಲೆಯ, ಪಣದಿಗ, ಚಂಡ್ರ, ಹಜಾಮು, ಇರುಳ, ಕೊರಚ, ಪರಯಾ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಅದರೂ ಅವರವರ ಶಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಿಯಂದ ಕಾಲದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೆಂಕಿನ ಕೋಟಿಯ ಬಸ್ತೆ ನಿಲ್ಲಾಣಿದಲ್ಲಿ ಹೊಲಸು ತುಂಬಿದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೂರಲು—ನಿಲ್ಲಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಫಿಲ್ಲ. ದೂರದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಧರ್ಮಪೂರಿ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಮಾರ್ದರಾಖಿನ ಪ್ರಟ್ಟಪಾತಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬದುಕೆವ ಹಲವಾರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹಾಡುದ—ಕುಣಿತದ ಹಗಲು ನೀಡ ದಾರಿಗಳು, ಕಾವಡಿ ಆಟಗಾರರು, ಬೀದಿ ಬಸವನನ್ನು ಆಡಿಸುವವರು, ಉರು ವಹಾರಮ್ಮನನ್ನು ಬಾಟ್ಯಾಲೊಲ್ಲಾತ್ತು ತಮಾಟೆ ಬಡಿದ್ದಾ, ಚಾಟಿಯಂದ ಮೃಗೆ ಬಡಿದುಕೊಡು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವವರು ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ ದೂಡ್‍ಡ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡವರು, ಜಮಿನಾಡಾರರು, ದೂಡ್‍ಡ-ದೂಡ್‍ಡ ಬಂಗಲೆಯಾ ವ್ಯಾಲೀಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರವರದೇ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಂದಾಟಿಕೆಯ ಜೀವನ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬೀಳಿ ವಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಲಯ

ದೆಂಕಿನ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಟಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯ ಬಹು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಪೂರ್ವ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ಏರಡು ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ವಿಶಾಲವಾದ ಅವರಣಿದೆ. ಸಂತುಲೂ ಕೋಟಿಯ ಗೋಡೆ. ಮಧ್ಯ ಭವ್ಯ ದೇವಾಲಯ. ದೇಗುಲದ ಗಭ್ರಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿ ಭೂಬೇವಿಯೂದಗೂಡಿದ ಬೀಟಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ಭವ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಸಂತುಲೂ ಇರುವ ಏಂಧ ಪೂರಂಗಣ, ಉಗ್ರಾಣ, ಭೋಜನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಗುಲದ ಭವ್ಯತೆ ಎನ್ನಿತ್ತು. ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವೇಶದ ದ್ವಾರದ ಗೋಪ್ತ್ವ ಸಾವಿರಾರು ಮಾತ್ರಿಕಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ

ಗೊಳಿಗೆ ವ್ಯೋಮ್‌ದ್ವಿಲ್ಲಿ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕರ್ತೃಗಾಗಿದೆ. ಸಂತುಲಾ ಗೋಡೆ ಬರುತುಬಿಟ್ಟು ಯಣವಾಗ ಬೀಳುವುದೋ ಎಂಬ ಅನುವಾನ ಕಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ದೇವರ ಅವತಾರ ಕಾರಿತಂತೆ ಬಂದು ದಂತ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಪದರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ‘ಇದು ಲೆಂಕಿಣಿ ಕೋಟಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರಿಯಾಲ್ಲಿದುತ್ತಿತ್ತು, ರಾಜಿನ ಕೋಟಿಯ ಕಾವಲಾಗಾತ್ಮ ಲೆಂಕಿಣಿ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಯಣವುದೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಪೂರ್ತಿ ಮರಯಾಗಿದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲಾದ ಹೇಳಿಯ ಒಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಧಾರಿಸಿ ಬಂದು ಕೇರಿ ಕೇರಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನತ್ತಿದ್ದು ಕಂತೆ. ಇವಳಿ ಆಭರಣ ಅಟ್ಟಿಹಾಸ ತಾಳಿಉರದ ಜನರೂ ಆರ್ಥಿಕನಾದ ಗೃಹಿಂತಿದ್ದ ರಂತೆ. ಈ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಿಪ್ಪ ಕೋಪಾಟೋವದಿಂದ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ಬಂದು ಪೂರೆಯಾತ್ತಿದ್ದ ಲೆಂಕಿಣಿಯನ್ನು ಸಂಹಾರ ವಹಿಸಿದನಂತೆ. ನಂತರ ಶಾಂತನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಲೆಂಕಿಣಿಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಬೇಟಿ ವೆಂಕಟರವಣಿ ಸ್ವಾಮಿ ಯಣಿಗಿ ಈ ನಗರವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ನೇನೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂತೂ ಸಹಿಸಲಾಗದು.

ಬೇಟಿ ವೆಂಕಟರವಣಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉತ್ತರಾಂಶಿಗಳು ಉತ್ತರವದ ವಾಹನಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದು ನೋಡಂಗರನ್ನು ತಮ್ಮುದ ಆರ್ಚಣೆ ಸುತ್ತುವೆ. ಕಲಾವಿದನ ಅದ್ವೃತ ಕಲಾವಂತಿಕ ಆ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮರದ ಪ್ರತಿ (ಹೊಟ್ಟು) ಮಾತ್ರ ಅಂಟು ಕೂಡಿಸಿ ಏಗ್ರಹಣಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗರಾಡವಾಹನ, ಹಾಲಿವಾಹನ, ಕುದುರೆ, ಸಿಂಹ, ಏರಭದ್ರ, ಅಂಜನೀಯ ಹೀಗೆ, ಹತ್ತಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ರಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತೆಯ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿದರಿಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ.

ಆ ದೇವಾಲಯದ ಆರ್ಚಕ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರು. ಈ “ದೇವಾಲಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾವಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ ಮಾಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೂರಿಯಾಯಿಂದ ಜಾತ್ರೆ ಉತ್ಸವಗಳು ತಿಂಗಳಾಗಣ್ಣಳಿ ನಡೆಯಾತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಮಾಜರಾಯಿ ಇಲ್ಲಾವೆಯು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉಸ್ತುವಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆರ್ಚಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಐದಾರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮ್ಯಾಯಾಯಾಯಂತೆ ಸಂಬಳ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.” – ಎಂದು ತಾಂಬಾ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,

ಇಂತ್ಯು ತಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿ ಬೇಟೆ ವೆಂಕಟರವಣಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ರಥ ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮಾರದಲ್ಲಿ ಶಲ್ಲಿಯೋಬ್ಬ ಕಡೆದು ವಹಿಸಿದ ನಾರಾರು ಏಗ್ರಹಣಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಭಿಷಾಪನ್ನು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಾನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಜೀವಂತ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ದೃತಾ

ಕಾರದ ಮರದ ಗುಲಿಗಳು ಅದರ ಪುರಾತನತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ—ಸುತ್ತುಲೂ ಕಾಣುವ ಕಾನುರಿ ಕಲೆ ಆ ರಥದ ಸೌಂದರ್ಯಾರ್ಪನನ್ನು ಸೂರಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಾಡಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುರಿಯು ಸುರಿಯು ಕಪ್ಪ ಹಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಷಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು. ಆ ಕಾಪ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಗಾಡಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಸ್ವಾನಂದಿಂದ ಕರ್ಮಗಾಗಿದೆ,

ಗವಿವಂತ

ಬೇಟೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿಯು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಿ. ಏಂ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ನಡೆದರೆ ಗಮಿಂತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹಾಳು ವೆಂಟಪ್ರೇಮಿಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿ ನಿಂತಾ ನೋಡಿದರೆ ಗಮಿಂತದ ಗೋಪ್ಯರ ಈಗಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಷತಿಹಾಸಿಕ ಮಂತ್ರದ ವೇನೋ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆದರ ಸರಿಯಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕುತ್ತಾಹಲೀಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ದೇವಾಲಯ ವನ್ನು ಹೋಲುವ ಮೇಲುಗೋಪ್ಯರದ ವಿನ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದು. ಹತ್ತಿ ಹೋಗಲು ವೆಟ್ಟಿಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಣಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹು ಮಹತ್ವವಾದ ದೇವಾಲಯವಾದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿ ಹೋದೆವು. ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸದಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆ ವೆಂಕಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿ ದೇಗುಲದ ಗೋಪ್ಯರ ಬಹು ರಮ್ಯಾವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆ ದೇವಾಲಯದ ಮೋಗಶಾಲೆಯ ದ್ವಿಂಜ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೆಲವಣಳಿಗೆ ಇಳಿಯಲು ಅವಕಾಶಪಾಗುವೆಂತೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ. ಆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಇಳಿದರೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಣ. ಮೆಟ್ಟಿಗಳಾಲಾವಾಗಿದ್ದ ದರಿಂದ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆರೆಯೋವಾದಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಳನ್ನಾಗಿದ ನೀರು ನಿಂತತ್ತು. ಪೂರ್ಣಣದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ನೆಲವಣಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು. ಆ ಬಾಗಿಲು ಒಬ್ಬರು ವಾಕ್ಯ ಬಾಗಿ ನಡೆಯುವವನ್ನು ದಾರಿ. ಆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಡೆವು ಮುಂದೆ. ಆತನ ಹಿಂದೆ ಧೈಯಾವಾಗಿ ನಾನು ನಡೆದೆ. ನಾಲ್ಕು ದು ಏಂಟರ್ ಮುಂದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಗಿಲು, ಆ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲು ಕುಳಿತು ಹೋಗುವವನ್ನು ದಾರಿ. ಇನ್ನು ಕುಳಿತು ಕುಕ್ಕಿರುಗಾಲಿನಿಂದ ಹೋದೆವು. ದ್ವಾರ ಇನ್ನು ಕಿರಿದಾಯ್ತು ನುಸುಳಿ ಹೋಗುವವನ್ನು ವಣತ್ತು.

ಕತ್ತಲು ಕವಿದ ಆ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಧೈಯಾ ವಣಾದಿ ನುಸುಳಿ ಹೋದೆವು. ಜೀಡ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿತ್ತು, ಒಳಹೋಕ್ಕಿರೆ ಗಬ್ಬಾವಾಣಿ. ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿದಂತಾಯ್ತು ಸಾವರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಉದ್ದು. ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೋಕಾಕಾರದ ಮಂಟಪದಂತಹ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಾ, ಒಳಗೇನಿದೆಯಂದು ಕಾಣಬು.

ತ್ತುಲು ರಾಕೀ-ರಾಹಿಯಾಗಿ ತಂಂಬಿದೆ. ಅಥವಾ ಕತ್ತುಲು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹಾಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತು-ದೇನೋ ಎನ್ನುವವನ್ನು ಕಗ್ಗತ್ತುಲು. ಇರುವ ಟಾಚ್‌ನ ಬೆಳಕು ಕಿಂಡಿಯಾಂದ ಬರುವ ಕಿರಣವ್ಯೂಹದರಂತೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಲೊಲ್ಲಾದು. ಅಷ್ಟ್ಯಾಂದು ಹಾಥ ಕತ್ತುಲು, ಉತ್ತರದ ಗೋಡೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ದಸ್ತಿಣಕ್ಕೆ, ಮೂಲಿವಣಾಡಿದ ವಿಗ್ರಹವ್ಯಾಂದನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ದ್ವಾರೆ. ವಿಗ್ರಹ ಯಣವ್ಯಾದೋ ತಿಳಿಯಾದು. ಅದರೂ ಒಂದೊಂದೇ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಟಾಚ್‌ ಬೆಳಕು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಲು ಕಾಣಿಸದು. ಒಂದೆಡೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾವ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಾ ಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ದುನಾರ್ಥದಿಂದ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ. ಅದರೂ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆ. ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಕಾಣಿತ್ತತ್ತು. ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೆತ್ತಿದ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯಾ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಗೋಡೆಗೆ ಹೊಂದಿಸಿದ ಬೇರೆಯೇ ಶೀಲ ಅದಾಗಿರಬಹದು.

ಅದೊಂದೂ ಗತಾಲದ ರಹಸ್ಯ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂಗಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಗುಪ್ತ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಂತೆ ಕಾಣಿತ್ತತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಪದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂರಂಗದ ಮೂಲಕ ದೆಂಟಿಣಿ ಕೊಟೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೂರಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತ್ವಗಳೂ ಸಂಕೋಧನೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಇತ್ಯಾಧಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಾಹಾಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಬಹಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ವ್ಯಭಿವಹನನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಜೀವಂತ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಜನಪದರು ಹಾಡು-ಕಢಿ ಇಟ್ಟಿ ಹಾಡಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳು ದೆಂಟಿಣಿ ಕೊಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಾಡ್ಯಂತ ತಂಬಾ ಇವೆ. ಅನ್ವಯಕತೆ, ಮಾಂಡಣಂಬಿಕೆ, ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವ ನೂರಾರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಂಥವರ್ಪಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿವೆ. ನಿಜವಾದ ಜಾನಪದ ಕೆಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದಾರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಪದರ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮನಸ್ಸು ವಣಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ, ಮನೆಗಳೂ ಜನಪದ ಕಣಜಗಳೇ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾ : ಎಂಬಂತೆ ನಾನು ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಒಂದೇ ಉರಿನ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ.

ಮೇರಿದು ಮುಂತ್ತು ಕೊಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ

ಬೇಟೆ ವೆಂಕಟರವಂಣ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಗವಿಮಂತ ನಗರದ ಕೆಲವು ಗಡ್ಡಿ-ಒಣಗಳು ಕೊಟಿ, ಕೆತ್ತುಲುಗಳ ಅವಶೀವವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೇರುವಣಾತ್ಮಕ ಕೊಟಿಗೆ ಒಂದು ಮಹಡೇವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆ,

ಹರಿಜನರಾದ ಅವರ ಅಸು ಪಾಳಿನ ಸಂಬಂಧಿಗಳ್ಲಿ ೨೦ದೇ ಕಡೆ ಕಲೆತರು ಸಂಜೆ ಏಳಾಗಂಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉಟಿ ಮಂಗಿಸಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ನಾನು ಧ್ವನಿ ಮಂಡ್ರಣ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಅವರ ಮಂದಿಟ್ಟೆ. ಜನಪದಗಿತೆ, ಒಗಟು, ಕಥೆಗಳು, ಗಾದೆವಾತಾಗಳು, ಜನಪದ ವೈದ್ಯ, ಒಗಟು ಕಥೆಗಳು, ಲಾವಣೀಯ ತುಣ್ಣಿಕಾಗಳು ಕಥನಗಿತೆಗಳು ಹಿಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿತಪ್ರೋತವಾಗಿ ಅವರ ಬಂಧಿಂದ ಹರಿದು ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಮಂಡ್ರಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವು. ಅಲ್ಲಿನ ಎಂಟು—ಚಂಭತ್ತು ಪರ್ವದ ಮಂಕ್ಕಳೂ ಹಾಡು—ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ನನ್ನನ್ನು ಚಕ್ಕಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆ ಬಂದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹನ್ನರದು ಗಂಟೆಗಳ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಗ್ರಹವಾಯಾಗು (ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ).

ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧಕರೂ ಇತ್ತು ಅಂದರೆ ಧರ್ಮಪ್ರಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವಾಡಿದರೆ ವಿವೃತಿವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು. ನಾನು ಹಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಜೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಸ್ವಧಾರ್ವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ವಕ್ತ್ವಾಗಳು ಮಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮದೇ ಪಾಡುಗಳನ್ನು—ಹಾಡು—ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಹಜವಾಗಿ ನಾಟಕೀಯಿಗೆ ಲವರೀಶಪ್ಪಾ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸುವಾರು ನಾಲ್ಕೆಡು ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಮಂಕ್ಕಳು ನನ್ನೂಡನೆ ಕುಳಿತು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ್ದು, ತಮಗೆ ಬಂದದ್ದು, ತಾವು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಕಲಿತದ್ದು ಎಲ್ಲಿದನ್ನು ನಿರ್ವಂಚನೆ ಯಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಉರಿನ ಅದರಲ್ಲೂ ಆ ಬಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಾನು ಖಣಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಪ್ಪರವಾಟ್ಟಿನ ಸಹಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ವಕ್ತ್ವಾಗಳಿಂದ ದೂರಿತಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ನನ್ನ ಅನುಭೂವಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಬೇಡಾದರೆ ಧರ್ಮಪ್ರಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರದಕ್ಕೂ ನಾಗರೀಕತೆಯಾ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಬೇರಿದಂತೆ ಕಾಣಬುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ದಾಖಿಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದೂವೆಂ್ತು ಕನ್ನಡದ ನೆಲವಾದಿ ಮೆರೆದ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು. ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ತೆಲುಗೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದವ್ಯೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಫ್ವಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬರಾತ್ಮಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು,

ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಮ್ಹಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏಕೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ್ತು ರೂ. ೫ರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹಾದು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವರಷಣೆಗೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ನವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ,

ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೇಳಿದರೆ ಚುನಾವಕೆ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಇದು ಮತ್ತು ವಿಂದಭ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ನವ್ಯನ್ಯಾಳುವವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಒಂದಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವೇಕ ಬಂಡ ವಾಳದಿಂದ ಖಾಷಾರಾವಂಪಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಈ ಪ್ರವಾಸ ತಾಂಬಾ ದಣಿವ್ಯಂಟುವಣಿತ್ತು. ಬೆಳಗಿನ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ (16–10–95ರ ಬೇಳಿಗೆ) ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯವೇ ಆಯ್ದು. ಮೇರು ಮಾತ್ರ ಕೋಟಿಯಿಂದ ಧಳಿ ಮೂಲಕ ಕೆಕ್ಕಿಪುರಕೆ, ಬಂದು ಕೆ. ಐ. ಟಿ. ಡಿ. ಕಳ್ಳಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಪಡೆದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೇಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಓಡಾಡಿದರೂ ನನಗೆ ಕನ್ನಡದ ನೆಲಡಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡುವೆಯೇ ಒಡಿಯಾಡಿದ ಅನುಭವ. ಇದು ತಮಿಳುನಾಡು ಪ್ರವಾಸದ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ವರದಿ.

ಎರಡನೇ ಹಂತದ ತಮಿಳುನಾಡು ಪ್ರವಾಸ

ಫೆಬ್ರವರಿ 11–1996ರ ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ 10–00 ಗಂಟೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಂದ ಹೊರಟು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ 12–2–1996ರ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣ ತಲುಪಿದೆ.

ಮಾದ್ರಾಸ್ ಉತ್ತರವಲಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದ ರಿಂದ ಧಳಿಯ ಭಯಾವರಲ್ಲಿ. ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದ ಬಸ್ಸು ಕನ್ವಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಯೇಯಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳಗಿನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಹೋಗಲಿ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಬಸ್ಸಿನ ನಿವಾರಣೆ ಹಕ್ಕರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. “ನನಗೆ ಮಾದರಾಸು ಹೊಸದು, ಬೆಳಗಾಗುಂಜ ತನಕ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆ”—ಎಂದು.

ಆ ನಿವಾರಣೆನು ಒಳ್ಳದ ಮಾನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಿತ್ತು, ಸ್ವಲ್ಪ ಆತ್ಮಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ವಣತನಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಹೇಳಿದ. “ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಒಂಟಕನದೆ ಬೇಸರದಿಂದ ಸೀಟೆಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಸ್ವಂಚಾರ ಕೀಲುವೆದು, ಸೀಟಿನ

ಮೇಲ್ಕೊಡಿಕೆಯನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುವುದು ಇಂಥಾ ಕಿತ್ತಾಪತಿಗಳನ್ನು ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಬಿಷ್ಣುನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ”-ಎಂದರು. “ಖಂಡಿತ ನಾನು ಹಾಗೆ ವಣಾಡುವುದಿಲ್ಲ”ವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆ ಅನುವಾತಿ ಸೀಡಿ ತಾವು ಮಲಗಲು ಹೋದರು ಆ ಮಹನೀಯರು.

ಸ್ವಾಂ ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ದ ರಿಂದ ಬಿಷ್ಣನ ಕುಲುಕಾಟಕ್ಕೆ ನಿದೆ ಬರದ ಮದರಾಸ್ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ಜಾಗರಣೆಯಗಿತ್ತು. ನಿಂತ ಬಿಷ್ಣನ ಸೀಟಿನ ಹಿಂಬದಿಗೆ ಒರಗಿದಾಗ ಜೀಂಪು ಹತ್ತಿ ನಿದ್ದೆ ಬಂತು. ಬೆಳಗಿನ ಆರು ಗಂಡಿಗೆ ಅದೇ ನಿರ್ವಾಹಕರು ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು. ಲಗು ಬಗನೆದ್ದು ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂಕಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮ ಮುಗಿಸಲು ಹೋದೆ.....

ಮದರಾಷಿಸ್ತ್ವಿ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂಕಾಲಯ ಮಾಗು ಕಟ್ಟಿಸುವ ದಂನಾರ್ಥದ ಆಗರ. ಒಳ ತೋಗಲು ಹಣವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಹೋರಗೊಬ್ಬ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಳಗೇನಾಗಿದೆ? ಕೇಗಿದೆ? ಎಲಿದೆಯೇ-ಇಲ್ಲವೇ? ಇವು ಆತನ ಕಿಲಸಗಳಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹಣ ವಸೂಲಿಯಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಕಿಲಸವೆಂಬ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಿತ್ತು! ಮುಲಬಾಧಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾಲ್ಸ್‌ಕ್ಷಾ ಕೊಂಬಾ ನೀರು. ಜಲಬಾಧಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಖಿ ತೊಳೆಯೋಣಿವೆಂದರೆ ಮನಸೊಷ್ಟುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾನಾವಳಯಲ್ಲಿ ತೊಳೆದರಾಯಿ ತೆಂದೂ ಜಲ-ಮಂಗಲ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಮಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋರ ಬಂದೆ. ಮುಂದೆ ಬರಂವಾಗ—

ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣಿದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಘಟ್ಟಾವಾತ್ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ನೂರಾರು ಪಣತಿಹೀನರು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಘಟ್ಟಾವಾತ್ ಮೇಲೇ ಮಂಗಿ ದ್ವಾರೆ. ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಪರಿವೆಯನ್ನೇ ಮಾರೆತಂತೆ ಶಾಂಕಾವ ಆ ನಿರ್ಗತಿಕ ರನ್ನ ಕಂಡು-ಭವ್ಯ ಭಾರತವೇ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವೈಭವ ವೇನು? ನೈಜ ಚಿತ್ತಾದ ಈ ಒಳನೊಂಟಿವೇನು?” ಎಂದು ಕರುಳು ಕೆಬಿಡಂತಹ ಅನುಭವ.

ಬೇಭತ್ಸ, ದೃಕ್ತುಗಳಂ ಮಂಗಿದ್ದ ತಂಡೆ ತಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರಾಲು ಉಳಿ ವಹಿದಿಕೊಂಡು ಅಂಬೋಲಾರಿ ಸ್ವಿಡಾಡುತ್ತದ್ದುವು. ಹಾಕಿದ ಏಲೆ ಆಡಿಕಯಾ ಉಗಾಳಿನಿಂದ ಕಲ್ಲು ಉಪ್ಪಡಿಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದವು. ಆಗಲೇ ಎದ್ದಿದ್ದ ಕಿಲವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಲಾಗೆಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ಒಲೆ ವಹಿದಿ ಸುತ್ತ-ಮಂತ್ರ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಡ್ಡಿ-ಕಸ, ಶಾಗದದ ಚೂರಂಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರು. ಹೋಗಿಯಂದ ಕರೆಗಟ್ಟಿದ್ದ

ಪಾತ್ರಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಕ್ಷಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೂಡು ಬೇರಿಸಿ ಅದರ ಗಂಟಿಗೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಲಸಿ ವುಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು—ಮಿಕ್ಕದ್ದುನ್ನು ತಾವು ತಿಂದು ಎಂತೆಂತಹದ್ದೋ ಗಂಟಿ— ಮೂಟಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವವನ್ನು ಸಹಿಯ ನನಗಿರಲ್ಲಿವಾಡ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ರಾತ್ರಿಯ ಕೂಡಿಗೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕ ಹೊರಟದ್ದಾಗಿನಿಸಿತು. ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ದಸ್ತುಬಿನ್ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸ್ತಿಕ್ ಪೇಪರ್ ಅರಸುವವರು ಎಂತೆಂತಹದ್ದೋ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಱಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತ್ರದಿಂದ ಆದಸ್ತು ಬಿನ್ ಪಕ್ಕದ ದುನಾತ ಮೂರಾಗು ಮುಂಚ್ಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಡೀ ಮಾಡುವ್ವು ಎಚ್ಚರ ಗೊಂಡು ಚಲನೀಲವಾಯಾಗು.

ಮಾದರಾಸನ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾದರಾಸೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯವೇ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ನಂಗಿ ಬರಾವ ಹರುಕು ಮುರುಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಗಲಿ, ಅಫ್ರಿಕಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿಂದಿಯಂಗಲೀ ಕಂಪ್ಯುಟಿಂಗು ಕನ್ನಡಿಯಂಗಲೀ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಬರದಿದ್ದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕರಿಣವಾದ ಕೆಲಸ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು? ಯಾರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಎಂಬ ಸಮಾಸ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಾಗು. ಮಾದರಾಸ ಏ.ವಿ.ಯಾ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾರಕರಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಡಾ॥ ಸಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯಾವರ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ (ದೂರವಾಣಿಯಾ ಮೂಲಕ) ನಾನು ಮಾದರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯ ವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೂರವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಸರಿಯಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಾಗಲ್ಲರು. ಉತ್ತರಿಸಿದರೂ ನನಗಿ ಅಫ್ರಿಕಾವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೂರವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹಂಡಾಕಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲೆದಾಡಿದೆ. ಒಡಾಡಿದ ಕಡೆಯೇ ಏರದು ಮೂರು ಸಾರಿ ಒಡಾಡಿದೆ. ಕಡೆಗೂ ಒಂದು ದೂರವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಿಕಿತ್ತಾ. ಡಾ॥ ಸಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯಾವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ವಹಾಡಿದೆ. ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತ ದಾಮೋದರನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದಾಕೊಂಡು ಬರೋಣವೆಂದು ಯೋಜಿಸಿ ವಂತ್ತೆ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಿರುವಣ್ಣೀಯರು ಬಂಧು ಹತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತಿರೆವಿದ್ದ ಏಳಾಸ ವನ್ನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರ್ತಾಲ್ಯಾ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳ ವನ್ನು ವಂತ್ತೆ—ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ, ದಯಾವಾಡಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ವುದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಬಸ್ ಸೌಕರ್ಯ ವಹಾತ್ರ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂಲ್ಲದರಂತೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಹಿಡಾಟವಿದೆ. ಆಟೋ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಲಾರದಾ. ಬಸ್ಸುಗಳ ಹಿಡಾಟ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಟೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಹೋದರೆ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಆಸನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇಂದಿನ ಇದ್ದರೂ ಹೆಂಗಸರ ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಕೂಡಾ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೆಯೇ ಗಂಡಸರ ಆಸನಗಳು ಹಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಳಿತಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಡಾಟ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂದುವೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ-ಪ್ರಯಾಗ ಗ್ರಾಮ ರಸ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದ ಇಂತಿಂಥ ವಾಹನಗಳು ಹಿಡಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನನ್ನು ವಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಲಾರದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಾಣ ಮಾದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸ್ಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯಾದು. [ಧರ್ಮಪ್ರೀರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಂಕಿನ ಕೋಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ವಹಾಡಿದ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟೂಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ.]

ಮಾರೀನಾ ಬೀಚ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ರಸ್ತೆಯಾ ಮೂಲಕ ತಿರುವಣ್ಣಯಾರಿಗೆ ಬಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಜಯಾಲಲಿತಾರ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಾಟಗಳು, ಎದುರಿಗೇ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಜಾಚಂದ್ರನ್‌ರವರ ಕಟ್ಟಾಟಗಳು, ಯಾವುದೇ ಘರಕಾಳ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದು ಮೇಲಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತ ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊನು ಧರಿಸಿದ ಜಯಾಲಲಿತಾರ ಭಾಜ ಚಿಕ್ಕಪನ್ನು ಎದೆಯ ಮಾಟ್ಟಕ್ಕೆ (Passport size) ಬರೆದ ಚಿತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾವ ಚಿಕ್ಕಗಳು, ಕಟ್ಟಾಟಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಖಚಿತ ವಹಾಡಿರುವ (ಹಾಬಿ-ವಹಾಡಿ-ಮಂತ್ರಿಗಳು), ಹಣವನ್ನು ಪ್ರುಟೋಪಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಕಾಲನೂಕುತ್ತಿರುವವರ ಪ್ರನ ವರ್ಷಸತಿ ಕೆಲ್ಲಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಖಚಿತ ವಹಾಡಿದ್ದರೆ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಹೊಳ್ಳುವ ಮಂದಿ ಕಟ್ಟಾಟ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಲ್ದಾಣವರೇ? ಇದು ಕೇವಲ ನನ್ನ ಭ್ರಮ. ಅಷ್ಟೇ!

ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳು, ಅಂದರೆ ೪೦ಧನ ಬಾಲಿತ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರು ಕಡಿಮೆ. ಬೈಸಿಕಲ್‌ನ ಸಂಖ್ಯೆ ವಣತ್ರ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವುದರಾಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಏರಡೇ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂಬಹಂಡೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತೀರ ಕೆಳವರ್ಗ ಮತ್ತೊಂದು ಉನ್ನತವರ್ಗ, ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನ ಬಸ್ಸಿ ಅಥವಾ ಬೈಸಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಛಿಡಾಡಿದರೆ ಹೇಳಲು ವರ್ಗದ ಜನ ಕಾರು_ಜೀವುಗಳಲ್ಲಿ ಛಿಡಿಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳಿಂದಿರುವ ಮಧ್ಯವು ವರ್ಗದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ವಾರೀನ ಬಿಂಬ್ ಆಕುಪಾಸಿನಲ್ಲೀ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನನಗಿ ಸಮುದ್ರ ನೋಡುವ ಬಯಕೆ. ಅದರೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಾರ್ಕಿದಂತ ತಿರುಗಂತ್ತಿದ್ದು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಭೇಡಿಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಕ್ರಮಾಸರ್ವೇಕಾದ ದೂರ ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ನೋಡೋಣವೆಂದುಕೊಂಡು, ಅಸೆಯನ್ನು ಹಾಗಿಯೇ ಅದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿರುವಣ್ಣಿಯಾರು ತಲುಪಿದೆ.

ಸ್ನೇಹಿತ ದಾಮೋದರ ಹೇಳಲು, ಹೆಂಡದ ಬಾಬು ಇದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕದ ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸೇಂದಿ ಕಂಟಾಕ್ಕರ್ ಮಾಗ. ಆಗರೆ ಅವರ ಮೂಲ ವಣತ್ರ ತಮಿಳುನಾಡೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮಾರಿ ತಾಯಾಡಿಯೇ ಬಂದು ಬಂದು ಕಾರ್ ಗ್ರಾರೇಚ್ ಅನ್ನು ತಿರುವಣ್ಣಿಯಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಕನ್ನಡ-ತಮಿಳು ಭಾವೇಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ನನಗಿ ಬಹಳ ಉಪಕರಿಸಿದ ರಾತ್ರಿಯಾದೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾರೋಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಜಾಡಿದ್ದ ದಾಮೋಧರನ ತಮ್ಮ ಲೋಕೀಶ್ವರ್, ಆತನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲೀ ಇದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ದೂರದ ವುದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕಂಡು ಬಹಳ ಹರಷಿತ್ತಾದೆ. ಲೋಕೀಶ್ವರ್ ಮನಗಿ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ತಮ್ಮನೊಡನೆ ರಾತ್ರಿ ದುಡಿದು ದಣದಿದ್ದ ದಾಮೋಧರನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ. ದಣವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಆತನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೇಸರಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ತುಂಬಾ ಸಂತಸಗೊಂಡ. ಆತ್ಮಯಾತ್ಯಾಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ. ಹೂಲಸು ತುಂಬಿದ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲಿ ಹುಬಿ ವಣಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದ ನಾನು ದಾಮೋಧರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತಾನ ಮಾಡಿದೆ. ದೇಹಕ್ಕು ಅಪ್ಪಾಯಿವಾನವೆನಿಸಿತು, ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಯಿತು. ಅವ್ಯುರಲ್ಲಿ ದಾಮೋಧರನ ಶ್ರೀಮಾತಿಯವರು ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಪೂರಿ ಮಾಡಿವ್ಯಾರು. ತಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಿದ ಬಿಸಿ-ಬಿಸಿ ಪೂರಿ ನನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವು, ಶಿಂಡಿ ಶಿಂಡಿ ದಾಮೋಧರ ತನ್ನ ಸ್ತಾನಿಕರಿನಲ್ಲಿಯೇ ವುದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ.

ಡಾ. ಖ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯುವರೆಂದನೆ

ಡಾ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯುವರೆ: ಅಗಲೇ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗಿಯಣಿತ್ತು. ಅವರೆ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಕುಳಿತ್ತವು. ತರಗತಿ ಮಾಗಿಸಿ ಬಂದರು. ಉಭಯ ಕುಶಲೀಂದರಿಯಣಿತ್ತು, ಸುವಾರು ಒಂದು—ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಕೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನ, ಬುದುಕುವ ೧೯೬. ಹಬ್ಬ—ಹರಿದಿನಗಳು, ಅಚರಣೆ—ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವಾಂಶರ ೧೯೬ ರಿವಾಜುಗಳು, ಭಾವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಜಾನಪದೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆ. ಅದರ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವು ವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ವಣಾಡಿದರು. ನನ್ನ—ಅವರ ಭೇಟಿಯಿಂದ ಅಂದು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತರಗತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದರು. ಅವರೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ದೀಪ್ರೇ ಸಂಭಾಷಕೆಯನ್ನು ಧ್ವನಿಮಂಬಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಿ—ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಯಾರು—ಯಾರನ್ನು ಬೇಟಿ ವಣಾಡಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೋದರೆ ಹತ್ತಿರದ ದಾರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಲ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡಿ ಉಪಕರಿಸಿದರು ಡಾ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯಾಯವರು. ಅದರ ವಣಾಡರ್ಶನಾದಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಂದುವರಿದ್ದು.

ಮಾದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ, ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಅಪ್ಪುರವಾಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಗೆಯೇ ಮಾದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಕಾಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಮಧುರ್ಯ, ತಂಜಾವೂರು, ಪಾಳಿಯನ್ನು ಕೋಟೀ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ವಿವುಲವಾದ ವಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾದರಾಸಿನ ಹೋರವಲಯದಲ್ಲಿ ಗೋಲ್ಡನ್ ಬಿಂಬಿನ ಮುಂದೆಯಾರುವ ‘ಕ್ಲೂಕಡ್ಲೆಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್’ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಹಜಿಸಿದ್ದರು.

ಮಾದರಾಸ್ ಕ್ಲೂಕಡ್ಲೆಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಮಾರ್ನಾ—ಗೋಲ್ಡನ್ ಬಿಂಬಿ ಮಾಲಕ ಅಂದರೆ ಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಕ್ಲೂಕಡ್ಲೆಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಗಾತ್ತದೆ. ಮಾದರಾಸಿಗೆ ಸುವಿಷಿತ 23-24 ಕ್ರಿಯೆ, ದೂರದ ಅರಣ, ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀರಸ್ತ್ಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದೆ ‘ಕ್ಲೂಕಡ್ಲೆಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್’ ದಾಮೋಧರ ತನ್ನ ಸ್ಕೂಲಿಂಗಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶರೀದು ಕೊಂಡು ಹೋದ,

ವಿಶ್ವೇಕರ್ ಎಂಬ ವಿದೇಶಿಯರೊಬ್ಬರು ಈ “ಕ್ಲೋಕೆಡ್ಲೋ ಬ್ಯಾಂಕ್” ನಿವಾರಣಪರೆಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ್ಕೆ. ಸಾಮಿರಾರು ವಿಭಿಧ ಬಗೆಯ ವೋಸಳಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ನೀರು ಇತರೆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರುಜನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೃತುಂಬ ಕೆಲಸ ನೀಡಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗೆ, ಮದರಾಸು ನೋಡಲು ಹೋದವರು ಖಿಂಡಿತವಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಜಾತಿಯ ಈ ವೋಸಳಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಬರಬೇಕು. ಮರಿವೋಸಳಿಗಳು, ತಿರುಬೆರಳಿನ ಗಾತ್ರದಿಂದ ದೃತಾಕಾರದ ವೋಸಳಿಗಳ ವರೆಗೂ ವಿಭಿಧ ಆಕಾರದ ಸಾಮಿರಾರು ವೋಸಳಿಗಳು ಅಲ್ಲವೇ. ಅವುಗಳ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ವ್ಯವಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಹಲವಾರು ಆಕಾರದ ವೋಸಳಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದವು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅದೆಷ್ಟು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಂಸ ಬೇಕೋಂ ನಾನಂತರೂ ಅರಿಯು. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೊಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಯಾಂತೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಸೂವಣಾರು ಹತ್ತು ಸಾಮಿರ ಕೇಜಿ ವಣಂಸ-ಎಂಬು ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ್ದರಿಂತೆ. ಇದು ಕ್ಲೋಕೆಡ್ಲೋ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ವಿಷಯವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುಳರ ಪ್ರನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

“ಆರುಳ ಪ್ರನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರ” (ಸಾರ್ವಾಲಯ)

IRULA REHABILITATION CENTRE (SNAKE CENTRE)

ಪುದ್ದಾಸ್ ಕ್ಲೋಕೆಡ್ಲೋ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಈ ಸಾರ್ವಾಲಯ. ವಿಭಿಧ ಬಗೆಯ ಸಾಗರ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಷ ತೆಗೆಸುವ ಕಾರಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ಕೋಬಿ, ವೈಪರ್, ಸಾಮ್ಲಾಡ್ ವೈಪರ್ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಮಾಲಬಾರ್ ಪಿಟ್ ವೈಪರ್, ಕ್ಲೋರ್ಲೋ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಟ್ರೀ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ವೈನ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಕ್ರಾಟ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ವಾಟರ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ವಾರ್ಫ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಸಾಮ್ಲಡ್ ಬೀಎನ್, ವಾಲ್ಪ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಲಾಂಡ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ರಾಪ್ಟ್ ಸ್ಕ್ರೀರ್ಪ್, ಪಿಕೋನ್ ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಬಗೆಯ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಹಾವುಗಳಿಂದ ವಿಷ ತೆಗೆಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಇದೊಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರದಂತಿದೆ. ಈ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರು, ವಿಷ ತೆಗೆಯುವವರು, ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಹಾಪ್ ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದ ಇರುಳರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಲವಾರು ಇರುಳರನ್ನು ಪ್ರನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗೆ ರೆ.

ಈ ಕ್ಲೋಕ್‌ಡ್ರೆಲ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಕ್ಸ್ ಸಂಟರ್‌ ನಿರ್ವಹಣಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕ ವೂಲಾಲಗಳಿಂದರೆ ವಲ್ಲೋ ವೈಲ್‌ ಲ್ಯಾಫ್ ಥಂಡ್ [world wild Life Fund]. ವೈಲ್‌ಲ್ಯಾಫ್ ಸ್ಟಿಷನ್‌ಪನ್‌ ಟ್ರಸ್ಟ್ (WILDLIFE PRESERVATION TRUST) ಹಾಗೂ ದಿ ಸ್ಕ್ರಿಟ್‌ಸೋನಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್. (THE SMITHSONIAN INSTITUTION). ಈ ಎಲ್ಲಾ ಖಂಸ್ಟಿಗಳು ಮೊಸಳಿಗಳ ಜೀವ ವಿಕಾಸ ಹೇಗಾಯಾಗು ಎಂಬುದರ ಅಧ್ಯಯಂ ನಕಾರಾಗಿ ಈ ಮಂದರಾಸ್ ಕ್ಲೋಕ್‌ಡ್ರೆಲ್‌ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಿಸಿಕಾಂಡು ಹೊಗುತ್ತಿವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆರಂಭವಾದ ಅಧ್ಯಯಂ ಹಲವಾರು ಪರ್ಫರೆಚರೆಗೆ ಸದೇಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಸಳಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಎಪ್ಪು ಉಪಾಂಶಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾರಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೂರಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಪದ್ದತಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಜೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಶೋಧನೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸದೇಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ವಿಟ್ರೀಕರ್‌ರವರು ಯಣವುದೋ ತುರ್ಬ್‌ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಸನ್ನೌಡನ್ ತುಂಬಾ ಚಣತನಾಡುವ ವ್ಯವಧಾನದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಪ್ಪು ಬೇಕೋ ಅಪ್ಪು ವಣಣಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವಕಾಶವಾದರೆ ಬನ್ನಿ ವಿವದವಾಗಿ ಚಣತನಾಡೋಣ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬ್ಯಾಸಿಯಾಲ್‌ ಇದ್ದೇನೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟಿರು. ನಾನು ಮತ್ತು ದಾಮೋಧರ ಮುದರಾಸಿನ ಅವರ ಗ್ರಾಹಣಿಗೆ ಬಂದೆವೆ.

ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕಾರ ದೊರೆ

ದಾಮೋಧರನ ಗ್ರಾಹಣಿನ ಎದಿರು ಒಟ್ಟು ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕಾರ ದೊರೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ನೋಡುವ ಆಸೆಯಾಯಾಗು. ಆತನ ಎದಿರು ನಿತೆ, ಬಹು ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದು. ಸುಣಾಪಾದ ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣವನ್ನು ವಣಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ಆತನ ಹೆಸರು ದೊರೆ, ಆತ ದೊರೆ ಚಣಿಗಿದ್ದುದು ವಣಾತ್ರ, ಆ ಕಲ್ಲು ಕಲೆಗೆ. ಅಂಜನೇಯ, ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಮೇತ ನಾದ-ಶ್ರೀರಾಮ-ಪಾರ್ವತಿ, ಸರ್ವ, ಧರ್ಮರು ಜಟಾ ಜಾಟ ಸಮೇತನಾದ ಶಿವ, ಮಾರುಗನೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಪಣ್ಣಾಲಿ, ಗಣಪತಿ, ವೃಷಭ, ಸರ್ವ ವಣತ್ವೇಯರು, ಏವಿಧ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಒಂದೊಂದೂ ಸುಂದರ ಕೃತಿಗಳೇ.

ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕಾರ ದೊರೆಯೇಡನೆ ಒಂದೆರಡು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ವಣತನಾಡಿ, ಆತ ಈ ಕಲೆ ಯಾನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಕಲಿತ, ಹೇಗೆ ಕಲಿತ, ಬರುವ ಸಂಪಾದನೆ, ಜೀವನವಿಧಾನ, ಆಗುವ

ವ್ಯಾಪಾರ ಮಂತಾಗಿ ಕೆಲಪ್ಪತ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತನ ಒಂದು ಭಾವಚಿತ್ರ, ಆತನ ಕಲು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಅವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಂಜೀವ ಏಳಾಗಂಟಿ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು ಮಂದಿರ ತಂಡಾವೂರಿಗೆ ಹೋಗಬುದ್ದಿತ್ತು. ದಾವೋಧರ ತನ್ನ ಸ್ವಾಂತಿಕಿರಿನಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಸ್‌ ನಿಲ್ಲಾಣಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು. ಆತನಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಶಿಳಿಸಿ ಬೀಳೊಳ್ಳುಂಡೆ.

ತಂಡಾವೂರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಆ ಬಸ್ಸು ಹೊರಡಲು ಇನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಸಮಯವಿತ್ತು. ಉಂಟಿ ಮುಗಿಸಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಖಾನಾವಳಿ ಹಂಡುಕೊಂಡು ಹೊರಟೆ.

ಮಾರ್ತಾಸಿನ ಜ್ಯೋತಿಲಾನಲ್ಲಿ

ಮಧುರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಹೋಟಿಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಬಡವರ ಬಂಧು ಪ್ರಾಪ್ತಾತ್ಮನ ದೈವಾ ಇನ್‌ ಹೋಟಿಲು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಿರಿವಂತರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋಟಿಲ್‌. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಹೋಟಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲು ನನಗೆ ಹಂಡಿಕೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋಟಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಿನಾದರೂ ತಿನ್ನೊಣವೆಂದರೆ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯ ಹೆದರಿಕೆ. ಆದರೂ ದೈವಿಕ ವಹಿಡಿ ಶರವಣ ಹೋಟಿಲ್‌ಗೆ ಪ್ರಮೇಶಿ, ಒಂದು ಆಡಿನರಿ ಮಾಲ್‌ಗೆ ಆಡಿರ್ ವಹಿಡಿದೆ. ಉಟ ತಂಡರೆಕೊಟ್ಟಿ. ಹೋಟಿಯೆನೋ ತಂಬಿಲೆ. ಆದರ ಬಿಲ್‌ ನೋಡಿ ನೆನಗೆ ಹೃದಯಾಫಾತವಾದಂತಾಯ್ಯು, ಎಪ್ಪತ್ತುಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳು. ಪಾತನಾಡದ ಬಿಲ್‌ ಪಾವತಿಸಿ ಪಾತ್ರ ಬಸ್‌ ನಿಲ್ಲಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರಿದೆ. ಮೂದಲೇ ಮಂಗಿದ ಸೀಟು ಕಾಯ್ಯಿರಿಸಿದ್ದ ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತ್ತು ಅಸೀನನಾದೆ. ತಾಗೇ ಜೊಂಪೆ ಹತ್ತಿತ್ತು. ಸೀಟಿನಿಂದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟಿ. ಯಾವಾಗ ಬಸ್ಸು ಹೊರಟಿತೋ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹಣಗೆ ವೆಚ್ಚು ಬಿತ್ತು ವಿನಾಯಿತೆಂದು ಗಾಬರಿಯಂದ ಕೆಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟು. ಹೋಗಾತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಅಡ್ಡ ವಾದ ಅಡೇನನ್ನೂ ಉಳಿಸಲು ಬಲವಾಗಿ ಆ ದ್ರುವರ್ ಬ್ರೀಕ್ ಬತ್ತಿದ್ದ್. ಸಮಯ ನೋಡಿದೆ ರಾತ್ರಿ 1½ ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು.

ತಂಡಾವೂರಿನಲ್ಲಿ 13-2-96

ಬೆಳಗಿನ ಜ್ಞಾವ ಒದು ಗಂಟೆಗೆ ನಾನು ಕುಳಿತ್ತದ್ದ ಬಸ್ಸು ಅಥವಾ ನಾನು ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಕುಳಿತ್ತದ್ದ ಬಸ್ಸು ತಂಡಾವೂರು ತಂಗಾದಾಣ ತಲುಪಿತು. ಬಸ್‌ ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಚಹಾದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಾಯರ್ ಕುಡಿದು ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ (ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ) ಕಾಯುತ್ತ ಬಸ್‌ ನಿಲ್ಲಾಣದ ಸಿವೆಂಟಿ ಬೆಂಚಿನ ವೇಲೆ ಕುಡಿತೆ. ಬಸ್‌ ನಿಲ್ಲಾಣದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗಲಭೆಯಾದಂತಾಯ್ಯು, ಸೋಡೋಣವೆಂದು ಹೊರಟೆ. ರಾತ್ರಿ ಕುಡಿದು ಇನ್ನೂ ಅವಳು ಇಂಯಿದ

ಗಂಡನೊಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೋದೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿರನೆಯಾವರ ಪ್ರಮೇಶ ನಿಹಿತ್ತದ್ವಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು ಜನರು ಖಾಲಿಸುತ್ತೇ ನಿಂತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ವಣಿಡೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತುದೇ ಸಿಮಂಟಾ ಬೆಂಚಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತೆ.

ಏಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯ ಹೋತ್ತಿಗೆ ತಂಜಾಪೂರು ಮಾತ್ರವ್ಯಾಸ್ತೇಗಳ ಪ್ರಪ್ತಿ ಪಾಠೋ ಮೇಲಿ ಪರ್ಯಾಯಾದ ವ್ಯಾದ್ವ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾರವಾದ ಬಂಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಪಿ) ಏನೇನೂ ಹೋತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತವಿಳು ಪಾರಂಪರಿಕ ಉದಂಪ್ರಗಳು ವಹಿಸಲು ಸಿರೆ, ಶತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಧದೊಂದೇ ಸರಗಳು, ಕೃಯಾಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಕಡಗ ಬಳಿಗಳು, ಕೆರಿಯಾಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಾಗುಡಾಗಳು, ಜೊತೆಗೆ ಕೆಂಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೈಚೀಲ. ಜೊತೆಯಾಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಹೊಸ್ಸು ಮತ್ತು ಖಾ (ಅಟವಾಡುವ ಹೊಸ್ಸು ಮತ್ತು ಖಾ)

ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದವರೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಏನಿದೆಲ್ಲ ? ಎಂದು ಆತ ಏನೇನು ಹೇಳಿದನೋ ಆದರೆ ಆವರು ಹೋತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ವಹಿರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಿರಿದಿಸಿದ ತರಕಾರಿ-ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳು. ಅಪ್ರಾಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಣಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಾಪಾರ ವಹಿ ಬಂದ ಸಂಪಾದನೆಯಂದ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಹೋಟ್ಟಿಗೆ ಹಾರುತ್ತಾರಂತೆ. ನನಗೆ ಅಥವಾಗಿದ್ದು ಇಷ್ಟ್ಯು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಕು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣ ಸ್ನೇಹ ಸ್ನೇಹವಾಗಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಚಾಲಯ ಮೂಗಿನಲ್ಲೇ ಉಸಿರಾಡುವ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬಂಗಳೂರು ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣದ ಶಾಚಾಲಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ನೇಹವಾಗಿತ್ತು. ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮ ಮಾಗಿಸಿ- ಬೃಹದೇಶ್ವರ ದೇಗುಲ ನೋಡಲು ಹೋರಟೆ.

ಬೃಹದೇಶ್ವರ ದರ್ಶನ

ಎತ್ತು ವಿಹ್ವಾತ ಬೃಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ತಂಜಾಪೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. ಪ್ರರೂಪನ ಭವ್ಯ ದೇವಾಲಯಾವದು, ಪ್ರಮೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಮೂದಲಗೊಳ್ಳುವರ ಆದು. ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಿವರ್ಣಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಳಭಾಗ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಿವರ್ಣಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲುಭಾಗ ಗೂರಿಯಂದ ನಿವರ್ಣಣವಾಗಿದೆ. ಕೆಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದೆ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ಗೂರಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೇ. ಶಣ್ಣ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಅಥವಾ ಅಡಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ—17 ಅಡಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳವರೆಗೂ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಆಕರ್ಷಕ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಎರಡು ಗೋಪ್ಯರಗಳವೇ. ಆ ಎರಡು ಗೋಪ್ಯರ ಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಾಗೀನ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ

ದೇಗುಲಗಳಿವೆ, ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಾಂಗಣ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು, ಭಕ್ತರನ್ನು ತನ್ನತ್ವ ಸೇಳಿದು ತನ್ನ ತೋಳ ತೆಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ತನ್ನ ಕಲಾ ವೈಭವವನ್ನು ಮನದಂಡಿಯ ನೋಡಿ ಹೋಗಿ ಏಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆ ದಿವಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಪ್ರಾತಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದಲಾಗದು. ನೋಡುಗ ಮೃವಾರಿಯಾತ್ಮನೇ. ತಲ್ಲಿನನಾಗಿ ಕಲಾಕಾರನ ಸ್ಟ್ರೀ ಪೈಕಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೀನ ವಾಗುತ್ವಾನೇ. ಅಂತಹ ಕಲಾವಂತಿಕೆ ಬೃಹದೇಶ್ವರನ ಅಂಳಿದಲ್ಲಿ.

ಇನ್ನು ಗಭ್ರಗಂಡಿಯ ಒಳನೊಕ್ಕಲು ಮಾರ್ಪಾಲ್ಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ದಾಟಬೇಕು, ಗಭ್ರಗಂಡಿಯ ಮೇಲುಗೋಪ್ಯರದಲ್ಲಿ ಅದೆಪ್ಪು ಸಾವಿರ ಚಂತಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೋ ಕಲಾಕಾರ ! ಹೊರ ಬಾಗಿಲಿನ ಗೋಪ್ಯರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಷ್ಟ ಯಂತ ಗಭ್ರಗಂಡಿಯ ಗೋಪ್ಯರ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳನ್ನು ಮಂಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಗಭ್ರಗಂಡಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ಗಜಗಾತ್ರದ ಲಿಂಗರೂಪಿ ಶಿವದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಲಿಂಗದೆದುರು ನಿಂತರೆ ವಹನವ ಎಪ್ಪು ಕುಬ್ಜ ಎನಿಶಾತ್ಮದೆ. ಅಪ್ಪು ದೂಡ್ದುದಾದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಯಿಂದ ದೇಗುಲದ ಗಭ್ರಗಂಡಿಯಲ್ಲೂ ಇದುವರೆಗ ನಾಣು ಕಡಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕಾಣಲೂ ಅರ್ನೇನೋ ಎನಿಶಾತ್ಮದೆ. ನಾಲ್ಕುದಾರು ಜನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಸುತ್ತ ನಿಂತು ತಮ್ಮರುಡೂ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಬಾಚಿದರೆ ಒಂದು ಶಾತ್ಮ ಬರಬಹುದು. ಅಪ್ಪು ದೂಡ್ದು ಸುತ್ತಳತೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಪ್ಪೇ ಎತ್ತರವೂ ಇದೆ. ದಿವ್ಯದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಹೂರಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಗಂಟೆ 9-30 ಅಗತ್ಯ.

ತಂಜಾವೂರು ತಮಿಳು ಏ.ವಿ.

ಅಗುಬಗನೆ ತಿಂಡಿ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾವಿರುವಂತೆಯೇ ತಮಿಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಗರದ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಪ್ರದು (ಹೊಸ) ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ತಮಿಳು ಏ.ವಿ. ಎಪ್ಪು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಕೆ.ಮಿ.ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆವರ ವಹನವ್ಯಾಸ ನಂಬಿ ಒಂದು ಕೆ.ಮಿ.ಆ. ಆದರೆ ನಡೆದೇ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೊರಟೆ. ಆಟೋದವನ್ನೊಬ್ಬನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆತ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದೆ. ಒಂದೇ ಕೆ.ಮಿ.ಗೆ. 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸೊಫ್ಪೆಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗೇ ಬಂದ್ದಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಾಸ್ ಎಂಬ ಮಹನೀಯರೊಬ್ಬರು ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ವಾಹನವನ್ನು ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಶುದ್ಧ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. ಸಾಸು ತಮಿಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ

ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರೆ. ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ನೆನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮಿಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿಯ ಒಳ ತಲುಪಿಸಿದರು, ಪಂದನೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬೀಳೊಟ್ಟಿಪ್ಪ ಕಛೇರಿಯ ಒಳನೊಕ್ಕು.

ಅನ್ನಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರೊಡನೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣ, ನಾನು ನೋಡಬೇಕಾದ ಪುಹನೀಯರುಗಳು, ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಬೇರೇ ಕಡೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ನೆನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಏಕೈ ನಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಸ್ಯೋಂದು ಬಂತೂ ಬಸ್ಯಿನ ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇವರನ್ನು ತಲುಪಿಸಿ ಎಂದು ಅವರೊಡನೆ ಆ ಬಸ್ಯಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುವಣಾರು ಎರಡು-ಎರಡೂವರೆ ಕಿ.ಮಿ.೧. ದೂರದ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ತಲುಪಿಸಿದರು.

ತಂಡೂಪೂರಿನ ತಮಿಳು ಏಕೈ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಪಾಗಿದೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಮಾಡಿಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಕೆಂಪ್ರೆ ಕಟ್ಟಿದೆಗಳು ಮರಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಜಾತಿಯ ಮರಿಡ ಗಳನ್ನು ಸಾಲು-ಸಾಲಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗವೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳಾದ ಡಾ॥ ಶಕ್ತಿವೇಲು, ಡಾ॥ ಪಣ್ಣಗೆಂ, ಡಾ॥ ರಾವಂನಾಥನ್, ಡಾ॥ ಶಾಂತಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ನನ್ನ ಅಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಮಿ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು.

ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರబೇತಿ ಶಿಬಿರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರುತ್ತಾರೆ ಕುಳಿತಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಸರಿ ಎಂದು ಕುಳಿತೆ. ಅಧ್ಯ ತಾಸು ಕಳೆಯಿತು. ಯಾರೋ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಯಾರೋ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗಧ್ಯವಾಗದ ತಮಿಳು ಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರೇ ಏನೇನೋ ವಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನಂ ಸುಂದರೀಸಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾತ್ತು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಂದರೂ ನನಗೆ ಅವರನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಇರಾದೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿನಕ ಸುಚ್ಚಿನಿರಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಸ್ತಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ವಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದದ ಈವರೆಗಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಮಿಳು

ಜಾನಪದದ ಬಗೆಗೆ ಅರಿರಾವ, ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕೀರ್ತಿದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಡಾ॥ ಕತ್ತಿಮೇಲುರವರ ಬಳಗೆ ಕರೆದಾಕೊಂಡು ಹೋದರು !

ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ (ತಂಡಾವೂರು ಕ. ವಿ. ವಿ.)

ತಮಿಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಡಾ॥ ಕತ್ತಿಮೇಲು, ಮೂರೂ—ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ (ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಸ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿವಾಗ ಮಾಂದಿನ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಲ ಪರಿಚಯತ್ವಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತೇನೆ). ಡಾ॥ ಕತ್ತಿಮೇಲುರವರು ಸಹೋದೋಽಣಿ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳಾದ ಡಾ॥ ರಾಮಾನಾಥನ್, ಡಾ॥ ಶಾಂತಿ, ಡಾ॥ ಪಣ್ಣಗಂರವರ ಪರಿಚಯ ವಹಡಿಸಿದರು, ಅಲ್ಲಿನ ಲೈಬ್ರರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಸತ್ತ, ನಿರಾಸಕ್ಕಿ ಸರ್ವಾರದ ಇತ್ತಿಉಳಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳೂ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೀರ್ತಿ ಸಮಾರ್ಥಕ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದರು. ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನಾವರ್ಣ ಕಳಿದು ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಸು—ಮಾರಿಸಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಕೊಡ ಬಂತು. ಡಾ॥ ರಾಮಾನಾಥನ್ ತವರ್ತಿ ಅವವನಾಥಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ‘ನಿಷ್ಠಾಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವರ್ಣ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡೆ ಬರಬಾರಿದಿತ್ತೇ’—ಎಂದು. ಅದರೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ವಣಿಕಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಣಪಾವತಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿರುಗಳ ಧನ್ಯವಾಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕೀರ್ತಿದಿಂದ ತಂಡಾವೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ. ಆಗ ಸಮಯ ಮಾರ್ಘಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಯನಾದಿಕ್ಕು.

ತಂಡಾವೂರು ಮೇಳ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಚಾತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪರಂಪರೆಗಳು, ತಮಿಳುಗಾಡಿನ ಜನರ ಜೀವನ, ಜನಪದ ಗಾಯಕರು, ಕಲಾವಿದರು, ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೆಲೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಧ್ವನಿ ಮಂಧರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಸ್ಟಿ ಬಿಸ್ಟನಲ್ಲಿ ತಂಡಾವೂರು ಕಲಾಪ್ರಾದ ಮಾನ್ಯವೇ ಕಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ತಂಬಿಂಬಾ ಬೀಸರಹಾರು, ಆದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೋಗಲಾ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾರ್ಘಕ್ಕೆನಲ್ಲಿ

ತಂಡಾವೂರನ್ನು ಮಾರ್ಘಕ್ಕೆ 2-30ಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಸ್ಟು ಸಂಚೇ ಏಳು ಗಂಡಿಗೆ ಸರಿಯಾದಿ ಮಾರ್ಘಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತ್ತು, ಕಳಿದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಅಲೆದಾಡಿದ್ದ ದೇಹಕ್ಕೆ

ಎತ್ತಾಂತಿ ತೀರ ಅವಶ್ಯಕವಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಲಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೋಟೆ ಹಿಡಿದು ಲಗ್ಗಿಸುತ್ತಿರುವನ್ನು ಎನ್ದು ತಣ್ಣೀರಿನ ಸ್ಥಾನ ವಾಡಿ ಮಾಲಿಗೆ. ದಣ್ಣಿದ್ದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಿಯಾವಾನವಿಸಿತು, ನಿದ್ರಾದೇವಿಯ ಮಾಡಿಲ ಮಂಗಳವಾಗಿ ಆಕೆಯಾ ದಿವಾಲಿಂಗನದ ಸುಖ ಸ್ವಾನಿಸಿ ಕಟ್ಟಬಿಟ್ಟಾಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಆರು ಗಂಟೆ ಸಮಯ ವಾಗಿತ್ತು (14-2-96).

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದೇಗುಲ

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾನಾದಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಂಗಳ ಮಧ್ಯರ್ಯೈ ಮಾಹಾದೇವಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ದರ್ಶನಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಹೋರಬೇ. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ಬೃಹದಾಕಾರ ವಾದ, ಬಹು ಎತ್ತರವಾದ ಮಾಹಾಗೋಪುರಗಳು. ಅವೇ ಆ ದೇಗುಲದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರಗಳೂ ಸಹ. ನಾಲ್ಕುಗೋಪುರಗಳೂ ಏಕ ಬ್ರಹ್ಮಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣದ ಮೂಲಿ ದ್ವಾರದ ಗೋಪುರ ವಿವರಣೆಯಾನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರೆ ಆದರ ಬೃಹತ್ತು ಮಾಹತ್ಮಗಳ ಅರಿವಾಗಬಹುದು.

ಕ್ರಿ. ಪ್ರಾ. 1559ರಲ್ಲಿ ಚಿರಮಲ್ಯೈ ಸೇವಂತಿ ಮಾರ್ತಿರ್ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್ ಎಂಬ ಮಾಹಾಪುರುಷನಿಂದ ನಿವರ್ಣಣಗೊಂಡು, 1960ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬೃಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಂಗಳ ಪೆಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತ ನಿವರ್ಣಣಗೊಂಡಿತೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಒಂಭತ್ತು ಅಂತಸ್ತುಗಳಂತೆ ದಿವ್ಯಗೋಪುರದ ಎತ್ತರ ಒಂದು ನೂರ ಅರವತ್ತು ಅಡು ಪೊತ್ತು ಒಂಭತ್ತು ಅಂಗಳ. ತಳಭಾಗದ ಉದ್ದ ಒಂದು ನೂರ ಎಂಟು ಅಡಿಗಳು. ಹಾಗೆಯೇ ತಳಭಾಯಾದ ಆಗಲ ಅರವತ್ತೇಳು ಅಡಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಮಾರ್ತಿರ್ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (1511) ಒಂದು ಸಾಮಿರದ ಐದುನೂರ ಹನ್ನೊಂದು, ಗೋಪುರಗಳ ನಾಡೆಂದೂ, ದೇವಾಲಯಗಳ ಬೀದೆಂದು ತಮ್ಮಾನಾಡಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕುತ್ತದೆ.

ಮೀನಾಕ್ಷಿ : ಪೂರ್ವತೀರ್ಥೇವಿ ಮಧ್ಯರ್ಯೈನಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿಯಾನ್ವರ ಮಾರ್ತಿರ್ ಅವಶರಣಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯಾನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇಂದೂ, ಕೊಂಚ ಕಾಲ ದೇವಿಯೇ ಪಾಂಡಿಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳ್ಳಿ ವಾಡಿ ತದನಂತರ, ಕ್ರಿಲಾಸ ಪತ್ರಿ ಕಿವನನ್ನು ವಿವಾಹವಾದಳಿಂದೂ, ಮೀನಾಕ್ಷಿನಿಂತಹ ಕಣ್ಣಾಗಳಾಲ್ಲಿ ಮಾಹಾದೇವಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವೆಲೆಸಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿದೇವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಪ್ಪಿಳು ಎನ್ನಾತ್ಮರೇ-ಆ ದೇಗುಲದ ಬಳಿ ಒಂದಿದ್ದು ಭಕ್ತರು.

ಪುದಂಪ್ರಯೈ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದೇಗುಲ ಮೂರು ಸಾವಿರದ ಆರುನೂರು ಪರ್ವತಗಳಪ್ಪು ಜಳಿಯಾದಾದ ಪ್ರರಾತನ ದೇವಾಲಯಗಳಿಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಪಾಂಡುರಾಜನ

ಪ್ರಥಾನ ನಗರ ಮಧುರ್ಯ. ಮಧುರ್ಯಗೆ ಅಲವಾಯ್, ಕಡೆಂಬವನವೂ, ಸಮಷ್ಟಿ ವಿಚಪುರಂ, ಜೀವನ್ ಮುಕ್ತಿಪ್ರರ, ಶಿವಲೋಗ, ದ್ಯಾದಸಾಂತಪ್ರರ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳಿವೆಯಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲದ್ವಾರಿದ ತಮಿಳನ್ ಬೆಳಿಸಿದ ನಗರವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಂಶರು ಹಮ್ಮಿಯಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮಿಳ್ ಮಧುರ್ಯ, ತಮಿಳ್ ಕಡಲ್, ಸಂಘ ತಮಿಳ್ ಕಡಲ್, ಮಂಟ್ರಂಗವಳಕ್ಕಡಲ್, ವಿಸಾರ ತಮಿಳ್ ಕಡಲ್, ಮಂತ್ರಮಿಳ ಮಧುರ್ಯ ಮಂತಾಗಿಯಂತಹ ಸಹ ಮಧುರ್ಯ ಅನ್ನು ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶಿವನು ತನ್ನ ಶಿರದ ಮೇಲಿರುವ ಚಂದ್ರನ ಅಮೃತದಿಂದ ನಾಗನ ವಿವಿಧನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶುಭ ವಣಿಕದ್ವಾರಿಂದ, ಮಧುರ್ಯ (ಮದಿರೆ) ಎಂದು ಶ್ರೀಮತ್ವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸುತ್ತೇವೆಯಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಪದರು ವಿಧ ವಿಧವಾಗಿ ಹಾಡು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪುಣಿನದ ವೃಗ್ಗೆಯಿನ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಹು ಘಲವತ್ತಾದ ಭೂ ಭಾಗದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕುಂಡೋದರನ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ನೀರಾಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಮಹೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಂದ, ಗಂಗೆ ಸದಾ ಹರಿಯುತ್ತಾಳಿ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂದಲು ಏಂತ ವಾಗಿದ್ದ, ಗಂಗೆ ಗಂಗಾಧರನ ಜಡೆಯಂದ ಹೋರ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಶಿವಗಂಗೆ ಎಂತಲೂ, ಜಾಳಿನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದುದರಿಂದ ಶಿವ ಜಾಳಿನ ತೀರ್ಥಾವೆಂತಲೂ, ಗಾಳಿಗಂತ ವೇಗ ವಾಗಿ ಚಲಿಸಬೇಕಾದರಿಂದ ವೇಗವತಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ ಈ ವೃಗ್ಗನದಿ ಎಂದು ಲಾಕ್ಷ್ಯಣಿಕರಂ ವಿವದ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆರವತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಟೀರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುರ್ಯ ಮೂದಲ ಹೀತೆ ಎಂದೂ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಮಧುರ್ಯ ಏಂನಾಷ್ಟೇ ಸುಂದರಂ ದೇವಾಲಯಂವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಗೋಪುರದ ಕಳೆಗೆ ನಿಂತು ಬಂದರೂ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳೂ ನಾಶ ಪಾಗುತ್ತವೆಂಬ” – ನಾಣ್ಣಾದಿ ಪ್ರಕಲಿತವಿದೆ. ಒಂದೂಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೂಂದು ಹಬ್ಬಗಳು ಅಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಅರ್ಚಕರೂ ಶಿವನ ಶಿರಾವಿಳಿಯಾಟಲುಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ನಗರವೇ ಉತ್ಪನ್ನಗರಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಜೈತ್ರು, ಶ್ರವಣ, ಜೈ ಅಂದರೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಪೌರಣಿಯಿಂದು ಏಂನಾಷ್ಟೇ ದೇವಿಯಾ ವಿದಾಹ ಮಹೋತ್ಸವ ನಡೆಯಾತ್ಮದೆ. ಅಳಗರ ಗುಡಿಯಂದ ಅಳಗರು ಮಧುರ್ಯಗೆ ಬಂದು ವೃಗ್ಗೆ ನಡಿಯಾಲ್ಲಿ ಇಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಣಿಲು ಕೋಟಿ ಕಣ್ಣಗಳಂ ಸಾಲವು. ಇದನ್ನೇ ಬಿತ್ತಿರ್ಪೆ ತಿರುವಿಳಾ ಎಂಬಿಡಾಗಿ ಕರೆಯಾವುದೂ.

ಏಂನಾಷ್ಟೇ ದೇವಾಲಯದ ಬಣ್ಣಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಪಾಚಕರಿಗೆ ಅನಾಯಾ ವಾಡಿದಂತಾಗಾತ್ಮದೆ. ಕಲಾಕಾರನ ಕೃಷಣ, ಅತನ ಕೃಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಣ್ಣದ ಕುಂಭದ ಕುಸುರಿಯಾನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅನಂದಿಸಬೇಕೆಂ, ಅತನ ಕಲಾ ಪೌರಿಯಾ

ಕಲಾಪೈಭಿನ ಎಂತಹವರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ತನೋಷಿಸಿ ಮಂದುವರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿದೆ. ಕಲಾಕಾರ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸೌಂದರ್ಯ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆ ಸೌಂದರ್ಯದ ದಿವ್ಯದಶನ ವನ್ನು ಹೊಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಅತ್ಯ-ಇತ್ಯ ಹೊರಳಿದಂತೆ ತಡೆಕಟ್ಟಿಸಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ನೋಡುವ, ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೆಮ್ಮೆ ಬಣ್ಣಗಳು! ಆ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳೆಲ್ಲಿ-ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಬಣ್ಣಗಳಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ದೇಗುಲದ ವಣ ಸೌಂದರ್ಯದ ವನ್ನು ಬಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಪಡಗಳಲ್ಲ.

ಮೀನಾಕ್ಷಿದೇವಸ್ಥಾನದ ವಿಚರಗಳನ್ನು ವಿಕದವಾಗಿ ಬಿಡ್ಡಿಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆದೇ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಕೃತಿಯನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಶಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದೂ ಮಂಟಪಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವ, ಜೋಡಿಸಿರುವ, ಕೆತ್ತಿಟ್ಟಿರುವ ಥಲ್ಪು ಕಲಾಕೃತಿಗಳು, ಸಾಲು-ಸಾಲು ಕಲ್ಲಿನ ದೃತ್ಯ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಶಿಲಾಬಂಡಿಯರು, ನರ್ತನಗ್ರಿಯಾತ್ಮಿರುವ ಸಾರ ಕನ್ನೆಯಂರು, ದೇವ ಲೋಕವೆಂಬಾದು ಮೇಲೆಲ್ಲೋಳ್ಲೇ ಇಲ್ಲ, ದೇವೇಂದ್ರನ ಒಡ್ಡೊಳ್ಳೀ ಲಗ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆ ಸ್ವರ್ಗದ ಜೂರು ಸಿದ್ಧಿದು ಭೂಷಾರ್ಗವನ್ನು ಈ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ದೇಗುಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅಪ್ಪರಮಣಿನ ಕಲಾಪೈಭವದ ವಿರಾಟ ದಶನ ಮಾಡಿಸಿನವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಜೀವವಾನದಲ್ಲಿ ಬಂವ್ಯಾರಿಯಾದರೂ ಮಧುರ್ಯ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಸುಂದರಂ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕು.

ಮನದಂತಹ ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಲು ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುದು. ಗಡಿಯಾರದ ಕಡೆ ಕಣ್ಣ ತರುಗಿಸಿದೆ, ಗಂಟೆ ಒಂಬತ್ತನ್ನು ದಾಟಿತ್ತು. ಮಾರು ಮಾರುವ ಗಂಟೆಗಳು ಮೂರೇ ನಿಮಿಷದಂತೆ ಕಳಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಮಧುರ್ಯ ಕಾಮರೂಜ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾಂಶರು ಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಿತ್ತು. ಕಂಡ ಕಂಡದ್ದನ್ನುಲ್ಲ ಕಾಮರಾ ಕಣ್ಣನಿಂದ ನೋಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಏಂಟಿಕಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಂತೆ. ಇಡೀ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವಣದರಿಯಾನ್ನು ಆನೆ ದಂತದಂತಹ ಬಿಳಿ ಪಷ್ಟು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾ ವಣದಿ ವಿರಾಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದರು. ಸುತ್ತುಡಿ ನೋಡಲಾಗದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಬೇಗ ಮಾಲಿಗ್ಯ, ರಾತ್ರಿಯಾ ಉಟಪಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಹೊಟ್ಟಿ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಯಣವುದೋ ಒಂದು ಘಲಹಾರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ಮಾಗಿಸಿ ಕಾಮರಾಡ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ.

ಮಧುರ್ಯ ನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣದಲ್ಲಿ

ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೊಂಗಾಗ ಸಿಟಿ ಬಸ್ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಕೊಯಂಮತ್ತೂರಿನಿಂದ ಒಂದು ಅದೇ ಏ. ಏ. ಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು

ಮಹಿಳೆಯ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟಿ? ಏನು ಕೆಲಸ? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಮಂತಾಗಿ ಇಚ್ಛರ ಪರಿಚಯದ ವಿನಿಮಯ:ವಾಯಾ. ಸುವರಾರು ಹದಿನ್ಯೆದು ನಿಮಿಷಗಳು ನನ್ನ ಅತನ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಬಾ. ನಂತರ ಮಧುರೈ ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬು ಬಂದ. ಅತನನ್ನು ವಾತನಾಡಿಸಿದ ನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಮರತೇ ಬಿಟ್ಟು ಇದು ತಮಿಳರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಭಾಷಿಗಳ ಮಧುರ ಬಂಧವು ನನ್ನ ಅತನ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಕೆದಿನ್ಯೆದಿವ್ಯತ್ವತ್ವ ನಿಮಿಷಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅತನ ಕಾಲ ಹರಣಕ್ಕೆ ವಹಾತ್ತು. ವಿದ್ಯಾಂಸರೋಬ್ಬರು ಭಾಷಣವ್ಯಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ವಾತು ನೆನಟಿಗೆ ಬಂತು “ಬೆಳ್ತು ಬೆಕ್ಕಿನ ಜೋತೆ, ನಾಯಿ—ನಾಯಿಯ ಜೋತೆ, ಎಮ್ಮೆ ಎಮ್ಮೆಯ ಜೋತೆ, ಕತ್ತೆ ಕತ್ತೆಯ ಜೋತೆ, ಮಂಗ ವಾಂಗಿಳ ಜೋತೆ ಜೋತಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತುವೆ”—ಎಂದೂ. ಇವುಗಳ ಜೋತಿಗೆ “ತಮಿಳ—ತಮಿಳನ ಜೋತೆ” ಎಂದೂ, ಸೇರಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ !

ಅದೇ ಬಸ್ಯ ನಿಲ್ಲಾಣವಲ್ಲಿ ಏಳಿಂಟು ಜನ ಕುಪ್ಪಸ ಮತ್ತು ನಡುವಿಗೆ ಬಣ್ಣಿದ ಬಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿತನೆ ಮಾತ್ರ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಮೇಲು ವಸ್ತುವ್ಯಂದನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಐದು ಅಡಿಗಳ ಬಿದಿರು ಬೊಂಬಿಗೆ ಬಿದಿರು ದೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವಾಕ್ಯ ಅಟಿಕೆಗಳು, ವಾಣಿ ಸರಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆಯೂ ಕೂಡಲು ಸಿಂಗಾರದ ತಿನ್ನುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಂಗಸರನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಎನ್ನಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಹಾರುಕಟ್ಟಿಲ್ಲಿಂದ ಖಿರೀಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಹಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋರಟಿದ್ದರು. ಮಧುರೈ ನಗರ ಬಸ್ಯ ನಿಲ್ಲಾಣದ ಸ್ಥಿತಿ ಅಪ್ಪೇನೂ ಜೆನಾನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಬಸ್ನುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಹಾತ್ತು ತಂಬಾ ಇದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತಾಂದರಂತೆ ಬಸ್ನುಗಳು ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತುವೆ. ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಸ್ನುನ್ನು ಕೇಳಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡೆ. ಬಸ್ನುನ ಪ್ರಯಾಣದ ದರಗಳು ತಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಎಪ್ಪತ್ತು ತೊಂಬತ್ತೆದ್ದು, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹತ್ತು ಪ್ರೇಸ್ ಹೀಗೆ. ತಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ವಾಡಬಹುದು.

ಮಧುರೈ ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸತೀಶ್ ಪೂನ್ಯಪ್ರಾನವರು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಮಧುರೈನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಾ. ಮಧುರೈನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇವರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಹಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಭಾವಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ವಹಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಾತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂಬಾದು ಇನ್ನು ಗೂಡವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ! ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾದ ಸತೀಶ್ ರಿಂದ ನನ್ನ ಉಟಿತನದ ತಾತ್ತ್ವಲಿಕ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತ್ತು.

ಮಾಥುರೈ ಕಾಮರಾಜ ಏ.ವಿ. ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ || ಪಿ. ವಿ. ಕುಲಕೆರ್ನಯವರನ್ನು ಬೇಟಿಯಾದ. ಅಲ್ಲೆ ಎಂ.ಎ, ಎಂ. ಫಿಲ್ ಅಧ್ಯಯನ ವಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಟಕದ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ವಹಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಕುಲಕೆರ್ನಯವರ ಆದೇಶದಂತ ನಾನು ಭೇಟಿಯಾಗ ಬೇಕಿದ್ದ ಡಾ|| ಸರಸ್ವತಿ ವೇಣಾಗೋಪಾಲನ್, ಡಾ|| ಮತ್ತೆಯ್ಯ ಮಹಂತಾದವರನ್ನು ಭೇಟಿ ವಹಾಡಲು ಹೋದೆ. ಲಲ್ಲಿರೂ ಯಾವುದೋ ಏಂಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಡಾ|| ಕುಲಕೆರ್ನಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಪ್ರತಾಂವಳಿಯಾನ್ನು ಕೆಳಿಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಂದು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಮರಳ ಮಾಥುರೈಗೆ ಬಂದೆ.

ರೂಂ-ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಲಾಡ್‌ ವಣಲೀಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ. ಲಗ್ಗೀಜು ಸಹಿತ ಮಾಥುರೈ ಬಸ್‌ ನಿಲ್ವಾಣಿಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಉಡಿಯಾ ಮೂಲಕ ವೈಸ್‌ಸೂರ್ಯ-ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿವ ಅಲೋಚನೆಯಾಂದ ನೇರವಾಗಿ ಉಡಿಯಾ ಬಸ್‌ ಸಿಗ್‌ದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೊಯಾವತ್ತೂರು ಬಸ್‌ ಹತ್ತಿದೆ.

ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಯಾವತ್ತೂರನೆ ಬಸ್‌ ನಿಲ್ವಾಣ ದಲ್ಲಿಇದೆ. ಶಾವಹಾರು ಅಧ್ಯ ತಾಸು ಕಳಿದ ನಂತರ ಉಡಿಯಾ ಬಸ್‌ ಬಂತು. ತಕ್ಕಣ ಹೊರಟ. ಬಸ್‌ ಬೆಳಗಿನ ಬದ್ದುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಡಿ ಬಸ್‌ ನಿಲ್ವಾಣ ತಲುಪಿತು. ಮೈ ಕೊರೆಯಾವ ಭಾಜಿ. ಉಲ್ಲಾಸ್‌ ತೋಮೆ, ಸ್ವೇಚ್ಚರ್, ಅದರ ಮೇಲೆ ಲುಂಗಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಮುದುಡಿ ಕುಳಿತರೂ ಭಾಜಿಯಾ ಕೂಟ ತಡೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗಡ-ಗಡ ನಡುಗಾವಂತಾಗುತ್ತಿದೆ 'ಉಡಿ ಟ್ರೈಬಲ್‌ ಸೆಂಟರ್'ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು. ಪರಿಷಾರ್‌ ಅವರೂಡನೆ ವಹಾತನಾಡಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಾನ್ನು ಭಾಜಿಯಾ ದೇಸೆ ಯಾಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಶ. ಎಸ್. ಆರ್. ಪಿ. ಸಿ. ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವೈಸೂರಂ ಮೂಲಕ 15.2.96 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ತಲುಪಿ, ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದೆ.

ಮತ್ತೆ ಮಾಥುರೈಗೆ-24-3-96

ದಿನಾಂಕ 25-3-96 ರಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಡಾ|| ಸರಸ್ವತಿ ವೇಣಾಗೋಪಾಲನ್, ಡಾ|| ಮತ್ತೆಯ್ಯ, ಡಾ|| ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್ ಮಹಂತಾದವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರದಿದ್ದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 11-3-96ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಪತ್ರಿಸಿದ್ದು ಜಾನಪದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲೋಕೋತ್ಸವ 96ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಪಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಕು ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳಾದ

ತಪ್ಪಾಟಿಂ, ದೇವರ ಉಟಿಂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ದ್ವಿರಿಂದ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಪತ್ತಿಸಿದ್ದೆ.

24-3-96ರ ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟು, 25-3-96ರ ಬೆಳಿಗ್, ಕನ್ನಾಡಕದಿಂದ ಹೋಗಿ ಮಧುರ್ಯ ಕಾರ್ಮಾಜಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎ. ಎಂ.ಫಿಲ್ಸ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹೇಶ್, ಸೋಮೆಶ್ವರೀ, ಜಂಡ್ರೆಲಿರ ಗೌಡ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದೆ. ತಾನು ಬರೆದಿದ್ದ ಪತ್ರ ಇನ್ನು ತಲುಪಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವನಂತು ತಲುಪಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಂಚಿ ಸೇವೆಯೇ ಹಾಗಿದೆ! ವಾದುವೆಯಾ ಲಗ್ಗಿ ಪತ್ತಿಕೆ ಮಗುವಾದ ನಂತರ ತಲುಪುವುದು, ದೀಪಾವಳಿಯ ಶುಭಾಶಯ ಪತ್ರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ದೀಪಾವಳಿಗೆ ತಲುಪುವುದು ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ರವೂ ಜಾಗೆಯೇ ನಾನು ಪ್ರಾಣ ಮಾಗಿಸಿ ಒಂದು ಒಂದೂಛರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರು ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರೂಂನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತಾನ ಮಾರಿಸಿದೆ. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕ್ಷಾಯಿನ್ನೆನಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಲುಹೋದೆ. ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ, ಏನೇನೋ ನಾಲ್ಕು ದು ಐಟಿಂಗ್ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೈನ್ ದೋಸೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿಸ್ತು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕೊಡಿ ಎಂದೆ. ಸಫ್ಲೈರ್ಯಯರ್ ದೂಸೆಯನ್ನು ತಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟು. ಈರುಳಿ ಶಿಪ್ಪೆಯಾಪ್ಪು ಮಂದವಾಗಿತ್ತು (ದಪ್ಪ) ಒಂದು ಆಡಿ ಪಾಸ ಅದರ ಸುತ್ತಳತೆ ಇರಬಹುದು. ಚೂತಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಹಂದು ಅದನ್ನೇ ನಾಲ್ಕು ದು ಸೂರಿ ತಿಂದೆ. ಅವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡೇ ಗಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮಧುರ್ಯ ಕಾರ್ಮಾಜಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ

ರಮ್ಮ ಮನೋಹರವಾದ ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ, ಬೇವಿನ ವರಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮಧುರ್ಯ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಕಾರ್ಮಾಜಿಕ ಸ್ತಾಪಿಸಿ, ದಟ್ಟಾರಣ್ಯದ ನಡುವೆ ಕಾಂಕ್ರಿಟ್ ಕಾಡಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳು ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಅವಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮಪ್ರಕ್ರೀತಾವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದು, ಜಾಖಾನದಾಹಿಗಳಿಗೆ ಜಾಖಾನದ ನೀರೆರೆದು ಹೊಣೆಸಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ ಪ್ರಜಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಘಟ್ತವಾಗಿದೆ. ಆ ಸುಂದರ ಪರಿಸರ, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತಲುಪಿದೆವೆ.

ಅಲ್ಲಿನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಸಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷಾಗಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿರೂ ಸಿರೆ ರವಿಕೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಡಿದಾರ್, ಇನ್ನಿತರ ಬಿಗಿ ಉಡುಪುಗಳು ನಿಷಿದ್ಧಪೋ ಪನೋ ಎನ್ನುವವ್ವರ ವೆಂಟ್ಯಾಗಿ ಅನುವಣಾನ ಬಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆ. “ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಂಕ್ಕಳ ಮನೆಯವರೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದಿಗೆ—ತೊಡಿಗೆಗಳಲ್ಲೀ ಹೂರಾಡೆ ಓಡಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ—ವಂದರು. ಸಮಾಜಾದ ಭೂಭಾಗವಿರಾಘ್ವದ ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣು ಮಂಕ್ಕಳು ಬೈಸಿಕಲ್ ನಲ್ಲೀ ಬರಬುವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ.

ತೆಲುಗು, ಶಂಸ್ಕೃತ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆ ಸಂಬಂಧಿ ವಿಭಾಗಳು ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಿಡದಲ್ಲಿವೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ದಾ॥ ಆಗ್ನಿ. ಕುಲಕರ್ಮಯವರಗ್ಗು ಭೇಟ ವಣಾಡಿದೆ. ಶ್ರೀಯಾತರೆ ನನ್ನನ್ನ ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಮ್ಮ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಭೇಟಿಯಣಿಗೆಕೆಂದವರ ಬಳಗೆಲ್ಲ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿತ ಸವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪಂತ್ರುಯ್ಯ, ಪಂತ್ರು ಸರಸ್ವತಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲನ್ ಯಾವುದೋ ಏಂಟಿಂಗಿಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಘಣಗಿಸಿ ಬರಲು ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಬಿದು ಗಂಟಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಜವಾನ ಹೇಳಿದ. ಅಲ್ಲಿಯಾ ನಿರಾತಯೇ ಕಾದಿತ್ತು. ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದವು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದಾ॥ ರೆಡಿನಂ ಆರ್ಥಾ ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗದ ನಿವೃತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ ಶ್ರಿಯಾತ ಅರ್. ವೇಂಕಟ ರಾಮನ್ನೆರಪರನ್ನು ಬೇಟಿಯಣಾಗಲು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಡಾ॥ ಕುಲಕರ್ಮಯವರಿಗೆ ತಾತ್ತ್ವ ಕೆಲಕವಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಂಜೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಡಾ॥ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಭರತ್ಯಾರವರೊಡನೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜಾನಪದ ಕಾರ್ಯವೇವಿದಿಯಾ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತ್ತು. ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೂರಣಿ. ಅಂಜಿ ವಾತ್ತು ತರಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿದ. ಪ್ರಸ್ತುಕದ ಪುಳಿಗಳುನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಐಲ್ಲವನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವವ್ವರಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಯಾ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟಿಯಣಿತ್ತು.

ಡಾ॥ ಅರ್. ವೆಂಕಟರಾಜುಸ್ ರ ಮನೆಂಬಲ್ಲಿ

ವಿಶ್ವವಿಧಾಲಯದಿಂದ ಇದು ಶ. ಮಿ. ಡಾರೆದಲ್ಲಿರುವ ವೆಂಕಟರಾಮನ್ ರವರ ಮನೆಗೆ ಕುಲಕರ್ಮಯವರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಪ್ರಣ್ಣೀಕ್ಕೆ ವೆಂಕಟ ರಾಮನ್ನೆರಪರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹಸನ್ನುಮಿಯಣಿ ಸ್ತಾನಗತಿಸಿದರು.

ತಮಿಳನ್ನು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಕುಲಕರ್ಣಿಯೆವರೂ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ, ನಾನು ಮಧುರೈಗೆ ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ನಾನೂ ಬರುವ ಚಾರು-ಪಾರು ಇಂಗಿಷ್ಟೊನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ವಹಿಸಿಗೆಳಿದೆ. ತಮಿಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ವಿನಾದರೂ ಸಾಧನ ಆಗಿದೆಯೇ? ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆವರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಸಿದರು “ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ಸಂಶೋಧನೆ ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೇ ವೆಂಬ ಭೂಮೆಯಲ್ಲಿ ಏಷಿಫ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾಗಳನ್ನು ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಗ್ರಭೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಲವನ್ನು ಆಗಿದು-ತೆಗೆದು-ತಿಕ್ಕಿ ತೀರ್ಕಿ ಅಪ್ಪಣಿ ಬಿಸ್ತುವನ್ನು ಹಾಡುಕುವ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದರು.

ತಮಿಳು ಜನಪದ ಕೆಲಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿರಾತ ಅವರಿಸಿತ್ತು. “ಕನಾರ್ಫಿಡ ಹಲವಾರು ಜಾನಪದ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಾಗಳ ಅರಿವು ನನಗಿದೆ. ಅಭ್ಯರುವಪ್ಪು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಪ್ರೋಷಣೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಿಗಳಿಗೆ, ಕುಲಾವಿದರುಗಳಿಗೆ ದೊರಿಯಂತ್ರಿಲ್ಲ” ವೆಂದು ಏಷಾದದಿಂದ ಕೇಳಿದರು. “ಹಾಡುವುದು ಕಾಣಿಯುವುದು-ತಮಾಟಿ ಬಾರಿಸುವುದು, ದೊಳ್ಳಿ ಬಾರಿಸಂವುದು, ವರಾರಿಯವುನ ಪೂರ್ಜಿ ಕುಣಿಸುವುದು, ಏನೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಿಗಳವೆಯೋ ಅವು ಆಯಾ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ವಹಾತ್ಮೆ ಏಮಿತ ಎಂಬ ಕೇಳಿರಿಮೆ ನಮ್ಮ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವೊಡಲಿ ನಿಂದಲೂ ಬೇಕಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನ ಹೊರಬರಾವ ಪ್ರಯಾತ್ತಿವನ್ನೂ ವಹಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ” ವೆಂದು ಹೇದಗೊಂಡರು. ಡಾ॥ ಎಂ. ಕಾರಿಯಾಷ್ಟುನವರು ಕೊಡವ ಸವಾರಂಭಪೂರ್ವಂದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ದೊಳ್ಳಿ ಬಡಿದು ಕಾಣಿದ ಏಷಾರವನ್ನು ನಾನಂ ನೆನಪಿಸಿದೆ.

ಅವಾದಾದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರ ಕೆಲಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮೇಲು ವರ್ಗದ ಜನರು ಸೀಲ್ಯಾಸುತ್ತಾರೆ, ಅಪ್ಪಣಿನ್ನು ಯಂಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ನೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅವಾದಾದ ಕೆಲಿಗಳಾ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಕೆಲಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಬೃಹತ್ತಣರಿಂಬ ಮೇಲು ವರ್ಗದ ಜನ ಬಹು ಮಾರ್ಪಾದೆಯಿಂದ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒಷ್ಟಿ ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವಹಾಡಿ ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನೋರವರು ಬರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ತಿ ವಿಜಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾವರೋಡಗೂಡಿ ಒಂದಪ್ಪು ಕೆಲಸ ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರು. ಬೃಹತ್ತಣರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿ-ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಜನರೊಡನೆ ಬೇರೆತು, ಅವರೊಳಗಿನ ಕೆಲಿಯಾನ್ನು ಆವರಿಂದಲೇ ಪ್ರದರ್ಶ

ಸುವ ಮೂಲಕ ಶಾಖ್ಯನೀಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯಂದು ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್ನು ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ವೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. “ಬಹುತಃ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಣ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಕಲೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಇವರು ಮಾತ್ರವೇ ಏನೋ?”—ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇತಿಹಾಸ ತಣ್ಣಿರಾದರೂ ಜಾನಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಳೆವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗತರು ಹೊಂದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವನಿಸಿತು. ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯ ವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಹೊರಬುದ್ದೆವು. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಮರಳ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಏಕ್ತುರ ಕೊಳಡಿಗೆ ಹೋದೆ.

ಎರಡು ಮಾರ್ಚುಕ್ಕುಗಳು

ಎಪ್ರತ್ತು—ಎಪ್ರತ್ತೀದರ ಸಮು ವರ್ತಣ್ಣನ ಎರಡು ಮುದುಕ್ಕುಗಳು, ಯಾವುದೂ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗರಾಗಿದ್ದರು. ಕನಾಟಕದ ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಒನರು ಕಾಡುವ ಗಟ್ಟಿದ ಆಟ. ಇಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಸುವುದು ಹಂತಿನೋ ಬೀಜದ ನಾಲ್ಕು ಒಡವೆಗಳು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಕವಡಿಗಳು. ಗಟ್ಟಿದ ಮಣಿಗಳಿನೋ ಇಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದರೂ ಆ ಮುದುಕ್ಕುಗಳು, ಎರಡು—ಎರಡೂವರೆ ಅಂಗಳ ಉದ್ದ, ಒಂದು ಅಂಂಬ ಅಗಲದ ಸೀಳಿದ ವರದ ವರಕಳಿಗಳಂದ ಯಾವುದೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆದು ಯಾವ ಆಟವೆಂದು ಹೇಳಲು ಆಗಲೀಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಆಟವನ್ನೇ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಣ ಮುದುಕಿಯರಿಂದ ಕಾಲ ಯಾವನೆಗಾಗಿ ಆಡುವ ತಾಬೂಲಾಜಾಟವೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕಾದ ಮನೆಯಾವರಿಂದ ಈ ವಿಜಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಈ ಆಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ವಾರದ ಪಕಳಿಗಳ ವೇಲೆ ಎರಡೆರಡು ಗುರುತ್ವಾ ವಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಏಷ್ಟು ಮಣಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜೊಡಿ ಮುಂದುಕ್ಕುಗಳ ಒಂದು ಭಾವ ಚಿತ್ತಪನ್ನು ತೆಗೆದೆ.

ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಏಕ್ತುರ ಕೊಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಉಟಿ ಮಾಡಿ ವಿಲಗಿದೆ. ಬೇಳಿಗೆ ಬೇಗ ಎದ್ದು, ಸ್ವಾನ ಮಾರಿಸಿ ಎಂ.ಫಿಲ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗೌಡರೋಕ್ಕಾಡಿ ಪೂಳಿಯನ್ನು ಕೋಟ್ಟಿಗೆ ಹೂರಣಿತ್ತೆವು.

ಪಾಳಿಯನ್ ಕೋಟ್ಟಿನ FRRCಯಲ್ಲಿ [ತಿರುನಲ್ಕೇಲಿ]

26-3-1996ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಬೇಳಿಗಿನ ಜಾವ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾಗಳ ನಂತರ ಕಾಮರಾಜ ಏಕ್ತು ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ವಾಧುರ್ಪುಗೆ ಬಂದೆವು. ಒಂದು ನೂರೆ

ಬಹತೀಕ್ರಿಯಂದು ಕೆ.ಮಿ.೧, ಮಧ್ಯಾರ್ಥಿಯಂದ ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿಗೆ. ಪುಂಚಾರು ಗಂಟಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣ, ಬೆಳಿಗಿನ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿ ತಲುಪಿದೆವೆ. ಅಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿಯ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಖಾನಾವಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿ-ವಡೆ ತಿಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ವಶಾರು ಕಿಲೋಮೇಟರ್ ದೂರದ ಪಾಳಿಯನ್ ಕೋಟ್ಯೆಯ FRRC ತಲುಪಿದೆವೆ. (Folklore Research and Resources Centre).

ಮಧ್ಯಾರ್ಥ ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾದ ವಾಸ್ತುಗೇ ಬರುವ ಸೇಂಟ್ ಕ್ಲೈವಿಯಾರ್ ಕಾಲೇಜು ಒಂದು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿತ ಕಾಲೇಜು. ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ (Autonomous) ಹೆಸರಾಂತ ಕಾಲೇಜು. ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು-ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೇ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಾಧ್ಯಾಯಿಕಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು, ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿ, ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ, ಎಂ. ಫಿಲ್‌ಹಾಗ್‌ ಮಿ.ಎಚ್.ಡಿ.ಯಾವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗವೂ ಒಂದು.

ಅರವತ್ತೆಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಭಾವೇಗಳ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಟೀಬಿಎ ಕಂಟಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಧಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಂತ Archive ಹೊಂದಿದೆ. ಅದೊಂದು ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ. ಸಾವಿರಾರು ಧ್ವನಿ ವಾಃದ್ವಿತ ಕ್ಷಾಸೆಟ್‌ಗಳು, ನೂರಾರು ಗಂಟಿಗಳ ವಿಧಿಯೋ ಕ್ಷಾಸೆಟ್‌ಗಳು, ಟಿ.ವಿ ವರ್ಣನಿಟರ್, ಸಾವಿರಾರು ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನೆಗೆಟಿವ್‌ಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ. ಆ Archivesನ ಉಸ್ತು ವಾರಿಯನ್ನು ಡಾ॥ ಸ್ವೀಫ್‌ನೋ ಎನ್ನ ವರರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ॥ ಎಸ್.ಡಿ. ಲೂಡ್‌ ಅರವತ್ತೆಕ್ಕು ಹರೆಯಂದ ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಸರ್‌. FRRC ಈ ವಿಭಾಗವೇಯಾರ ಕಲ್ಪನೆಯು ಕೂಸು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಸಹೋದರ್ಯಗಳು, ಸಹಾಯ ಕರಾಗಳ ಪ್ರಾಣ ಸಹಕಾರ ಪಾಲನೆ-ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.

ನೇರ FRRCಗೆ ಹೋಗಿ ಡಾ॥ ಲೂಡ್‌ರವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ವಿಬಾಹಿ ಕೊಂಡೆ, ನಾನು-ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೀರ್ತಿ ಬಹಳ ಆನಂದ ಹೊಂದಿದರೂ. ತಮ್ಮ ಸಹೋದರ್ಯಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದೂ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ವಿಬಾಹಿಸಿದರೂ. ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳೂ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಗಳೂ

ದರು. ಆ ಎಲ್ಲರ ನನ್ನ ಬಗೆಗಿನ ಕಾಳಜಿ, ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಿಸ್ವರಣೆಯು. ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಕುರಿತ ಮಾಹತ್ಮಪೂರ್ಣ ವಾಹಿತಿಗಳು, ಹಲವಾರು ಲೇಖಿತಗಳು, ತಾವೇ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಗಳ (ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಗಳು ಕುರಿತಂತೆ) ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಒದಗಿಸಿದರು.

ಡಾ॥ ಚೆಲ್ಲಪೆರುವಹಾಲ್, ಡಾ॥ ಸ್ವೀಫನ್ ಹಾಗೂ ಸಂಕೋಚಿಸಿ ನಾ ಸಹಾಯಕ ರಾಗಿ FRRCಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಯಾತ್ರ ಅಂಥೋರೇಂದ್ರಾಜ್ ರವರುಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಲ್ಲಪರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿ ವಲ್ಲಿಷ್ಟು ಅಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ವಣತನಾಡಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಶನಾಂಟಕ, ಮಂಗಳಾರಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿಇಂದ್ರಾಜ್, ಸಂಕೋಚಿಸಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದಿರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಂದಿನ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಮಂಸಾರ ಮೇಚ್ಚಿ ಹೋಗಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಕ್ತ ಕಂತದಿಂದ ತಾವು ಶನಾಂಟಕದ ಜನತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಿ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಷ್ಟು ಉದಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಂಡಿತು. ಆ ಉದಾರತೆ ಎಲ್ಲಿಯಂದರೂ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಕನ್ನಡಿಗಿರಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲ ದೆಂಬಿದಕ್ಕೆ ನನಗೆ FRRCಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಆಕಿಥ್ಯವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆತಿಥ್ಯವೆಂದರೆ ಕರಿದು ನನಗೆ ಉಂಬಡಿಸಿದರೆಂದಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ವಣಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸೌಜನ್ಯ ಪೂರ್ವಕ ವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹಸವು ದಾಹಗಳಿದ್ದುದು ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಕುರಿತಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪಳೆಯನ್ನು ಕೋಟ್ಟೆನ FRRC ತಣಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಪಳೆಯನ್ನು ಕೋಟ್ಟೆನ FRRC ನನಗೆ ಬಹು ಚರೆಪರಿಚಿತ ಸ್ಥಳದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನ್ನೊಳನೆ ಬಹು ಸ್ವೀಕಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿರ ಏಳಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ತಾವು ಅಧ್ಯಯಾನ ವಹಾದುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಜಾನಪದಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದರಂ. ಸಿಗಾವ ಎಲ್ಲ ಕೆಡಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರಾಂತಿಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹತ್ತು ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇಂತಹಣಿ ಜಾನಪದ ಸೇವೆ ಕಿರುಸುತ್ತಿರುವ FRRC ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಗಣನೀಯ ಸೂಧನೆಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಣ್ಡಿಯನ್ನು ನೀಡಂತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜಾನಪದವನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಿಸಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ “ಡಾ॥ ಉದ್ಯೋಗರವರ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲ, ಕಲ್ಪನೆಯ ಫಲ” ಎಂಬ ವಣತು ಅಲ್ಲಿರುವ

ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಂಶರಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತುವೆ. ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೇಳಿತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರ ಬಗಿಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳು ಮಾಡುತ್ತುವೆ.

FRRC ತನ್ನದೇ ಆದ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾಬಿರಕ್ಕೂ ಏಣಿಕ್ಕಿದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು ಅಲ್ಲಿವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಜಾನಪದದ ಸಂಬಂಧಿ ಕೃತಿಗಳೇ. ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿವಿಧ ಜನರ್ಲ್ಯೂ-ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು (ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕುರಿತಂತೆ) ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. FRRC ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳ ಜೋಡಕೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಕಾಗು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಬೇಕಿಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ಕರ್ಪಾಟಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ ವರ್ಣವಹಳೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಕದ ಕೆಳರು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮೆದಂರು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಲಡ್ಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ನೋಡಿ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮೆದಂರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರೇ ಅಂದರೆ ಆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರು ತಂಡೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅಪ್ಪರ ಮಾಟ್ಟಿನ ಪ್ರವಸ್ಯೆ ವಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಆಂಧ್ರೋಣರಾಜ್ ನಮ್ಮೊಡಿದ್ದು, ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರಾವ ಜರಾಕ್ಸ್ ಯಾಂತ್ರದಿಂದ ನೇರಳಬ್ಬು ವಹಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಳಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿನ FRRCಯಲ್ಲಿನ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳು ಅವಿಸ್ತರಣೆಯ.

ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂದು ರಾವಂಚಂದ್ರನಾಯಾರ್ ರವರು ನಮ್ಮೊಹ ವಹಾಡ್ಯಾವಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಟಿಲಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದಾಗಿವ ದುಪ್ಪರಿಷಾವಾಗಳ ಕುರಿತು, ಜಾನಪದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮವ ಬೇರುತ್ತದೆ? ವಿದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಂದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಗ್ರಂಥಕರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಎಂದು ಹಲವಾರು ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವರಿಸಿದರು— ಆಸಕ್ತಿಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಭಾವೇಯಾ ತೊಡಕಾಗದು, ಅಥವ ತಾನಾಗೇ ತೆರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂದಿನ ಉಪನಾಸವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ತಮಿಳನಲ್ಲೀ ಅವರು ಉಪನಾಸ ನೀಡಿದರು. ಭಾವೇ ಬಾರದ್ವರ್ಂದ ನನಗೆ ಅದು ಅಥವಾಗ ಅಳರದೇನೋ ಎಬಿ ಅಳಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ನಿರೂಪಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಅಫ್ರಿಸಿತು.

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯವಾಯಾಗು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ತಿಳಿ, ಎಲ್ಲರ ಅನಾಮತಿ ಹಡೆದು, ತಿರುನಲ್ಪೈಲಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಲುದ್ದಕ್ಕುನಾದೆ. ಆಂಧ್ರಾಣರಾಜ್ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ನಾನಂ ಎಪ್ಪು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಮಾನಸಪ್ಯ ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. “ಇಲ್ಲ ಸಾರ್ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಸ್ತಿ ಹಕ್ಕಿಸಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ”—ಎಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಒಂದರು. ಮಾಂಗಡೆ

ವಾಗಿ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಬುಕ್ಕು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವು. ಬಸ್ತಿ ಹೊರಡಲು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಸಮಯವಿತ್ತು. “ಅಂಥೋರೋಚ್ ನೀವು ಹೋಗಿ, ಹೇಗಿ ದ್ವಾರೂ ಬಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟೂ ದೂರೆತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನು ನಾನು ಹೋಗು ಶ್ರೇನೆ” ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆಸಾಮಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಸಮಯ ಕಳೆದು ಬಸ್ತಿ ಹೊರಡುವ ಸಮಯವಾಯ್ತು. ಅಂಥೋರೋಚ್ ನನ್ನನ್ನು ಬೀಳೊಽಟ್ಟು ಹೊರಟಿಹೋದರೂ. ಆದರೆ ಹೊರಡುವಂತೆ ನಟಿಸಿದ ಬಸ್ತಿ ವ್ಹಾತ್ರ, ಒಂದು ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಹೊರಟಿತು. ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಸೀಟುಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದು, ಭೂರ್ಭೂ ಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಕಾದಿತ್ತು ಆ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ತಿ. ಒಳಗಿದ್ದವರ ಒತ್ತಾಯಾದಿಂದ ಏಣ ಮಾನವತ್ತೆಕ್ಕೆ ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಧುರ್ಯ ಕಡೆ ಹೊರಟಿತು. ಮಧುರ್ಯ ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮನ ಗೌಡ, ಇಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೂ. ಬಂದಿಕ್ಕು ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಮತ್ತೆ ಮಧುರ್ಯೆಯಂದ ಬಸ್ತಿ ಹೊರಟಿತು.

ಮಧುರ್ಯೆಯಂದ ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಭೂಯಾನಕ ದುಸಾರ್ತ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯಾತು. ಜಲಜನಕದ ಸಲ್ಲೇಟ್ ಅಥವಾ ಕೊಳೆತ ಕೇಳಿವೋಟ್ಟಿಯ ವಾಸನೆ. ಏನಿದು ಇಂದ್ರಾಂದು ಗಬ್ಬ ವಾಸನೆ ಎಂದು ಸುತ್ತಮುತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುವವರೇ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಕ್ಕರಿ ತವಿಳನೊಬ್ಬ ಬಿಳಿದ್ದ ಮೂವಾಸನೆಯಾದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಆಶನ ಕಾಲಿಗೇ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇ, ಆಗಲೇ ಹೊರ ಬಂದಿದ್ದ ದುಸಾರ್ತ ಹೋಗಲೆಲ್ಲದು, ಮಧುರ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂದಿದ್ದ ಇಡ್ಲಿಗಳು ಹೊಟ್ಟಿಯಾಲ್ಲಿರಲಾರದೆ ಹೊರಬಂದೋ, ಆ ವಾಸನೆಯ ತೀವ್ರತೆಗೆ ತಲೆಕೂಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು, ನಿದ್ರೆ ಬರದು ಮರಣ ದಂಡನೆಯನ್ನೋ, ಕರಿನೀರಿನ ತಿಕ್ಕೆಯನ್ನೋ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ಮೂವಾಸನೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಯಾಗ ಕಳೆ ದಂತಾಯ್ತು. ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಯ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಣ್ಣಗಳು ಏಳಿಯುತ್ತವೆ, ನಿದ್ರೆ ಬರಲೆಲ್ಲದು, ಅಂತೂ ಆ ನರಕ ಕೂಪದಿಂದ ಬೆಂಗಳಾರು ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಪಾರಾದೆ. ಆಗ ಬೇಕಿನ ಬಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು (27-3-96).

ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ್ಲೂ ಇರುವಂತೆಯೇ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವಹಾನವ ಜೀವನದ ಅನುಭವ ಸಾಗರದ ವರ್ಣಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯಾವೇ ಜನಪದ. ಆದರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜೋಡಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಜಾನಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರ ಮೂಲ ತತ್ವ. ಹಿನ್ನಲೇ—ಆದರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ವಿಚಾರಣೆಯಾ ಅಂತರೆನ್ನು ಬರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದ, ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜು ಅಂಗ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದಾಗ, ವಿಪುಲವಾದ ಜಾನಪದ ರಾಶಿ ತಮಿಳು ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಹಾನುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಆದರ ಸಂಗ್ರಹ, ಜೋಡಣೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತಾಂಬಾ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಕಿಳವರ್ಗದವರಿಗೆ ವೀರಣಲು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಿಂದ ದೂರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಆ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕಂರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಇನ್ನೊಂದು ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಏರಡೂ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಈಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಮೂಡಿ, ತಂಡಾವೂರು ತಮಿಳು ಏ. ಏ. ವಾದ್ವಾಸಿನ International Institute of Tamil Studies, ತಂಡಾವೂರು ಸೌತ್ ಏಷಿಯನ್ ಕಲ್ಲುರಲ್ ಸೆಂಟರ್ ವಾಧೂರ್ ಕಾವಾಡು ಏ. ಏ., ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಪಾಳಿಯನ್ ಕೋಟೀ ಕ್ರಿಯೆಗೆ FRRCC.[Folklore-Resources and Research Centre] ತಮಿಳು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸವಾಡುತ್ತಿವೆ.

ತಮಿಳು—ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಸಂಪಾದಿ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಾಂ

1. ನಾಟ್ಯಪ್ರಕಾರವಿಯಾಲ್—ಜಾನಪದ (Folklore)
2. ನಾಟ್ಯಪ್ರಕಾರ ಪಾಡಲ್ಗಳ್—ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು (Folk songs)
3. ಪಡಿಮುಳಗಳ್—ಪಡೆನುಡಿಗಳು (ಗುಡೆಗಳು)
4. ವಿಡು ಕತ್ತಗಳ್—ಒಂಟಿ ಕಥೆಗಳು
5. ಪುರಾಣ ಕತ್ತಗಳ್—ಪುರಾಣ ಕತ್ತಗಳು
6. ನಾಟ್ಯಪ್ರಪಂಚ ನಂಬಿಕೆಗಳ್—ಜಾನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು

7. ನಾಟ್ಯಪ್ರರೀಕ್ಷಣೆ—ಜನಪದ ಹಬ್ಬಗಳು
8. ನಾಟ್ಯಪ್ರರೀಕ್ಷಣೆ—ಜನಪದ ಆಟಗಳು
9. ನಾಟ್ಯಪ್ರರೀಕ್ಷಣೆ—ಜನಪದ ವೇದಗ್ರಹಣಣ
10. ನಾಟ್ಯಪ್ರರೀಕ್ಷಣೆ—ಜನಪದ ವೇದಗ್ರಹಣಣ
11. ಮಹ್ಯಾಳ ವೇಯರಾಯಿ ಪೋ—ತರು ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹೀಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡಕದ ಏರೆರೂದ—ವೀರವನಿತೆ—ರಾಣಿ ಚಿನ್ನಮೃನ್ ಲಾವಣೆ, ಉಪ್ಪಾವನ್ನು ಕುರಿತ ಲಾವಣೆ, ಕಿಂಬೇಗೌಡನನ್ನು ಕುರಿತ ಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಮಿಳು ಜಾನಪದರೂ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಒಂದ ನೇಂದು ನಂಬಿಬಹುದಾದ ರಾಜ್ಯಾ—ದೇಸಿಂಗ್‌ನನ್ನು ಕುರಿತ ನಾಟಕ, ಉಳಿ_ಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಹೊರ ರಾಜ್ಯಾದಿದ ಬಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಬಿಲ್ಯವನ್ನು ವೇರೆದ ರಾಜ ದೇಸಿಂಗ್ ತಮಿಳರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಪದುತ್ತಾನೆ.

ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ. ತಮಿಳರು ಮಾದುವೆಗೆ ಆಮುಂತ್ರಣೆ ನೀಡುವಾಗ ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ನೆಂಟರಿಪ್ಪುರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಸಾವಣಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮಿಳು ತಿಂಗಳುಗಳಾದ, ಆದ, ಪುಲತಾಸಿ, ವಣಗಳಿ, ಮತ್ತು ಪಾಂಗಾನಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದುವೆಯ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಆದ ಮತ್ತು ವಣಗಳಿ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾದುವೆ ನಿಷಿದ್ಧ.

ಮಾದುವೆಗೆ ಆಮುಂತ್ರಣಾದಾಗ ಹಾಡುವ ಹಾಡು:

ಪರುಪ್ಪುಂ ಅನ್ನಮಂ ಪಾಯಸಮಂ
ಪಲವಾಕ್ಕಿ ಕೆರಿಕಾಲುಂ ವಂಧರೂಲಿ
ವೇನ ಮಾಟ್ಟುಂ ವಿಧ ವಿಧಮಾಹಾವೆ
ತೇಂಕೂಯರ್ ಪಚಡಿ ಉಚ್ಚಿತಾಂಕಿಲ್
ಪರಂಗಿ ಶಾಯರ್ ಕೂತುಡನ್ ಪಲಾಪಾಲ ಕರಿಹಾಲ್
ವಣಾಂಗಾಯರ್ ಉರುಗಾಯರ್ ಮಾನಮಿಕು ಸಾಂಬಾರ್
ರಸಮುದಾನ ದಿವ್ಯ ಪಚಲಂಗನುದಾನೆ.

ಹುಸ್ತುವರ ಎಂಬ ಜನಾಂಗದವರ ಮಾದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಸಮಾರಂಭವು ಮಾತ್ರವಾದ ಅಷರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮಾದುವೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಒಂದು ಹಾಡು.

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನ್ನು ವೂಲಯಾಂ
ಕುಲಚಿಟ್ಟುತ್ತಿನ್ನು ಚಂದನವುಂ
ಅರಕ್ಕು ಉಹಾಂತತು
ಕಲ್ಲು ಏನಾಯಾಕೆಂ ಅವರುಕ್ಕೆ ಉಜ್ಜಿಂತತು
ತಲ್ಲಿಲ್ಲೇಲೋಲಂ

ಇವ್ಯಯಿಲ್ಲೋ ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹಬ್ಬಿ ಹರಿದನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ
ಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಂದ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾದರಾಸಿನ ಕಪುರೀಶ್ವರ, ಏಕಾಂಬರೀಶ್ವರ
ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುನಲ್ಕೇಲಿಯ ನೆಲ್ಲಾಯಪ್ಪರ್ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈರೀತಿಯ ಹಾಡಿನ
ಮೂಲಕ ಸೇವೆ ವಣಾಡುವ ಸಂಪೂರ್ಣಾಯಾವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಂಡಿಸರ
ಅಥವಾ ಥಿರುಗೆಸರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ (ತಿರುವಾರ್ಯಂಣರ್) ಪಂಗುನಿ ಕರೆಯಲ್ಲಿ
ದೋಷ ಏಕಾರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ (ವರಾಚೆ-ಫಿಲ್ಲಿಲ್) ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇವ್ಯಯಿಲ್ಲೋ ಸೂಜೆ ಸಪ್ಪಾನಿ ನೊದ ವಂಧಾವಾತುಂ
ಓವೆನುರ್ ಜೈತತ್ತುಂ ಓಂಕಾರ ಪತ್ತುತಾಕುಂ
ಬರವೇನ್ನು ಆಜೈತಕುಂ ಶಿರಾಂಬದಿ ಪಟ್ಟಧಾಕುಂ
ಪೈಕ್ಕಲ್ಲೋ ಉಟಾಲ್ಪೈ ಸಂಡಾಲ್ಪೈ ಈ ಕೂಡಾದಿನತಾತುಂ
ಧನ್ನನ್ನೋ ಸೆವ್ಯಯಿಲ್ಲೋ ಸೂಜೆ
ಧೈರ್ಯಾವನ್ನಾಯರ್ ಧಯೋಗೇಸರ್
ಥಿಗಟ್ಟಿಥಾ ಕನಿಯಾಯಾಪ್ ಪೋಲ್
ಧನ್ನೋಪಂಡಿ ಧನ್ನೋಸೊಲ್ಪೈ ನಾಟಾನ್ನನೆ
ಸೋರ್ತ್ ಸಾಬ್ಯೆ ಕೋಪುರಧಿನ್ ಅಜಾಗುಂ
ಸೂಟಿಸಾವಿನ್ನು ನಂದಿ ಅಜಾಗುಂ
ವರ್ತ್ ಪಂಚಸ್ವರ ಅಜಾಗುಂ
ವಂಧು ವನಿನ್ ಥಿಡ ತೊಂತಿ ಅಜಾಗುಂ
ಎನ್ನೆ ರಾಮುಂ ಉಂದಾನ್ ಸನ್ನಿಧಿ ಧನಿಲುಲ್ಲೈ
ಇರುಕ್ಕು ಮೇಂಡುಂ ಬಯಣ್ವೆ.

ಸಾಧುಗಿರಿಯ ಮಹಾಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಭಕ್ತರು ದಾರಿ
ಸಾಗಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಡಂ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಿ ಮುಖ್ಯಿತಯಾಯಾಕ್ಕು ಕೋಡುಕ್ಕುಂ
ಮಹಾಲಿಂಗನಾತಾರಯಾಂ ಧಂಗಾರಭನಾಮೆ

ವಹಾಚಿವೈಯಾಯ್ತು ಕುಂಬಿಡುವೋಂ ಪ್ರೋನ್ಸುರಥಿನಾಮೆ
ಅಷ್ಟನ್ ಮಹಾಲಿಂಗಾರಕ್ತು ಅನ್ವಯಾನೆ ಪೂಜಾರಿಗಳ್
ಮುಖ್ಯಲ ಅಭಿಷೇಕ ಮುಂಧಾನ್ ಧಂಗರತಿಸಾಮೆ
ಮುಕ್ತಿಯಾಮೋಯ್ ನಾಡದ್ವಿರಾರ್ ಪ್ರೋನ್ಸುರಥಿನಾಮೆ
ಅನ್ವಯ ದ್ವೈವಾನ ಫೋರು ಆನಂದವಲ್ಲಿಕ್—ಕೋವಿಲ್
ಮುಂಸ್ಪೇ ಇರುಕ್ಕುಧು ಸಾರ್ ಘಂಗರತ್ಯನಾಮೆ
ಮುಂಲುತುಂ ನಾಮ್ಮುಕ್ ಕಥಿದುವಲ್ ಪ್ರೋನ್ಸುರಥಿನಾಮೆ

ಹೀಗೆ ಮುಂಖ್ಯ ದೇವತೆಗಳಾದ ಮುರಗನ್, ಶಿವನ್ ಹಿಣ್ಯಾರ್, ಏಷ್ಟು
ಮುಂತಾದ ದೇವರಾಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುವ ವಿಪುಲವಾದ ಹಾಡಾಗಬ್ಬಗಳನ್ನೂ
ಕೇಳಬಹುದು.

ಗಂಡಃದೇವರಾದ ಮಂನಿಶ್ವರನ್, ಅಯ್ಯನಾರ್ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು
ಕೂರಿತು ಹಾಡುವ ಗೀತೆ.

ಮುತ್ತು ಮುನಿಯಾಸಾಮಿ
ಮುರುರುಕುಮುಲ್ಲ ದೇವತೆಯೇ
ಉರುಕ್ತು ನೆರ್ ಕೀಲ್ಲ್ಲುಕ್ತು
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಾಯಾಮರಹರ್
ಉರುತಿಯಿಲ್ಲ ಅಯ್ಯನಾರ್
ಮರಿತ್ತು ವಾಲೀ ಟಿಟ್ಟಿಯಣ
ಮಂಟ್ರಿವೇನ್ ಸನ್ತತಿಕ್ತು
ಪೂಪ್ರಕ್ತುಹರ್ ಪ್ರಾಯಾಮಾರಹರ್
ಪ್ರಾನ್ನಿನಲಂಕುಹರ್ ಅಯ್ಯನಾರ್

ಮಳಿಯನ್ ಬೇಡಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು

ವಹಾಸಮೋರು ಮಜಾಯರ್
ಪಯಾಟ್ಟುಂ ಮನಾಡಿ
ಮಂತ್ರೈಕೊಕ್ಕರು ಕಿಡೆ
ವೆಟ್ಟಿಕ್ಕೊ ಮನಾಡಿ
ದೇಸಮೋರು ಮಜಾಯರ್
ಪೆಯಾಟ್ಟುಂ ಮನಾಡಿ

ತೇತುಕ್ಕು ಒರು ಕಿಡು
ವಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂಡ ಮನ್ನಾಡಿ

ಸಿನಿವಾಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದದ ಹಾಡಗಳು

ಥಾಜಯಂ ಪ್ರಾ ಮಂಡಿತ್ತು
ಥಾಡಂ ಪಾಶು ವಚ್ಚೇನಾವಂತು
ಸಾಲ್ಯಾವಚಿಪ್ಪೋರವಾಲೆ ಪ್ರೋನ್ನಘ್ನು

ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರೇಸೆರುನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೇಟಿಗೆ ಹೊದ
ಹೆಂಗಸು ಸಾರೆಪ್ಪು ಸಾವಾನಾಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾದ ವೇಲೂ ಅವಳ ಬಳಿ ಅಧ್ಯ ಪೈಸೆ
ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಹಾಡು.

ಒರು ಕಾಸಾಯಿಕ್ ಕೊಂಡು ಕ್ಕಿಟ್ಟಿ
ಕನ್ನನ್ ಕರ್ದ್ಯುಕಾಪ್ ಪ್ರಾನಾಲು
ಅಂದಪ್ ಪ್ರೋನಾಯ್ ಎಡುತಾಲಾಂ
ಕುಂಡಚಿಕ್ಕೆ ಎಡುತಾಲಾಂ
ಸಿನ್ನಿ ಏಟ್ಟಿಲ್ ಎಡುಕಾಲಾಂ
ಎಲ್ಲಂ ಕೂಟಿಕ್ ಕನ್ಕಪ್ ಪಾರಾ
ಅರಕ್ಕಾನು ವಿಧ ವಿಲುರಕ್ಕುತ್ತಳ್ಲ

ಹುಡುಗಿಯಾರು ಮಂದುಮಂಗನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಹಾಡುವ ಒಂದು ಗೀತೆಯ
ತಂಡಿಂಕೆ—

ಅನ್ಯೇ ಎನ್ನುಲ್ ಅನುಪತ್ತಾಡಿ ಅನಾಯ್
ಅಲಾಯಾರಾತ್ತಿಲ್ ತ್ತಿನಾಲ್ ನಿಕ್ರಿತಾಂ ಅಂತ ಅನಾಯ್
ಅರಸಮರಾಥಿಲ್ ಕತ್ತಿನಾಲ್ ನಿಕ್ರಿತಾಂ ಅಂತ ಅನಾಯ್
ಪ್ರುಂಕಮರಾತ್ತಿಲ್ ಕತ್ತಿನಾಲ್ ನಿಕ್ರಿತಾಂ ಅಂತ ಅನಾಯ್
ಪಲ್ಲಿ ವಿಲಲಲಾಯಿಕ್ ಕತ್ತಿನಾಲ್ ನಿಕ್ರಿತಾಂ ಅಂತ ಅನಾಯ್
ಎನ್ನೋಜ ಹೆಂಡುಕಲಾ ಉಡಂಗಾಡಿ ಕುಲಮ್ಮೆ ಕಾಲ್ಪ
ನೀಲದಿರಿ ಒರಾತ್ತಿಲ್
ನೀತಿ ಏಟ್ಟಿನ್ ಕಾಂತ ಕಂಡಿ
ಫೋಟ್ಪೆ ಪ್ರದಿಕ್ಕಿಥಾಡಿ ತಾಡಿಕಾರನ್ ಪ್ರೋಟ್ಟಿ ಕಂಹಿ

ಕೊನುಸಿ ಪೋಲ ಕೊಯರ್ಬತ್ತೋರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಂಬಿ
ಕೊಲ್ಲಪ್ಪ ಪಾನವ್ರೋ ಸೆಲವಲ್ಪೇಚಿ ಕೊಂಡಂವಂತಾನ್ ಸಂಪತ್ತಿಕ್ಕು
ಕೊನುಸಿಪೋಲ ಕೊಯರ್ಬ ಬತ್ತೋರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಂಬಿ
ಪಚಾರಿತ್ವ ದಾನ್ನ ಕರನ್ನ ಕಾಲು
ಪರಕ್ಕುತ್ತಿಲೋ ಕೊಟೆಯಂಗ್.

ಹೀಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಹಾಡು, ಜೋಗಳದ ಹಾಡು, ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು, ವಿವಿಧ ಹಾಡು [Bowsongs,] ಎಣ್ಣೆ ವುಜ್ಜನದ ಬಗೆಗಿನ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜನಪದ ದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಜನಪದದಲ್ಲಿಯಂತಹೀ ತಮಿಳು ಜನಪದ ದಲ್ಲಿಯಂಥಾಗಿ ಅನೇಕ ಒಗಟಿನ ರೂಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕರೆಗಳು—(ನಾಟ್ಯಪ್ರಾರ್ಥಕ ಕತ್ತೆಗಳು)

ಏತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಜೀತಿಬೋಧಕ, ಚುರುಕು ಬಂದಿ ಪ್ರಾಣಿ ಕರೆಗಳು, ಕಿನ್ನರಿ ಕರೆಗಳು, ಅಚ್ಚಿ, ಕರೆಗಳು, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಬಗರು ಕರೆಗಳು, ತಮಿಳನಲ್ಲಿಯಂಥಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತಮಿಳು ಪೆರುಗತ್ತೆಗೆ ಜನಪದ ಕರೆಗಳೇವೂಲ ಎಂದು ಡಾ॥ ಎಂ.ಎಂ. ಕಲ್ಪಗ್ರಂಥೇಳುತ್ತಾರೆ.* ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕರೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಹೂಲಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾ

ಕುರುವಿಕ ಕೂತ್ತ್ಯಕ್ಕಾಲ್ಪಿಟ್ಟ ಕುರಂಕು

ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಲದ ಮರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋತಿ ಮತ್ತು ‘ತುಕ್ಕಾಣವ್ರೋ’ ಎಂಬ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಈ ಪಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಮಾಳಿಗಾಲದ ಒಂದು ದಿನ ಜೋರಾಗಿ ಮಾಳಿ ಬರಾತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಪಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕ್ಕಿಗಿದ್ದು ಮಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗಳಿದ್ದ ಮಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ‘ಅಲ್ಲಪ್ಪ, ಸಮಯವಿದ್ದಾಗ್’ ಕುಣದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ವ್ಯಧಿವಾದಿ ಕಳೆದೆ. ಆಗ ಮಾಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗಳಿರುವೆಯಲ್ಲ—ಎಂದು ಬಂದಿ ವಾದ ಹೇಳಿದವು. ಕೋಪಗೊಂಡ ಕೋತಿ ನನ್ನಂತಹೀ ನೀವೂ ಭಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗಬೇಕು ಹಾಗೆ ಪೂರ್ವಾಂತರ ಅಪಕ್ಕಿಗಳ ಪುಟ್ಟ ಅರಮಾನೆಯನ್ನು ನಾಶ ವಣಿಕಿತು. ಏಷೇಚನೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ತಾವು ವಣಾಡುವುದು ಸರಿಯೋ ಅಪ್ಪು ತಾವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರು

* ಎಂ. ಎಂ. ಕಲ್ಪಗ್ರಂಥ ದುರ್ವಾಸಿತನ ಬೃಹತ್ತತ್ಯಕ್ತಿ—ಸ್ವರೂಪ ವಿವೇಚನೆ ಇಕ್ಕು ಕಾವೇರಿ 48ನೇ ಕ. ಸಾ. ಸಮ್ಮುಖನದ ನೆನ್ನಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರ. 171.

ವಾಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬರೂ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕೆಂಬ ಕೆಟ್ಟಿ ಯೋಚನೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ ಈ ಕಡೆ ಅವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಅದ್ವೃತ ಕರೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾ :—

ಒಂದುನೋಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಹ್ಯಾಳಾಗಳ ಒಂದು ಸಂಸಾರವಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ತಾಯಿಯಾದವರು ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಯೋಂದನ್ನು ವಣಾಡಿ ಮಹ್ಯಾಳಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಆ ಮಹ್ಯಾಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳೆ ಪಾಲಿನ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ ಅವಳು ಒಂದ ನಂಶರ ನಿನ್ನ ಪಾಲಿನ ಸಿಹಿಯಾನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಸರಿ, ಸಿಹಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಪಾತ್ರರು ಮುಂಚ್ಚೆ ಈ ತೆಗೆದಾಗ ಒಂದು ಕವ್ಯ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ತಾಯಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸುಳ್ಳಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಈ ಹುಡುಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗು ಏಂದು ಕಿರುಚುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕಬಾಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿ ಒಂದು ಮುದುಕಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಮುದುಕಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹುಡುಗಿಯಾಂದ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮುದುಕಿ ‘ನಿನಗೇನು ಬೇಕಾ’ ಎಂದು ಕೀಳುತ್ತಾಳೆ. ‘ನನಗೇನೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹುಡುಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಕರಾತುಮಾಯಿಯಾದ ಆ ಮುದುಕಿ ರೇಷ್ಟೆ ಲಂಗ, ಒಡವೆಗಳನ್ನು (ಚಿನ್ನದ್ದು) ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಹುಡುಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ ಹೋಗುವಾಗ ನದಿ ಅಡ್ಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡಚಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾಳೆ. ನದಿ ಕೀಳುತ್ತದೆ, ನಿನಗೇನುಬೇಕೆಂದು. ಏನೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹುಡುಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನದಿ ಅಷ್ಟಾರ್ಥವಾದ ಮುಕ್ತಿನ ಮಂಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ವ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ಏಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವೈರಿಯಂದ ಅವನ್ನು ಪಾರು ವಣಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸರ್ವ ಕೀಳುತ್ತದೆ, ನಿನಗೇನುಬೇಕೆಂದು. ಮತ್ತೆ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಉತ್ತರ ಅದೇ ‘ನನಗೇನೂ ಬೇಡ’ ಎಂದು. ಆದರೂ ತುಂಬಾ ಬೆಲೆಯ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಷು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪಶ್ಚಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುತ್ತಾಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಾವರ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ಸುಖಿವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ,

ಮೇಲೆನ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನದಿ, ಸರ್ವ ಇತರೆ ಅದ್ಭುತಗಳು ಜರುಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವು ಅಮಾಲ್ಯಾದ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಕಟ್ಟಿ ಕಥೆಯಣಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ಭುತತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹೇಳಿದರುವ ಒಂದು ಕಥೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಿರುವಂತೆಯೇ ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜನಪದ ಕಥಾ ಪ್ರಕಾರವೂಂದಿದೆ.

ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು—ನಾಟ್ಯಪುರ ನಂಬಿಕೆಗಳು

ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಎನ್ನೋ ಸೈಕ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಯಿಕ (V01-21) ಈ ನಂಬಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. “*Superstition is an irrational belief, half belief or practice.*” ಧರ್ಮ, ಪ್ರಾಚಿ, ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ವಾಕ್ಯಗಳು, ಗಿಡವಾರಗಳು, ಮನುಷ್ಯನ ಅಂಗಾಂಗ ಚಲನ ವಲನಗಳು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾತ್ರಾದ ವಿನಿಧ ಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಶಾಲಕ್ಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ

ಕುಲಿಕ್ಕುವರ್ಹಾಪ್ರೌಢಿಪ್ಪ ಇಲ್ಲೆಕ್ಕುವರ್ಹ ವುಂಜಲ್ ಪುಲವು ಪಟ್ಟಲ್ ಕಣಪಾನುಕ್ಕುವರ್ಹ ಆಕಾಶ. “ಮಾದುವೆಯಾದ ಹೆಂಗಸು ಸ್ತಾನ ವಣಿಕಾಮಾಗ ಡಳಿಸುವ ಅರಿಸಣ ಚೂರಾದರೆ ಇದು ಗಂಡನ ದುರುಪ್ಯರಣಕ್ಕಿಂತಾಚನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ.”

ಪ್ರಾಚಿ ಸಂಬಂಧಿ ನಂಬಿಕೆಗಳು

ಕಲುತ್ವಾಯರ್ ಕಾತ್ಮಿನಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ಕರ್ಕುನವರ್ಹ

“ಕತ್ತು ತಿರುಚುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ತಕುನ”—ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ.

ವಾಕ್ಯ ಬಗೆಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳು

ತುಂಕುಪೂರುತ್ತು, ಕಂಲುಂಟಾಯಿಕ್ಕು ಮುತ್ತುವರ್ಹ ಕೊಟ್ಟಿಕ್ಕಾನ್ನೆಟ್ಟುತ್ತು.

“ಮಾಲಿನಿ ಮಾಗಾವಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಂತ್ರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಇವು ತಮಿಳು ಜನಪದದ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಈ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಖಾದೆಗಳು—ವೆಡೆ ಮುಂಬಳು

“A Proverb is a pithy Sentence which tells an unpalatable truth in condensed way. The statement

of the truth however is incomplete, it is exaggerated and expressed metaphorically.”¹

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಜರರಲ್ಲಿ ಈ ಗಾದೆಗಳು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವರ್ಣವನು ತಾನು ವರ್ಣತನಾಡುವಾಗ ತನಗೆ ತಿಳಿಯಿದ್ದರೂ ‘ಅದೇನೋ ಹೇಳುರು’—ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಾದೆಯಂತೆ ಗಮ್ಮತ್ತನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮು. ‘ದೇಶ ನೋಡಿ ತಿಳಿ, ಕೋಶ ಬಿದ್ದಾತಿಳಿ’—ಮುಂತಾದ ಗಾದೆಗಳು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹಾಗಿಯು ತಮಿಳುನಾಡೂ ಸಹ ಗಾದೆಗಳ ಖಚಾನೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಗಾದೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಕ್ಷಫಂಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದಿಕ್ಕನರಿಹಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. “concise sentence which is held to express some truths ascertained by experience of observation and familiar to all”—

ತಮಿಳನ ಕೆಲವು ಗಾದೆ ವರ್ಣತಾಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ

“ಒಡಹುಟ್ಟಿನ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ”

‘ತಾಲಿಯಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಚೂರು ಚಿನ್ನದಾಸೆ’ ಎಂಬ ಚಿನ್ನಚಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಡಂಬಿಸುವ ಗಾದೆ.

“ತಾಲಿ ಪ್ರೋನ್ಯಾಲುಂ ವರಾಪ್ರೋನ್ಯಾ ತಿರುತುವನ್ನು ತಾಟ್ಯಾನ್ಯಾ”

ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅಭ್ರ್ಯಾ ಬೇರೆ ಬರಾದ ಗಾದೆಗಳು

“ರೆಂತು ಹ್ಯೋಂಟಾಟ್ಯಾಕ್ಯಾರನ್ಯಾ ಪಾಟ್ಯಾಪ್ಯಾ ತಿಂಟಾಟ್ಯಾವರ್ಯಾ.”

“ವರ ವರ ವರಾಮ್ಯಾಯಾರ್ಯಾ ಕೆಲುತಾಯರ್ಯಾ ಪ್ರೋಃಲ ಅನಾಲ್ಯಾ”

ವೃದ್ಘಸಾಯ ಶಂಬಂಧಿ ಗಾದೆ

“ಅಟಿ ಪಾಟ್ಯಾಪ್ಯಾ ತಲಿ ಏಟ್ಯೆ.”

ಅದಿ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಬೇಕುವಗಾಳಿ ಕುರಿತಂತೆ

“ಅಟಿಕ್ಯಾಟ್ಯಾಲ್ಯಾ ಅಮಿತ್ಯಾಯಾವರ್ಯಾ ಪರಕ್ಯಾವರ್ಯಾ”

ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ತಹ ಒಂದಿಗೆ ಉರಲಾಗದು

“ಅಟಿಯಾಟ್ಯಾ ವರಾಟ್ಯಾ ಪಟಿಯಾಟ್ಯಾ”

“ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿವಾನು ಎಂಬ” ಗಾದೆ ವರ್ಣತಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಾದ ಒಂದು ಗಾದೆ.

1. “Proverbs and idioms”—An outline of Indian folklore by Durga bhagavath—1958. P-46

“ಪ್ರೋರ್ಗತಾರ್ಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕ್ರಾ”

ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಗಾವೆ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ತಮಿಳು ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಧುರೈ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೀಲವು ಗಾದೆ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತಮಿಳು ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಧುರೈಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳೂ, ಆಡುನುಡಿಗಳು ಮುಂತಾದವು ಹಲವಾರು ಜನಾಂಗದ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳಲ್ಲಿ (ದೇವಾಂಗ, ಕುರುಬಿ, ಲಿಂಗಾಯಿತ, ವರ್ಣಾಧ್ಯ ಬುರ್ಕುಟ, ಗೌಂಡರ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಉಳಿದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೇ. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರಾರ್ಫಿಕರ್ ಕನ್ನಡಿಗರ್ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ದಲು ಸಂಕೋಚಿಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಅವರ ಸಂಕೋಚ ಹಾಗೂ ನಾಟಿಕೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಗಿ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ಮಧುರೈ ಕನ್ನಡದ ಗಾದೆಗಳು ಶಾದ್ವಿ ರೂಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ – ಪ್ರಾಚೀ ವರ್ಣಾತ್ಮಾತ್ಮಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

1. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಕೂಳಿಯನು ಆಸೆ ಏಂಸೆ ಮೇಲೆ ಆಸೆ
ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಆಕ್ತಿಮೇಲೆ ಆಸೆ ಸೆಂಟಿರ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ.
2. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಸಾವಿರ ಪ್ರೋಕ್ರೆಸ್ ಏಳಾಚಿ ಬಂದು ಮದುವೆ ವರಾಡೆಬೇಕು,
ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಸಾವಿರ ಸುಳ್ಳಿ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಮದುವೆ ವರಾಡು.
3. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಒಂದು ಮದುವೆನ ಪಂಡಿಚಿ ನೋಡು.
ಶ. ಮ. ಗಾ. ಮದುವೆ ವರಾಡಿನೋಡು—ಮನೆಕಪ್ಪೆ ನೋಡು.
4. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಬಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಬಾಯಿಗೆ ಬಲ್ಲ
ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲಾ.
5. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಕೊರಂಗು ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಲಾಖಿನ ವರಾಲೆ ಲಿಕ್ಕಿಲಿ
ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಕೋತಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವರಾಣಕ್ಕೆದಂತೆ
6. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಅಣವಿದ್ದರೆ ಏಣ ಕೂಡ ಬಾಯಿನ ತರಾದು
ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ಹಣವಿದ್ದರೆ ಹೇಣ ಕೂಡ ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತೆ
7. ಮ. ಕ. ಗಾ. ವರ್ಣಾತ್ಮಾನು ಮನಿ ಆಕಿ, ಕೂಂತು ಗಡಿಯಲಿ ಎಸರು
ಮಂಡಗುತ್ತಾಳೆ.
- ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ. ವರ್ಣಾತ್ಮಾ ಮನಿ ಕೆಡಿಸಿತು—ತೂತು ಒಲೆ ಕೆಡಿಸಿತು.

ಮ. ಕ. ಗಾ.—ಮಧುರೈ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆ.

ಶ. ಮ. ಕ. ಗಾ.—ಶಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆ.

ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಮಧ್ಯಾರ್ಥಕ ಕನ್ನಡ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಮಿಳು ಪದಗಳ ಮೂಲ ರೂಪ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಉದಾ.ಗೀ-ಕೆಲವು ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

1. ರಾಜು ನಿಂತು ಕೊಲ್ಲುನು ಅಂದರೆ ದೈವ ನಿಂತು ಕೇಳಾದು
  2. ಆಳವಿಯೆ ಏಂಬಿರೆ ಅ ಮಂದನು ನಂಜುತ್ತಾನ
  3. ಅನೆಯನು ಅಡಿ ಜರ್ಬಾದು
  4. ಅಸೆಯೀ ಸಿಗ್ಗು ಏನು
  5. ಕಾಲಕಾ ಏತ ಕೋಲ
  6. ಕೈಲಾದುದಾರಿಗೆ ಕೈಲಾಸ ಮೂರುಗೇಣು
  7. ಸೂರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಯಾ ಬಗ್ಗೆಳರೆ ಏನು
  8. ಎಲ್ಲಾವು ಇಲ್ಲದಾದ ನಾಲಕೆ ಏದಿಕೆನು ತಿರಂಗಾದು
  9. ಒರುದಲೆ ನೋಡಿಯೆ ಒರುಸುನ ಶಿರಿಸಿ ಅಕಿದಲಿಕ್ಕುಲ
  10. ವಾಂಗು ಇರಾವರಿಗೆ ಸಳಿ ಇರಾದು.

ಒಗಟುಗಳು—ವಿದ್ಯಾಗತ್ಯ ಗಳು

ಒಗಟುಗಳು ತಾನವದರದ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾದ ಭಾಗ. ತಮಿಳನ ಕೆಲವು ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇ.

ವಿವರಾಣಾತ್ಮಕ ಒಗಟೊಂದು ಹೀಗಿದೆ.—

ಪಾಟ್ಪು ವೇಗಲೆ ಪಾಟ್ಪುಟ್ಟಿವೋ
 ಪಾಟಿಕ ನಿರಾವೋ ಪಾಟ್ಪುಯಾಟ್ಟಿ
 ಕಾಡಿಕ್ಕು ಪ್ರೊಕ್ಕಿರಾ ಬೆನ್ನೆ
 ಅನ್ನೋ ಪಾಟ್ಪು ಎನ್ನ ವಿಲ್ಲೆ
 ಕೇಟಿರಣರ್ ಕೊನ್ನ ವಿಲ್ಲೆ

—ಕುರುಳ್ಳ. (ವೆಂಕಾಯಾವರ್)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಬಗಟೆ

ఆశ్చర్య చూటియునం తీవ్ర చూటియొచ్చు—అట ఎన్న ?

(ತಂಡೆ)-ನೀರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಸರ

ಕೈ ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ, ಕಾಲುಂ ಇಲ್ಲಿ
ಕಟ್ಟಾಯನ್ನೇ ಪೋಡೊಟ್ಟು

ಕೈ ಕೊಟುತ್ತ್ವಲ್ ಎಲುಂತಿರಃ ಪೂತ್
ವೇಣಿತ್ವಾಯಾಯನ್ ಪ್ರೋಂಟಾಟ್

(ಕುತವರ್)–ನೀರಿನ ಮಂಡಕೆ.

ಹೆಸರಿಗೆ ಶಂಬಂಧಿಸಿದಂತे

ವಾಯಿತ್ ವಲಕನ ನಾವರ್
ವೂಣಿತ್ ಎಲ್ಲಾಟ್ಪ್ರಕೆ
ವಿನಾಯಕನಕ್ಕು ಮರು ಪೇರು

–(ವಿನಾಯಗ)–ಗಣೇಶ.

ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಒಗಟಂಗಳನ್ನು ತಮಿಳು ಜನಪದವಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತಮಿಳು ಜನಭದ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳು

ತಮಿಳು ಜನಪದರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ದೇವತೆಗಳಿಂದರೆ ವರಾರಿಯವ್ಯಾ, ಮತ್ತು ವಣಿರಿಯವ್ಯಾ, ಪ್ರಭು ವರಾರಿಯಾದ್ಯಾ, ಅಂಕಾಲ ಪರಮೇಶ್ವರಿ, ಪೇರ್ಕಿಯಾದ್ಯಾ ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕನಾದ ಹೇಳ್ಣಿ ದೇವತೆಗಳು, ಅಯ್ಯನಾರ್, ಕರ್ನಿವೇಲ್ ಅಲಕಾರ್ ಅಯ್ಯನಾರ್, ಯಂನ್ಯೇವೇಲ್ ಅಲಕಾರ್ ಅಯ್ಯನಾರ್, ಪರಿವೇಲ್ ಅಲ್ಲಕ್ಕೂರ್ ಅಯ್ಯನಾರ್, ಕುರುಪ್ರಸಾದ್ವಿ, ಕಾತ್ತಿವರಾಯನ್, ವಾನಿಶ್ವರಂ, ಹುರುಗನ್ ಮತ್ತಾದ ಗಂಡಾದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆರಾಧನೆ ವರಾಡವ್ಯಾದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಹಾಗೆಯೇ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಹಬ್ಬವೆಂದರೆ ಷ್ರೋಂಗಲ್. ಷ್ರೋಂಗಲ್‌ಗೆ ವಿಶ್ವವಾದ ಸ್ತಾನವನ್ನು ತಮಿಳರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬ ವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಕುರಿತೆ ತಡಾ॥ ಸಿ. ರಾವಾ ಸ್ತಾಮಿಯಾವರು “ತಮಿಳರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸಂಹೊಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದಾಕ್ಕೆಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಕಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆಗಳಿವೆ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ನರಕಾಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವೆಂದರೆ ದೀಪಗಳ ಹಬ್ಬ, ಪಟಕಿಯಾ ಹಬ್ಬ, ಬೆಳದು ನಿಂತ ಫಸಲನ್ನು ಕೇಟಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ದೀಪ ಉರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವೃಗಾಗಳಿಂದ ಫಸಲನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಶಬ್ದ ವರಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪಟಕಿಗಳನ್ನು ಸಿದಿಸಿತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಪಟ್ಟಣದ ಜನ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.” ಎಂದು ಏಶ್ವರೀಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೋಂಗಲ್

ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಸೌರವಹನ ಕ್ಷಯೀಂಡರ್. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಯಾಂ ಪ್ರಣ್ಯ ಕಾಲಿವಾದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ವರಾತ್ರವಲ್ಲ ಪ್ರಥಾಸವಾಗಿ ಅದು ‘ಪ್ರೋಂಗಲ್’. ಪ್ರೋಂಗಲ್ ಎಂದರೆ ಉಕ್ಕುವುದು ಎಂಬ ಪಾಚೂಧರ್. ಇಲ್ಲಿನ ಅಚರಣೆಯೇನೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಗಿ ಮಂಗಿದ ಕಾಲ, ಸಾವಹಾನ್ಯ ಹಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೊಸ ಬತ್ತವನ್ನು ಆಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಅನ್ನ ತಯಾರಿಸಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಎಡೆವಾಡುವುದು. ಸೂರ್ಯನ ಪಥ ಬದಲಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನಮಶ್ಕಾರ ವಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾಡುವ ಅಚರಣೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ತಮಿಳರು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು “ಕನ್ ಕಂಡ ದೈವ” ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣಗೆ ಕಾಣಿವ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೇವನೆಂದರೆ ಸೂರ್ಯ, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಾಲ ಕಲ್ಪಿತ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸೂರ್ಯನೇ ಮಾಲಕರ್ತ್ವ, ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ, ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅರ್ಹಸುವುದೇ “ಪ್ರೋಂಗಲ್” – ಎನ್ನತ್ತಾರೆ.

“ವರಾಟ್ಪ್ರೋಂಗಲ್”–ಪ್ರೋಂಗಲ್ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ – ವರಾಟ್ಪ್ರೋಂಗಲ್ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯತೆ ಇದೆ. ವರಾಟ್ಪ್ರ್ಯಾ ಎಂದರೆ ದಸಗಳು ಅಥವಾ ಚಾನುವಾರುಗಳು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ತಮಿಳರ ಆಯಾಧ ಪೂಜಿಯೂ ಹೌದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳ ಪೂಜೆ ವಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇದು ಎತ್ತುಗಳ ಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕೆಂಗ್ರಾಮಿಂಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳಿಗೇ ಮಾರ್ಪಿಂಣವಾಗಿ ಪೂಜೆ ವಾಡುವುದು.

ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಸುವನ್ನು ಪೂಜೆ ವಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಎಮ್ಮುಗಳಿಗ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಎಮ್ಮು ದಾರ್ಶನದರ ಮೂಲ ಪೂರ್ವ. ಉದಾ – ತೋಡರು ಎಮ್ಮುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಾಹಿತ ಪ್ರರವೆಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದು ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ತಮಿಳರು ಎರುಮೈ ನಾಡು ಎಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ದೇವ ಸ್ತಾನಗಳ, ಗೋಪ್ಯರೆಗಳ ನಾಡೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ—ಹರಿದಿನ ಗಳಿಗೆ ಬರವೇ. ಜಾತಿ—ಮನೆ—ಮನುಷ್ಯ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೊಂದೊಂದರಂತೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಪ್ಪರ ಮಟ್ಟಿನ ದೇವರುಗಳನ್ನು. ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು,

ಜನಭದ ಆಟಗಳು—ನಾಟ್ಯಶ್ರೀರ ವಿಳಯನಾಟುಕಳು

ತಮಿಳು ಜನಪದ ಆಟಗಳು ಎರಡು ಬಗೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪಿತ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಮಾತ್ರ ವಿರಾಮದ ವೇಳೆಯ ಆಟಗಳು.

ವಿರೋಪೂರ್ವ, ಸಿಲಂಬವರ್, ಕಟುಕುಟ್ಟಿ, ಮಂಜು ವಿರಾಟ್ಯು ಇತರೆ—ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪಿತ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಡುವ ಆಟಗಳು.

ಕೊಕ್ಕಾಟ್ಯಾಪ್ತಿವರ್, ಪನ್ನುಷ್ಟಿ, ಅಮೃತಾಯರ್, ಪ್ರೌಢಿ, ಶೀಂಬ್ರು—ಮುಂತಾದವು ಕಾಲಕೆಳಿಯಲು ಅಡುವ ಆಟಗಳು.

ಮಂಜು ವಿರಾಟ್ಯು, ಕೊಜಿಕಾಂಟಿಯರ್, ಪ್ರೀಕಾಂಟಿಯರ್, ಅಟ್ಟುಕಾಂಟಿರ್ಯರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಾವಣಾನ್ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಳ ಹಬ್ಬ ಹಂಡಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುವ ಆಟಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾಳಿಗಳ್ಳೂ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆಯ ಆಟವಾಗಿ ಅಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.—ಅಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಲ್, (ಕೋಳಿಕಾಳಿಗ) ಸೈಕನ ಕಾಳಿಗ, ಹಂಡಿ ಕಾಳಿಗ ಮುಂತಾದವು ಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವು ಹಂಥಾಕ್ಕಾನ ಆಟಗಳಾಗಿಯೂ ವಣವ್ಯಾದಿ ಬಹುದು.

ವುಕ್ಕಾ ಆಟಗಳು

ಕಣ್ಣ ಮಂಕ್ಕಿ, (ಕಣ್ಣ ಮಂಚ್ಚ್ಯಾಲೆ), ಪಂಟ ವಿಲಯನಾಟ್ಯುಲ್ (ಕುಂಟಿಲಾ), ಕಲ್ಲು—ಮಂನ್ನ (ಕಲ್ಲು—ಮಂಕ್ಕಾಷ್ಟಿ), ನಾಲು ಹಾನಲಾಟಿಕ್ಕು (ನಾಲ್ಕು ಮಾಲೆ ಆಟ) ಪಾಂಟಿ ಆಟಿಕ್ಕಾಲ್ (ಚಿಂಡಾಟಿ), ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾಯಿಯಾವರ್, ಮಂಟಪ್ಪಿಕ್ಕು, ಕೋಳಿಕ್ಕಾಂಡು ವಿಲಯನಾಟ್ಯು (ಗೋಲಿ ಆಟ) ಒಟ್ಟಿಯಾ ಇರಾತಯಾರಿಹಾ (ಸರಿ—ಬೆಸೆ) ಮುಂತಾದವುಕ್ಕಾ ಆಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನಾಟಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಆಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ವುಕ್ಕಾಲೊಡಕ ಅಮ್ಮು ಅಥವಾ ದೂಡ್ಯುವರು ಅಡುವ ಒಂದು ಆಟ ಅಮ್ಮು ಕೊಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪ, ಕೆಪ್ಪು

ಬೆಳ್ತು ಮತ್ತು ಲೋಡನೆ ಅಂಗ್ರೇಗೆ ಅಂಗ್ರೇ ಬಡಿಯಾತ್ತಾ ಬಂದು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಆಡುವ ಅಟವಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಡು.

ಅಮ್ಮೆ – ಕುಟುಂಬ
ಅಪ್ಪೆ – ಕುಟುಂಬ
ಪಟ್ಟೆ – ಕುಟುಂಬ
ಟಟ್ಟೆ – ಕುಟುಂಬ
ಹೇರಂ – ಕುಟುಂಬ
ಪೆಟ್ಟೆ – ಕುಟುಂಬ
ಬಿಳ್ಳಿಯ್ಯಾರ್ – ಕುಟುಂಬ

ಪುಟಿಕೆಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬ – ಮುಂತಾಯಾದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನಿರತ ವಾಕ್ಯಾಳು ದೊಡ್ಡ ವರ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕೆಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೊಡ್ಡ ವರ ಅಟ್ಟಾಳು – ಕಾಟಿಕುಟ್ಟಿ ಅಟ್ಟಿ–ಪ್ರಲಿ ಅಟ್ಟಂ (ಹುಲಿ–ಕುರಿ) ಮುಂತಾದವು ಹೆಂಗಸರ ಅಟಗಳು. ತಾರ್ಯವರ್. ಪಲ್ಲಿಂಕುಬಿ, ಟಿಟ್ಟಿಂಕಾಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಏವಿಧ ಬಗೆಯಾ ಅಟಗಳು ಈಗಲೂ ನಡೆಯಾತ್ತಿದ್ದಾ - ಸಮುಹ ವಹಧ್ಯವಾಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿನೆ ಎಂದು ಜಾನಪದ ತಜ್ಞರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಏಶ್ವರೀಯಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವೇಕೆಂಬುದು ಕೆಲವರ ಅಂಬೋಣ.

ತಮಿಳು ಜನಪದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ

ತಮಿಳು ನಾಡು ಸಮುದ್ರದ ಕಿನಾರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದ ಹಲವಾರು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಣಾಡುವ ಇವರಿಗೆ ನಾಗರೀಕತಯಾ ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ನಾಗರೀಕ ಸವಲತ್ತುಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿದಂತಹ ಶಾಲದಲ್ಲಿ ರೋಗರುಜಿನಾದಿಗಳ ನಿರಾರಣೆಗಳಿಗೆ ದೇವರಾಗಳ ವೂರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಕಾಡಿನ ನಾರು-ಬೀರು, ಸೊಪ್ಪು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

1. ಅರಪ : ಉಗುರು ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬಿಳುಪಾಗುವುದು. ಭಯಾಂಕರ ನೋವು, ಉಗುರೇ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಜೀಜಧಿ ವಣಾಡುವ ಏಧಾನ-ಚಪ್ಪರ ಬದನೆಸೊಪ್ಪು, ಹರಿಸಿನ, ಹಸುವಿನ ಬಿಣ್ಣ – ಇವುಗಳನ್ನು ಅರೆದು-ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಪ್ರತೀ ದಿನ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತ ವಾಸಿ ಅಗುವವರೆಗೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

2. ಕುರು—ಗುಳ್ಳೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಿ ಕೆಟ್ಟಿರಕ್ತ ಕೇವು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿ ರುತ್ತದೆ. ದತ್ತತ್ವಾರ್ಥಿ ಗಿಡದ ಕಾರಿಯಾನ್ನು ಸುಷ್ಪಿಣಿ ಒಳಗಿರುವ ಅದರ ದಂಡ್ಯ (ತಿರುಳು)ಯಾನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಒಡೆಯಾತ್ಮದೆ. ನಂತರ ವಣಿಯಾತ್ಮದೆ. (ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.)

3. ಹೊಟ್ಟಿನೋವೈ—ಕೊಗ್ಗಿ ಗಿಡದ ಬೇರನ್ನು ತೊಳೆದು ಅಗಿದು (ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜಗಿದು) ಅದರ ರಸ ಕುಡಿದರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

4. ಹೊಟ್ಟಿ ಕಳಿತ (ಬೇದಿ)—ಹೊಂಗೆ ಪಟ್ಟೆ (ಚೆಕ್ಕೆ) ನೇರಳ ಪಟ್ಟೆ (ಚೆಕ್ಕೆ) ಎರಡನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಳೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (ಬರೀ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ) ಕುಡಿದರೆ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಹಂಗಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಹೋಗುವುದು—ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳು—ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ, ಚೆಕ್ಕೆ, ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ರಸಬಾಳಿ ಹಣ್ಣು, ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ, ತುಪ್ಪ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ.

ವಿಧಾನ—ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ ಪಟ್ಟೆಯಾನ್ನು ಚಟ್ಟಿಸಿ (ಒಟ್ಟೆ) ಒಂದು ಹೊಸ ಮುಡಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಬಾಲೆಹಣ್ಣನ್ನು ಹಿಟ್ಟೆ ಕುಂಡ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿಹಾಕಬೇಕು. ಕಲ್ಪಿ ಸಕ್ಕರೆಯಾನ್ನು ಪ್ರದಿವಾಡಿ, ಕರಿ ಜೀರಿಗೆಯಾನ್ನು ಪ್ರದಿವಾಡಿ. ಹಾಕಬೇಕು. ಹಂಗಾನ ತಾಪ್ಯವನ್ನು ಜೊಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಚವುಚದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಲಿಸಿ (ಕದಡಿ) ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡಿನಿಂದ ಆ ಮಾಡಿಕೆ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತೀ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ—ಒಂದು ಚೂರು, ಬೆಳ್ಗಾ ಒಂದು ಚೂರು ತಿನ್ನುತ್ತಿರಬೇಕು ತಯಾರಿಸಿರುವ ಆ ಪದಾರ್ಥ ಮಾರಿಯಾವವರೆಗೂ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಆಗ ಖಾಯಿಲೆ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಹೋಗುವುದು ನಿಂತು ಸಾಧಾರಣ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

6. ಮುಖುಕು—ಆಸ್ಯೇತಿಕ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ವಾರ್ಧಿ.

ಒಂದು ತೊಲ ಶೀಸೆ, ಒಂದು ತೊಲ ಪೂದರನೆ, ಎರಡನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಹುಚ್ಚಿ ನೋರೆ ಬೀಜದ ಪಪ್ಪು. (ಹಿಟ್ಟೆಸುಲಿದ ನೋರೆ ಬೀಜ) ಕ್ಷತ್ರ ತೊಲ ಈ ಮೂರನ್ನು ಹರಳಣ್ಣಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಾಮ್ರದ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿ. ತಾಮ್ರದ ಪಂಚ ಪೂತ್ರೀಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ (ತಾಮ್ರದ ಪೂತ್ರೀಗಳೇ ಆಗಬೇಕು) ಮುಖುಕು ಹಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾತ್ ಇದ್ದರೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ವ್ಯಾದ್ಯ ಪದ್ದತಿಯು ಇನ್ನಾಲ್ಲಿ ತಮಿಳನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ. ಹಲವಾರು ಜನ ಜನಪದ ವ್ಯಾದ್ಯರು ತಮಿಳನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಈ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಂರಿತಂತೆ ವಾಂದಿನ ಅಥ್ವಾಯಾದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು. ತಮಿಳು ಜನಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಪದಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹೇ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಪರಿಸರ, ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗನುಗಾಣವಾಗಿ ಶ್ವಲ್ಪವಾಟಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಂರಿತಂತೆ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೇ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ, ಎಂಬಾದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ವಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಏಭಜನೆ, ಚಿಂತನೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅಪ್ಪರವಂಟ್ಯಾಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

O

ಕೆಲವು ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಶರು

ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾನಪದದ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ವಾಡುವ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ವೇಧಾವಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾಂಶರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಕನಾಡಕದ ಜೀ. ಶಿ. ಪೆ, ಕರೀಂಪುರ್ನೋ, ಎಟ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ, ಡಾ॥ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಮಂತಾದ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಂತ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಲವಾರು ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಶರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾವರೂ ಕೆಲವರನ್ನಾದರೂ ಪರಿಚಯಿಸಬುದು ಈ ಕರು ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ. ಅವರೆ ಏಧನಿಗಳ ಕಿರು ಪರಿಚಯ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಾವಣಾಷ್ಟಕ ಪ್ರಯೋತ್ತಾಲ್ಲಿದೆ.

ಡಾ॥ ಎಸ್. ಡಿ. ಲಾಂಡ್

ತಮ್ಮ ಇಪ್ಪತ್ತಿಂಛಾ ವರ್ಣಗಳ ಸೇವೆಯಾನಂತರ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥರಾದರೂ, ಆಗಾಧವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ. 1967 ರಿಂದ ಡಾ॥ ಹೆಲೆನ್ ಡಾಂಡ್ಸ್, ಡಾ॥ ವಿಲಿಯಂ, ಆರ್. ಬಾಸ್ಕ್‌ವರ್‌, ಡಾ॥ ಲಾರಿ ಹೊಂತೋ, ಡಾ॥ ಬಿ. ಆರ್. ಸಂಪುರ್ಣಾಂತರ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಜವಾಹರಲಾಲ್ ಹಾಂಡಾ ಇವರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಉದಯವಾಯಿತು ಇವರೆ ಕನಸಿನ ಕೊನೆ F RRC [Folklore Resources and Research Centre] Palayankottai.]

ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ : A Study of Tamil Proverbs-Structural-Functional and Semantic Analysis. ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಹಲವಾಲು ಜಾನಪದ ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು ಭಾರತೀಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ವಿದೇಶಿ ಪಶ್ಚಿಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯ (Theories) ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರ ರಾದವರು. ತಮಿಳು ಜನರ್ಲ್ “ನಾಟ್ಪರ್ ವಾಲಕ್ತುತ್ತಿಯಾಲ್” ಇದರ ಸಂಪಾದಕರು ಇವರೇ. ಇವರೆ “ಅನ್ನ ಇಂಟೊರಡಕ್ಕನ್ ಟು ಪೋಕೊಲ್ಲೇರ್”-ಎಂಬ ಕೃತಿಯಾನ್ನು ಪ್ರೋಡ್ ಫಾಂಡೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ತಮಿಳಂ ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ಆಶಯ ಸೂಚಿಯಾನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳು,

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ (Field methodology). ಸೋಶಿಯೋಲಂಗಿಸ್ಟ್‌ಕ್ರೀಡ್‌ ಅಂಡ್‌ ಫ್ರೋಕ್‌ಕ್ಲೋರ್‌ ಧಿಯರೀಸ್, ವಸ್ತು ಎನಾಕ್ಸ (Structural), ಅನ್ವಯಿಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಧರ್ಮ ಇತರೆ.

ಸುವರ್ಹಾರು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ನಿಃಸ್ವಾಧ್ಯ ಸೇವೆಯ ಫಲ ಈ FRRC ಎಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿದಿದ್ದ ಅವರ ಸಹೋದರ್ಯರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರ್ತಿರ್ಲೇ ಅಯ್ಯ ಶ್ರೀಣಿ ಪ್ರಾಧಾರ್ಯಪರಾಗಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ, FRRC ನಡೀಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರವತ್ತುರ ಹರಯಾದ ಪ್ರಾಯ, ಅವರ ಲವಲವಿಕೆ ಯೂವಕರನ್ನು ನಾಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ತಮಿಳು ಜಾನಪದವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವೇದನೆ ಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ವಿವ್ರಾಂ ವಾದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಗಭೀರಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಬೇಕಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮೊನೋಡಾರ್ಥ್ಯತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರ್ತಿರ್ಲೇ. ನಾನು ಸಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರಾಗಳ ಆಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಕುರಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಷದ್ದೆಗೆ ಅಸವಣಧಾನ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹಾದು. ಡಾ. ಎಸ್. ಡಿ. ಲಾಡಂ ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದವರಲ್ಲಿ, ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಾಣಿರಂದು ಹೇಳಬಹಾದು. ಶ್ರೀಲಂಕಾದ Hindu Religious and Cultural dept-ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ವವ [Sahithya Festival] ದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ Theories and Practices of Folklore ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ವಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಎ. ಚೆಲ್ಲಿಪೆರುಮಾಳ್

ಪಾಳಿಯನ್ ಕೋಚೈನ್ FRRC ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ಥಾಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎ. ಚೆಲ್ಲಿಪೆರುಮಾಳ್ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಾಂಬ, ಶ್ರೀಯಾತರು ವಹಾನವರಾಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕಾಕ್ಕರೇಣ್ ಪಡೆದವರು. ಇವರ ಸಂಕೇರಣ ಪ್ರಬಂಧ “Changing Patterns of Economic and Political Structures in a Tamilnadu Villages.” ಸದ್ಗುರು ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾರ್ಯಪರಾಗಿ,

ಸೇಂಟ್ ಕ್ರೀವಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಎಂ. ಎ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಹಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರ (Cult. Anthropology) ಸಾಂಕೇತಿಕ-ಸಂಬಂಧ [Social-

System) ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸ, ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಧರ್ಮF, ಅಚರಣಗಳು, ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸ. (Cultural History of Timilnadu, Folklore theories, Religion & Ritual Structuralism & Semiotics) ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. “ನಾಟ್ಯರ್ಥ ವಾಲಕ್ಯತ್ವಿಭೂಲ್” ನ ಮೂರನೇ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರು ಇವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಘೋಡ್-ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆನುದಾನ ಪಡೆದು “ಕ್ರೈಸ್ಟಿಲ್” ಘೋಡ್ಲೀಲ್ ಇನ್ ತಮಿಳುನಾಡು” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂಡದೊಡನೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಲವಾರು ತರೆಬೇತಿ ಶಿಬಿರ ಮತ್ತು ವರ್ಕ್‌ಫೋರ್ಮಾಪೋಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಕಾಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು, ಏವಿಧ ಸೈನಿಕಾರು ಮತ್ತು ಸದ್ವಾರೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏವರ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಏವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಏವಿಧ ತರೀಕು ಅಟ್ಟಿಂಗ್‌ಳ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ವಾಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾ: ಮೋಡಿಯರಾಟ್ಪ್ರೋ-ತರೀಕು ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರ ಇಂ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿತ ದಲ್ಲಿ 23-9-91 ೧೦ ದ 25-9-91ರವರಿಗೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುತ ಪಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಏಷಯಾಗಳ ಮೇಲೆ ಉಬನ್ನಾನ್ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಫ್ರೆಂಡಿನ “Tradition and Renewal in the Folklore Process” ಎಂಬ ತರ್ಲಿಗಳ ಅಯ್ಯೋಚಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ “ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಕಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು” (Problems of Feild work) ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಂತಿಕ ವಾಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"South Asian Folklorist". പത്രികയാ സക്ക് സംഘാടകരാഗി, "Nattar Vazhakkatriyal" പത്രിക സംഘാടക മുംദ്ര സദസ്യരാഗി "FRRC News letter" പത്രികയാ സലക്കാ സമാളി സദസ്യരാഗി ഗണനായോ സേവ്യൻസ് തമിഴ് ജാനപദക്കീ സലിസൗക്രാന്തിക ദാറ. 13 ജന എ. എ. Dissertation വിദ്യാർത്ഥിഗൾ മാത്രം ഐബ്രൂ റൂ പി.എച്ച്. ഡി. വിദ്യാർത്ഥിഗൾ വണ്ണാന്മാർക്കു വണ്ണാന്മാർക്കു.

ಹಲವಾರು ತ್ವರಿತಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎಸ್.ಡಿ. ಲಾರ್ಡ್‌ರ ಪರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಕಾರ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಾನಸೂರೆ ಸ್ವೀರಿಸಬ್ತಾರೆ. ಕಾಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಥವಾ ವಣಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿರುಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರಿಂದು ತಿಳಿಸಲು ಯಾರ್ಕಿವ್‌ಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ಜಿ. ಸ್ವೀಫ್ನೋ

FRRC-ಪತ್ರಾಗಾರ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಸುವಿಷಯ ಆರೇಳು ಸಾರಿರ ಧ್ವನಿಮಂಡಿತ ಕ್ಯಾಸೆಟ್, ಮುನ್ಸೂರಕ್ಕೂ ಏಂಕ್ಲಿದ ಏಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕೆಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಈ ARCHIVE ನ ಉಸ್ತ್ರವಾರಿ ಇವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಕನ್ನಡ ಭಾವೇಯನ್ನು ಅಥವಾದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು. ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಂಬಾಲೆ ಮುಂತಾದವರೊಡನಿದ್ದವರು. ಉಡುಪಿಯ RRC ಹೋಲುವಂತೆಯೇ ಇರುವ ತಮಿಳು RRC ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಣಿತ್ತ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ (The Structure of Numskull tales of Vilavancode region in Kanyakumari district)–ಕ್ಕೆ ಮದುರ್ಯ ಕಾವಂರಾಜ ಎ. ಎ. ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದ್ದಾ ನೀಡಿದೆ. ಕನ್ನಡವಾರಿ ಜಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಶ್ವೇತಕಾರ್ತವಾದಿ ತಮಿಳು ಜಾನಪದದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ವಣಿಕೆದ್ದಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತಿಲ್ಲೇ “ಮಂತ್ರಾವರಸ್” ಇನ್ ಕನ್ನಡವಾರಿ ದಿಸ್ಪ್ರೆಕ್ಟ್ ಪ್ರಸ್ತರೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. “ಸೋಶಿಯೋ ಕಲ್ಪರಲ್” ಹಿಸ್ಪರಿ ಅಥವ್ “ತಮಿಳನಾಡು”, ಫೀಲ್ಡ್ ಹೆಫ್ಡಾಲಜಿ, ಪ್ರೋಕ್ರಾರ್ಟ್, ಸ್ಪ್ರೆಕ್ ರಾಲಿಸಂ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳ ಬೋಧನೆ ವಣಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಸಂಡಿ, ಜನತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಡಾ. ಸ್ವೀಫ್ನೋ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದದ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರು ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಪಿ-ದಿ. ಎ. ಯಾಲ್ಲಿ ಹಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವದ ಘೃತ್ತ ಡಾ. ಸ್ವೀಫ್ನೋ.

ಡಾ. ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ನಾಯರ್

ಪೂರ್ಣಪರ್ಕರಂ, ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಸೇಂಟ್ ಶ್ರೀವಿಯಾರ್ ಕಾಲೀಜ್ ಪಾಳಿಯನ್ ಕೋಟ್ಯೆ. ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಖ್ಯಿನಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು. ತಮಿಳು ಲಾವಣಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ದಾಕ್ಟರೇಟ್. ಕೆಲವಾರು ಲೀಷಿನಿಗಳು ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ.

ಇತ್ತಿಂಬಿಗಷ್ಟೆ “The life and the art of the Kaniyan Community” ಮೇಲೆಯಾ ಸಹ ಸಂಶೋಧನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಇವರ

ಪ್ರಸ್ತುತ “Folk Religion” ತಮಿಳನಲ್ಲಿದೆ. ಜಾನಪದ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಜನಪದ ಧರ್ಮ ಹಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾತಗೆ ಸಮಾಹ ವಣಧ್ಯವಾಗಳ ಬಗೆಗೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾ॥ 26-3-96ರಂದು ನಡೆದ ಸೈನಿಕರ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ “ಸಮಾಹ ವಣಧ್ಯವಾಗಳಲ್ಲಿನ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು” ವಿಷಯದ ಹೇಳಿನ ಉಪನಾಷತವನ್ನು ಕೇಳುವ ಸುಯೋಗ ದೂರೆಯಿತು. ಇವರು ವಿಷಯವನ್ನು ವಸ್ತುನಿವ್ವಾಗಿ ಪದರು-ಪದರಂಗಳಾಗಿ, ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು ದರಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಾತರು. ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಬೀರಿ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪೆಟ್ಟ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಹೇಗೆ ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತಪ್ಪಾಡಾರಿಗಳಿರುತ್ತಿವೆ? ಎಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಎಂಳಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ—ಮಿರಿಂಡ, ವಿಲ್ಸ್, ಕಿಂಗ್ ಫಿಫರ್ ನಂತಹ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವಸ್ತುಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವಾಸೋಭಾವವನ್ನು ತಲಸ್ಸುತ್ತಿರಿಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು ಮತ್ತು “ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಬಿಂಡಿಸಿದರು. ವಿದೇಶೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಭಾರಿ ಪೆಟ್ಟ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದು—ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೂಲ್ಗಳು ಕುಸಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದ ಪ್ರೋಡ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನುಭಾವ ಪಡೆದು ಕಣಿಯನ್—ಕಲಾ ಮತ್ತು ಜೀವನ [Art and life of Kaniyan] ಕಾರ್ತ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮಿಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದು ಒಂದು ತಂಡದೂಡನೆ ಕಾರ್ಯವುಗ್ಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸೇಂಟ್ ಕ್ರೀವಿಯಾರ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಜಾನಪದ ಬಿಭಾಗ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಜಾಬ್ಬಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ.

ಹತ್ತು ಹಲವು ಸೈನಿಕರ್, ಸರ್ವಾರ್ಥ, ಕರ್ಮಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಿ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನಾಟ್ವಾರ್ ಕಾಥಕಾಲಿನ್ ಅನ್ನುಹಿಯಾಲ್ ಆಯಿವು, ಉತ್ತರಾಲುವರ್ ನರವಾರ್ಯ, ಕಾಲುವರ್ ಕೃತಿಗಳು J. ಪಾಟ್ಕ್ ಗ್ರೆ ಎಂಬುವವರಿಂದ “The Structural Analysis of Folktales: Techniques and methods”—ಎಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ.

27 ಜಾನಪದ ಲಾವಣೀಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, 62 ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು 170 ಜನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1988ರಿಂದ 1995ರವರೆಗೆ 17 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎಂ. ಎ. ಹೌಡ ಪ್ರಬಂಧ ಗಳಿಗೆ ವರ್ಣಾದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ॥ ಎ. ಧನಂಜಯನ್

ಸೇಂಟ್ ಕ್ರೈಸ್ಟಿಯರ್ ಕಾಲೀಜು ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಹಿರಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು. ಏವಿಧ ಜಾನಪದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸದಸ್ಯರು. ಇವರ ಐದೊ. ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ “Fisher folk Songs of Coastal Tamilnadu.”

ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ಹಲವಾರು ಜನಪದ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಬಂಧ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕೆಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ಮಾಲೆಕ ಯ್ಯಾಕ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ “Performance Theories” ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ತ್ರೈಂಡ್ ಥೌಂಡೇಷನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನುದಾನ ಪಡೆದು “Seven Sisters Cult in Tamilnadu” ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಅನ್ವಯಿಕ ಜಾನಪದ, ಜಾನಪದ ಧರ್ಮ, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಸಮೂಹ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಮೂಳಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಎಂ. ಎ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಂವರು ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಣಾದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಲವು ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು “ಮೀನವರ್ಣ ಪಾಟಲ್ ಕಲ್” ವರ್ಣಾಶೀಲಿರವರ್ಣ “ಅವಿಂಳು ಲಿಟರರಿ ಜರ್ನಲ್”-ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದರೆ “ಮೀನವರ್ಣ ಪಾಟಲ್ ಕಲ್” ಒರು ಅರಿವಾಲಹವರ್ಣ “16ನೇ ಅಬಿಲ ಭಾರತ ತಮಿಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡ್ಯಾಸ-1982ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಕಾಟ್ಟ ವರಾರಂಗಲ್ ಎಂಬ ತಮಿಳು ಪದ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹ-1973ರಲ್ಲಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಮಾರುತ ತಾಂಡೋರಕ್ಕಾಲ್ (The Drums that refused of Sound) 1990ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಂದ ಇವರ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು.

ಡಾ. ಸು. ಶಕ್ತಿವೇಲು

ಇವರು ತಂಡಾಪೂರು ತಮಿಳು ಏ. ಎ. ದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಮಾನ್ಯಸ್ತರು. ಅವರನ್ನು ಭೀಟಿಯಾಡಾಗ “ಮಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಾತ್ತಿದ್ದೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ‘ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ’ ಆಯಿತ್ವೇ ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ. ಇವರ ಕೆಲವೇ ಕೃತಿಗಳಿಂದರೆ ಇಂದಿಯ-ಪಳನ್ ಕುಡಿಗಳ್ (ಭಾರತದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ), ವನಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಸ್ನೇಹಿಗರಾದಿ (ವಣಿವ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶ್ವಕೋಶ), ಪಳಸ ಕುಡಿಗಳ್-(ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರುಗಳು), A Bibliography of Dravidian Linguistics. A Bibliography for the Study of Niligiri Hill Tribes. Tribal Languages of India. Folklore literature in India. Folklore Study of Tamil nadu. Glimpses into Tamil Folklore. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ವಾಸು ಪ್ರಕಾಶನದ ಮೂಲಕ 42ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ಆಗಿರಬ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇ ಎಂಬಂತೆ ಬಂದು ಪಟ್ಟಿಯಾನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ, ಲೇಖನಗಳ-ಒಟ್ಟು, ಸಂಹಿತೆಯಾನ್ನು ತಿಳಿಸಂವ ಸೂಚಿಯಾನ್ನು ಐದುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಜಿ. ತಾಂತಿ

ತಂಡಾಪೂರು ತಮಿಳು ಏ. ಎ. ದ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧಾರಿ. 8ನೇ ವಿಶ್ವ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಇವರ “Folklore Survey of Thanjavur District ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಿದೆ. ತಂಡಾಪೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈತ್ತಿಕಾರ್ತಿಕ್ಯ ವಾದ ವಿಪ್ರಲ ವಹಿಸಿಕಿರುತ್ತಾನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ವಹಿಸಿದಾರೆ. ಜನಪದ ಗೀತಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಗಾದೆಗಳು, ಉಟ್ಟಿಗಳು, ಅಚರೆಕೆಗಳು, ಜನಪದ ದೇವರುಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳೂ ಜನಪದ ವೈದ್ಯ, ಜನಪದ ಕಲೆ, ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಅಣಗಳನ್ನು ಕಂರಿತಂತೆ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ಸಂಬಂಧ ವಹಿಸಿಕಿರುತ್ತಾನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ರೀತಿಯಾಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದಾರೆ.

‘The Study of Folklore’-ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾ ಪ್ರಬಂಧ. ಅಣ್ಣಮಲ್ಯ ಏ. ಎ. ಇವರಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ನೀಡಿದೆ. “Folk Custo

ms in Tamilnadu” ಏಷ್ಟು ವೇಳೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಭೇದಾರ್ಥಿಗೆ ಅನ್ವೆ ICSSR ಎಡಿವೆ. 1988ರಲ್ಲಿ “Folk Deities in Tamilnadu,” A Study of Village gods-1992, A Study of Folk Epic”—ಇವು ಇವರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಸಂಶೋಧನೆ ವರದಿಗಳು. ತಮಿಳು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಇವರದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸೇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ತಂಜಾವೂರು ತಮಿಳು ಏ. ಏ. ದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಶಕ್ತಿವೇಲು, ಡಾ॥ ರಾವಾನಾಧನ್, ಡಾ. ಪಣ್ಣಗಂ ಮಾಂತಾದ ಮಾಹನೀಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ॥ ಪಣ್ಣಗಂ ಡಾ॥ ಶಕ್ತಿವೇಲುರವರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ತಮಿಳು ಜಾನಪದವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯು ಪಕ್ಷಿನೋಃಖವನ್ನು ತೋರುವ ಕಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಬೀಳೋತೆಗ್ರಹಿಯನ್ನು ತಂಡಾರಿಸಿ ಅಂತಿ ಅಂತಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಯಾನ್ವಯ ನೀಡಲು ಬಹು ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆಯಿನನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಚೋಡಿಸಿಕ್ಕೆದ್ದಾರೆ.

ಮಾಧುರ್ಯ—ಕಾಮಾರಾಜ ಏ. ಏ. ದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನಾರಾದ ಡಾ॥ ಸರಸ್ವತಿ ವೇಣುಗೋಬಾಲನ್, ಡಾ॥ ಮಾತ್ರಯ್ಯ, ಡಾ॥ ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಾಲಕ್ಷ್ಮೀ—ಇವರ ಹೆಸರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು.

ಡಾ॥ ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್ ದಂಪತೀಗಳು ತಮಿಳು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಗಣನೀಯ ಕಾರ್ಯ ಚಣಡಾತ್ಮಿದ್ದಾರೆ. ಏಂಧ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳಾದ ತರುಕೂತ್ತು, ಕುಮ್ಮಿ ಒಳ್ಳಿಲಾಟಿಂ, ಪ್ರೇರ್ಯ ಕಾಲ್ ಕುದಾರೆ, ಕೃಷ್ಣನಾಟಿಂ, ಪೆರಿಯಮೇಳಿಂ, ಶಿಲ್ಪಾಬಾಟಿಂ, ಕೃತಲುಬಾಟಿಂ, ಪೂರ್ವಪೂರುಳಲಲ್ ಸ್ವೇನಲ್ ನಾಡಾಗಂ, ಕರಗಾಟ ಮಾಂತಾದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ. ಅದರ ಬ್ರಹ್ಮವಣಿಗೆ ಶ್ರಮಿಷ್ಟುತ್ತಿರುವ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರನೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತು ಇಲ್ಲಿನ ಜಾನಪದದ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಏ. ಏ. ದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಕರ ರಾದ ಡಾ॥ ಎಸ್. ಕಾಲೋನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ್ಯ ಸೆಂಟ್ ಜೋಸ್ಫ್ ಕಾಲೇಜಿನ ತಮಿಳು ವಿಭಾಗದ ಡಾ॥ ಎಸ್. ಪಣ್ಣಗ ಶಂದರಂ ಇವರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಏವಿಧ ಏ. ಏ. ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿದ್ದಾರೆ ಉಂತಹವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಏವರಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಡಾ॥ ಚೆ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ : ಚೆಲ್ಲಪ್ಪಗೌಡ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅದಿವಾಲ ಇವರು ಮಾದರಾಸು ವಿ. ವಿ. ದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಕರು. ಚಿತ್ರದಾಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿರಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಟಿ. ಜಿ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿ 1948ರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುಲ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿನ ಇವರು 1969ರಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪದವಿ ಪಡೆದರು. 1970ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಿ. ಲಿಟ್. ಪದದು 1973ರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿ. ವಿ. ಡಾಲ್ರಿ ಪಡೆದರು. ಅಣ್ಣಮಂತ್ಯ ವಿ. ವಿ. ಡಾಲ್ರಿ ಡಾ॥ ಕಿಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡರ ವಣಿಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ The Language of Kannaad Inscriptions of Northern Karnataka from 1000 to 1400 A. D. ಎಂಬ ವಂಕಾಪ್ರಯಂಥವನ್ನು ಅಣ್ಣಮಂತ್ಯ ವಿ. ವಿ. ಕ್ರಿ. ಸಮಾಖ್ಯಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತಮಿಳು ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾ ಪೂಡಿತ್ತ ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಏರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಳಿಪ್ಪಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಬಲ್ಲರು.

ಡಾ॥ ಚೆ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯಾವರು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷಾಕ್ರಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತಮಿಳು ಜಾನಪದ ಕುರಿತಂತೆ ತಂಬಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಘಲವನ್ನು ನಿರ್ಣ್ಯಾಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಮಂಧಾರ್ಯ—ಕನ್ನಡ”—ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡ ಉಪಭೂತೆಯೊಂದರ ವಣಿಗನಾತ್ತು ಕ ವಶ್ವೇಷಣ ವಣಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಕರು ಪರಿಚಯ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ವೈಧ್ಯಮಂಯತರುನ್ನ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾ. ತ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ : ಮಂಧಾರ್ಯ ಕಾವಃರಾಜ ವಿ. ವಿ. ದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಮಾದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ನೇಹಮಂಯಿ, ಸಹ್ಯದರ್ಯಿ, ವಿಚಾರಶೀಲರುದ ಇವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಪಾಂಡೇಶ್ವರ, ಬೆಳಿದದ್ದು ಮಂಡ್ಯ. ಎಂ. ಎ. ಪದವೀಧರರಾದ ಶ್ರೀಯುತರು ಸಟ್ಟಫಿಕೇಟ್ ಇನ್ ತಮಿಳು—ಕೋಸಾರ್ ಕೂಡ ವಣಿರುವರು. ಅನುವಾದ. ಸಂಶೋಧನೆ. ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃತಿ ವಣಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯಾನುಕ್ರಿಯನೆ, ಎ ಕಂಪಾರಿಟಿವ್ ಮೂಡಿ ಅಕ್ಷರಣ ಅಂಡ್ ದಾಸ ಲಿಟರೇಚರ್ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್). ತಿರುಕುರುಳ್ಳ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯರೂಪ ಮಾಂತಾದ ಹತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಕಂದಿರುವರು. ‘ತಿರುಕ್ಕಾಟಣ್’ ಸೃಜನಶೀಲ ಅನುವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ರವರು ಮಂಧಾರ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮಂಡ್ಯದ ಕಿರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಿಸುವ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮಿಳು—ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಿಸುವ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೂ ಕೊಂಡಿಯಂತೆ, ಶಿವ್ಯಕೋಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಂಕ್ಕೆಳಿಗಂತಲೂ ಹೇಜ್ಜಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಅದರಾತಿಥ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಇವರ ಶಿವ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಕನಾಂಟಕದ ಜನರು ಅವರು ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಿಂದಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಅವಕ್ಕೆತೆಗಳನ್ನು ರಿತು ಅವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ॥ ಪ್ರ. ವಿ. ಕುಲಕರ್ಮ: ಮಂಧುರ್ಯ ಕಾಮರಾಜ ಏ. ವಿ. ದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮಂಧುರ್ಯ ಸ್ಥಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ಮಂಲಿಯಾಳಂ, ತೆಲಗು ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ವಹಿದಿ ಮಂಂದಿನ ಸಂಶೋಧಕರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ ತಿಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳಂ ಜ್ಞಾನಪದದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ತೆರುಕೂತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು—ತೆರುಕೂತ್ತು : ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಧುರ್ಯ—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಾದೀಳು—ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನ. ಇದನ್ನು ಕನಾಂಟಕ ಏ. ವಿ. ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಡಾ॥ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ : ಇವರು ಮಂಧುರ್ಯ ಕಾಮರಾಜ, ಏ. ವಿ.ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಯಾಕ್ಕಿಗಾನ ಮಾಡಲಪಾಯ, ಪಡುವಲಪಾಯ ಕಣಿಕತಂತೆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ವಹಿತನಾಡಬಲ್ಲರು. ಯಾಕ್ಕಿಗಾನದ ಎಲ್ಲ ಮಂಜಲಾಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿನ ಶಿವ್ಯ ಅನುಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಇದೊಂದು ಜನಪದ ಕಲೆಯಿ? ಎಂಬ ಅನುವಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹುಡುಕಿದರೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು—ತಜ್ಞರು ತಮಿಳಾನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

O

ತಮಿಳು ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳು

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿ, ಈ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡಾ ಏಧ 1) ವಸ್ತುನಿಷ್ಟು ಕಲೆಗಳು ವಂತು 2) ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಕಲೆಗಳು ಎಂದು.

“Folk-Art is not inevitably rural and the subjective evalution of an alive academic is of no worth in a scientific study”.*

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಾರಿತು ಕನಾಟಕ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ವೃದ್ಧಿತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾರ್ಥದ ಉದ್ದೇಶ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ವಿಶ್ವ ಕಲೆಗಳನಿಸಿಕೊಡಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳ ಪರಿಚಯ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಭೂತ ಆಟಂ :

ದೇವ್ಯ ಹಿಡಿಯಂಪುದು, ‘ಭಾರ-ಬರುವುದು’ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ವಾಗಿರುವ ಒಂದು (ಮಾಡೆ) ನಂಬಿಕೆ. ಭಾರತದ ಐಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಂತೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಭೂತವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಭೂತಾರಾಧಕರ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂತಾರಾಧಕ ಅಥವಾ ದೇವ್ಯ ಬಿಡಿಸುವವನು ಅವೇಶಭರಿತನಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕುಣಿತದ ಮಾಲಕ ಹಿಡಿದಿರುವ ಭೂತ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಯಾಜನೆ ಕೆಲಪ್ಪಾಮ್ಮೆ ಆದೇಶ, ಅಣ್ಣೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲಕೂ ಏಂರಿದರೆ ಶ್ರೀ ಕೊಡುವ ಮಾಲಕ ಭೂತ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಭೂತ ಆಟಂ ಎಂಬ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಜನಪದ ಕಲೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಕನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತ ಕುಣಿತ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚ್ಯಾಟೆ ಕಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಷ್ಟುತಕ್ಕಿಗಳಾದ ದೇವ್ಯ, ಹೀಡ, ಶಿಶಾಚಿಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭೂತಾರಾಧನೆ ವೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೈಡಿಕಳಿ ಆಟಂ :

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕರ್ನಾಟಕಾಲ್ಯಾನ ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಂದ ಆಡಲ್ಪಡುವ ಅನೇಕ ನೃತ್ಯ, ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ದ್ವಾರ ಲೊಲ್ಲಿಂದು ಈ

* ‘Folk-Art’ Henry Glassie, Folklore and folk life—an introduction, 1973, Edited by Richard M. Dorson, P-257.

“ಬ್ರೋಡೆಕಳಿ ಆಟಂ.” ಕರೂವಳಿ ಏಂನಾಗಾರರು ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನೃತ್ಯ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೋರಾದ ಹಾಡಿನ ನಡುವೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ವಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಯಿಲ್ ಆಟಂ :

ತಿರುಚ್ಚಿ—ಮಂಧುರ್ಯ, ನೆಲ್ಲೀ, ಚಿದಂಬರಂ, ಕೊಯಿಮಂಕಲ್ವರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಹಾಡುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಆಟ ಈ ಒಯಿಲ್ ಆಟಂ. ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೆಟ್ಟೆ ಟಟ್ಟಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಹಾಡುತ್ತಾಳಿದ ವಾದ್ಯ, ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು ಹೆಚ್ಚು ಜರರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅಡುವ ಆಟವಾಗಿದೆ. ನೃತ್ಯ ಪಟ್ಟಾಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕರವಸ್ತುವನ್ನು ಚೇನಾಗುಗಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿ.

ಚಿದಂಬರಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾರ್ವಿಸ್ ಕೋಡಂಗಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶ್ರೀ ಜೆಕ್ಕೆದೇಹ ಆಟ್ಟಾಗ್ಗೂಪ್ಪೆ ಚೇನಾಗು ಈ ಒಯಿಲಾಟಂ ಆಟ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತು ಮಂತ್ತಲ ಯುವಕರು ಈ ಆಟವನ್ನು ಕಲಿತು ಚೇನಾಗು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎ.ವಿ.ದ ಸಂಶೋಧಕೆ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಜಾರ್ವಿಸ್ ಕೋಡಂಗಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಕಲೆಯಾದ ಈ ಒಯಿಲಾಟಿವನ್ನು ಕಲಿತು ಅದರ ಮೂಲವನ್ನು ಹಂಡಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೃತ್ಯದ ಉಡುಪು ಕರ್ಮಾಳಿಕದಲ್ಲಿ ವೋಹರಂ ಹಬ್ಬಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹೆಚ್ಚು ಮೇಳವನ್ನು ಬಹುದುಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಕಿಮರ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿವರು ಹಿಂದೂಗಳು ಜೊತೆಗೊಡಿ ಆಡುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

ಭೂತಪ್ಪ್ ನೃತ್ಯ :

ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಮಂದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಂಬಿವಾಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಭೂತಪ್ಪ್ ನೃತ್ಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಹಾವಾಡಿಗೆ, ಆತನ ಹೆಡತಿ—ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು. ಭೂತಾರಾಧಕ ಅಥವಾ “ಪವನ್” ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಜಾನಪದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಮೂಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೃತ್ಯ ಇನ್ನೂ ರೂಢಿಯಾಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಯ ವೃತ್ತಿ ಸರ್ವಾಜದಲ್ಲಿ ವಹಾನ್ನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣ ಭೂತ ಬಿಡಿಕುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ಈ ಕಾಣಿತ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಸಾಧನ ಮಾತ್ರ, ಈ ವೃತ್ತಿ ಮೂರುಮುಖ್ಯನಾಗಿತ್ತಾನೆ.

ಕಾವಟಿ ಆಟಂ

ಶಿವನ ಕರ್ವಹನಾದ ಮುರಾಗನ್ ಅನ್ನ ಮಣಿಕಲು ವಹಾಡುವ ನೃತ್ಯವೇ ಈ ಕಾವಟಿ ಆಟಂ. ಕಾವಟಿ ನೃತ್ಯ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಹು

ಮುಖ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯ. ಕಾವಟಿ ಕುಣಿತ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸಿ ಪರನರಂಜನ್ಯಾ ಕಲೆ ಯಾಗಿದೆ. ಶೀರ ಕೆಳಪರ್ಗಾದ ಜನರು ಈ ಆಚಾರನ್ಯಾ (ಕುಣಿತ) ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಟಿ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಕವಶಾಂತಿನಾಕಾರದ ವ್ಯಾರದ ವಸ್ತುವನ್ಯಾ “ಕುರುಂತಾಡಿ” ಎಂದು ಕರೆಯಾತ್ಮಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣದ ಶಾಗದವನ್ಯಾ ಅಂಟಿಹಿ ನವಿಲುಗರಿಗಳನ್ಯಾ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ತಮಂಗೆ ಬರುವ ವಿಚ್ಛಿನಿಂದ ಪಾರುವಹಾಡಿದರೆ ಕಾವಡಿ ಆಟ ಆಡಿಸುತ್ತೇ ವೇಂದು, ಆಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹರಕೆಯನ್ಯಾ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮುರಂಗನಿಗೆ ಈ ನೃತ್ಯವನ್ಯಾ ಸಮರ್ಪಣಾವಂತೆ ನತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಡಿಯಹಾಡುವವನು ಕಾವಡಿಯನ್ಯಾ ತಲೆ ಅಥವಾ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸಿಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕವಶಾಂತಿನಾಕಾರದ ಈ ವಸ್ತುವೇ ಮುರಂಗನ್ಯಾ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ನರ್ತನದ ಲೋನೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ತಕನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೃಮರೀತಂ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಾಗೆ ನೃತ್ಯದ ಕಾರ್ತ್ಯಕ್ರಿಮ ಸಾಧ್ಯಕ್ರಿಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಕಾವಡಿ ಆಟಗಳನ್ಯಾ ಕಾಣಬಹುದು.

- 1) ಪ್ರಪ್ನ ಕಾವಟಿ — ಸುವಾಸನಾಭರಿತ ಹೂಗಳ ಕಾವಡಿ.
- 2) ಪೂಲ್ ಕಾವಟಿ — ಹಾಲಿನ ಕಾವಡಿ.
- 3) ಪನ್ನುರ್ ಕಾವಟಿ — ಪನ್ನುರಿನ ಕಾವಡಿ.
- 4) ಇಳನೀರ್ ಕಾವಟಿ — ಯಂಧನೀರು-ಕಾವಡಿ ಸಿಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕಾವಡಿ.
- 5) ಕಂಟಿನ ಕಾವಟಿ — ಗಂಧದ ಕಾವಡಿ.
- 6) ಕರಪರ್ ಕಾವಟಿ — ಸರ್ವನಂತ ಆಲಂಕರಿಸಿದ ಕಾವಡಿ.
- 7) ಶೇವಲ್ ಕಾವಟಿ — ಶೋಳಿ ಕಾವಡಿ.
- 8) ಮರ್ಕ್ ಕಾವಟಿ — ದೀನುಗಾರರು ಆಡುವ ಏಂಬಿನಾಕಾರದ ಕಾವಡಿ.
- 9) ವೆಲ್ ಕಾವಟಿ — ವೇಲು ವಸ್ತುದ ಕಾವಡಿ.
- 10) ಪಾಯಿಲ್ ಕಾವಟಿ — ನವಿಲುಗರಿಯಾಂದಲಂಕರಿಸಿದ ಕಾವಡಿ.
- 11) ಅನ್ನಕ್ ಕಾವಟಿ — ಹಂಸ ಕಾವಡಿ.

ತೆರ್ವಾಳಿ ಜರಕದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಚರಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಆತ್ಮಂತ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ಯಾ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಮುಖ್ಯವಾದಾಗಿದೆ.

ಕಾವಡಿಯನ್ಯಾ ಒಂದು ನೃತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆಡುವವರು ನರ್ತನದ ಅಭಾವವಿರುವ ಭಕ್ತರೂ. ಅದರೆ ಅದನ್ನೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಯಾವ ಭಕ್ತರೂ ಆಡುವವರು. ಕಾವಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ದೇವತೆ ಮುರಂಗನ್ಯಾ, ಕಾವಡಿಯನ್ಯಾ ಹೊರುವ ಹಕ್ಕು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದಿ ಗಂಡಸರದು.

ಕೈಸಿಲಂಬಿ—ಇಟಂ

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಲೋಹದ ಉಂಗಳರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಡಾಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಈ ಖಂಗಿತ ಉಪಕರಣ ವಹಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಗೀತಗಳನ್ನು ಕಾಡುವಾಗ ಈ ಉಪಕರಣ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ನರ್ತನಗಳಲ್ಲಾ ಈ ವಾದ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದ್ದನಾಡ ಜೊಳ್ಳು ದೊಣ್ಣು ಯಾನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವ ದೊಣ್ಣುವರಸೆಯಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದೊಂದು ಚಾಕಚಕ್ಕೆತೆಲಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆ. ಹಬ್ಬ ಹಂಡಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಎತ್ತೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಟವನ್ನು ಅಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಣಾನ್ನವಾಗಿ ಇದರ ನರ್ತಕರು ಗಂಡಸರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಬಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಲೆ ಒಂಟಿ ನರ್ತಕನಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಾಂಜಿಪ್ರರಂನಲ್ಲಿರುವ ‘ಪಕ್ಷಾ ಖಾನ್’ ಹಿಂತ ಕೈಸಿಲಂಬಾಟದ ಪಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಪ್ರೀತಾಹವೇ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಿ.

ಸಿಲಂಬಾಟಂ :

ಮೈನವರೇಣಿಸುವ ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿವರಸೆ, ದೊಣ್ಣುವರಸೆ, ಬೆಂಕಿವರಸೆ ಇವೆಲ್ಲ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಂಡಸರ ಆಟವಾದ ಈ ಸಿಲಂಬಾಟವನ್ನು ಕರ್ಬಗ ಜೊತ್ತೆ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಗಳು ಇತ್ತೇಟಿಗೆ ಈ ದೊಣ್ಣುವರಸೆಯು ಪ್ರದರ್ಶನ ಗಳ ಮೂಲಕ ವಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗೆ. ಚಿಕ್ಕವರುಸ್ವನಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಿಧ ವರಸೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜನರ ಹೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾಗೆ. ಕುಮಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲ ಆಸನ್—ತಂಡದವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಲಂಬಾಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಳಸುವ ದೊಣ್ಣು—ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ಏಂಟರ್ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೇಗವಾಗಿ ಈ ದೊಣ್ಣು ಯಾನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಕ್ರಮಣ ವಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖಿಸ್ತ್ವನ್ನು ಆಟವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕುಮಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಸನ್—ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬುವರು ಅಂತಹ ಗುರುಗಳಲ್ಲಾಬ್ಬರು. ಇವರ ಬಳಿ ಈ ಆಟ ಕಲಿಯಲು ಯಾವ ವರ್ಕರು ತಂಬಾ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಟಿ, ಕರಕಾಟಂ ನಂತಹಿಯೇ ಈ ಸಿಲಂಬಾಟವನ್ನು ಹಬ್ಬ—ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಸಾವಣಾಕ ಕಲಿಯಾಗಿದೆ.

ತಪ್ಪಾಟಂ :

ಗ್ರಾಮ್ಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತವಿಲು ಮಂತ್ರ ಪರ್ಯ ಮಂಬಿಲವಾದ್ಯಗಳು. ಈ ಪರ್ಯ ಎಂಬ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಇಂದು ತಪ್ಪ (ತಮಕೆ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರ್ಯ ಶಬ್ದ ನಿಂತವರನ್ನು ಕುಶಿಯಾವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಬೇಕುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯ ಈ ಕಲಿಯ ಜೀವನಾಡಿ. ನಾದಸ್ವರ—ದೊಲುಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೇಳಿಸಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಂಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ಯ ಅಥವ ತಪ್ಪ ಬಡಿಮಾರ್ಕೆಂಡು ನರ್ತಕರು ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಶಿಯಾದ್ಯ ತಾರೆ. ಈ ಪರ್ಯ ಯಂದ್ದ ಪ್ರಚೋದಕ ಕಲಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾವು ಮೇಳ—ಸಾವಿಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಪರ್ಯಾಯನ್ನು ಸತ್ತಾಗಿ ಶವ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸಾಧನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದ ಕಾಲಪ್ರಾಂದಿತ್ಯ. ಅದರೆ ಇದರ ನಿಜವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಪ್ಪಾಟಿಂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಾಗ ನೋಡಬೇಕು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಪ್ಪಾಟಿಂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಾಟಿಂ ಕಲಾವಿದರು ಈ ಕೆಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ-ಹೊಸ ಸಾಧನೆಗಳು, ಹೊಸ ಶೈಲಿಗಳು, ಹೊಸ-ಹೊಸ ತಾಳಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಹೆಚ್ಚುಹೊಂದಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಾ॥ 10—3—96ನೇ ತಾರೀಖು ಜಾನಪದ ಲೋಕೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲೋಕೋತ್ಸವ—96 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ. ಕಲಾವಿದರ ತಂಡವಾದ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜನ್ ಮತ್ತು ಗುಂಪೆ ಬಹಳ ಸೇರಿಸಾಗಿ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು. ಆ ಪರ್ಯಾಯ ಶಬ್ದದ ಗತಿಗೆ ತಕ್ಷಂತ ಕುಣಿಯುವ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕರನ್ನು ಹಂಚಿಕ್ಕಿಸಿ ಕುಣಿಸಿದವು. ಅದರ ಶಬ್ದದ ಕಟ-ಕಟ ನಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕರೇ ಕುಣಿಯುವಂತಾಯು.

ಕಳವರ್ಗದ ತಮಿಳುಜನರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಈ ಕೆಲಿ ಅದ್ವೃತವಾದದ್ದು. ಈ ತಪ್ಪಾಟಿಂ-ಕುಣಿತವನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರ್ಯಾಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಆನಂದಿಸಬೇಕು. ವಣಿನಾಡಿತವಾದ ರಮ್ಯ—ಮನೋಹರ ಗಂಡು ಕೆಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕನಾಟಕದ ಪಟದ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಾಳಲಯಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಶಬ್ದ—ಸೃತ್ಯಗಳಿರದರ ವಿಶ್ರಣ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಗಾರಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪರ್ಯಾಯವೇ ನೋಡಿ, ನಾದಸ್ವರ ಮತ್ತು ದೋಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯ—ಮಧ್ಯ ಜಾಡುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ.

ಪರ್ಯಾಯ ಕರೆ—(ಪರ್ಯಾಯದ್ದು)

ತಮಿಳು ವಾದ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಉಂಟಾದು ಒಂದು ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ. ಕನಾಟಕದ ತಮಿಳುನ್ನು ಹೊಲುವ ಈ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ, ಒಂದು ಜಪ್ಪಟೆ ವಾತ್ಮನ ಒಂದು ಉಂಡೆ ಕಡ್ಡಿಗಳ ನಹಾಯಿದಿಂದ ಬಾರಿಸುವ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯ. ಈ ಪರ್ಯಾಯ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಚರ್ಮ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ‘ಪರ್ಯಾಯದ್’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಂದ್ರದ ಕಿನಾರೆಯನ್ನು ಕಾಯುವ ಕಾವಲುಗಾರರು “ಕಾವಳ್ಳಿ ಪರ್ಯೆ” ಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೂಡಿಯುಂದ್ದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸುವ ಪರ್ಯೆಗೆ “ವರು ಕೊಟ್ಟಿ ಪರ್ಯೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರೋಡನೆ ಆಡುವ ಅಟ “ಕುರವೈ ಅಟಂ” ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ತೊಂಡಗ ಪರ್ಯೆ”ಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಮಿಳುನಾಡನ ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ಯೆ ವಾದಕರನ್ನು ಗಂರುತ್ತಿಸಿ, ಪಾರ್ವತೀಕರ್ತೆಗೆ ಕ್ಷಮಾತ್ಮೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೆಸರಾಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಂಖೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

1. ಕುರಂಜೆ-ಪರ್ಯೆ
2. ಪಾಲ್ಯ-ಪರ್ಯೆ
3. ಮುಲ್ಲೈ-ಪರ್ಯೆ
4. ಮರಂದ-ಪರ್ಯೆ
5. ನೈದರ್ಶ-ಪರ್ಯೆ

ತಮಿಳು ವಾಕುರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲನಂತಹೀ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಪರ್ಯೆ ದೊಡ್ಡಪರ್ಯೆ, ಸಾವುಪರ್ಯೆ ಮುಂತಾಗಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪರ್ಯೆಗಳಿವೆ.

ಪರ್ಯೆ ಬಾರಿಸುವ ಕಲ್ಪ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದರೆ :—ಆರಿಷ್ಟಪ್ಪ ಸ್ವೀಯಿ (ಡಂಗೂರು ಬಾರಿಸುವಾಗ—ಸಾರುವಯ್ಯ) ಕೊಂಡಾಟಂ ಕೊಕ್ಕ. (ಉತ್ತರವ ಗಳಲ್ಲಿ) ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇವಲ ಸಾಮಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಣಕ್ಕ ಒಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪರ್ಯೆ ಈಗ ವಿವಿಧ ಉತ್ತರವ, ಚಬ್ಬಿ—ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನುತ್ತು ಜನಪದ ಉತ್ತರವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾಗಿ ಜನಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಗಳಿಸಂತ್ತೀದೆ.

“ಪರ್ಯೆ ಶಯ್ಯುಮಾರ್ಪೆ” (ತಯಾರಿಸುವ ರೀತಿ)

ಪರ್ಯೆನ ಮೇಲ್ಲೀಟ್ಟ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಒಂದೂವರೆ ಗೇಣಿನಿಂದ ಏರಡು ಗೇಣಿಗಳ ತನಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಿದಿರಿನ ದೆಟ್ಟೆಯಿಂದ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ತೆಗೆದು ಹದ ವ್ಯಾಖಿದ ದನ, ಮೇಕೆ, ಜಂಕೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜವಾಬನ್ನು ಆ ಬಿದಿರಿನ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಬಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಂಸೇಬಿಜದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಆರೆದು ಅಂಟು ವಣಿ ಈ ಹದ ವ್ಯಾಖಿದ ಜವಾಬನ್ನು ಬಿದಿರಿನ ಬಳಿಗೆ ವೆಳೆದು ಅಂಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೀಲದರು ಅಂಟಿಸುವ ಬದಲು ಜವಾಬದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ—ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖಿ ಅದೇ

ಚರ್ಚದ ದಾರದಿಂದ ಎಳೆದು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಂಟನಿಂದ ವಹಾಡಿದ ಪರ್ಯಾ ಅನ್ನ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ರಾಯಿಸಿದ ನಂತರವ್ಯೇ ಬಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಹಣಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಧ್ವನಿ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚರ್ಚದ ದಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಪರ್ಯಾ ಅನ್ನ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಸದೆಯೇ ಬಾರಿಸಿದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾ, ತಪ್ಪು, ತಂಬಟಂ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಈ ಪರ್ಯಾಯಾನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬಿದಿರು ಪಟ್ಟಿಯ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಂದು ಕಿಳಿಣಿದ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪರ್ಯಾಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತೋಳಲ್ಲಿಡಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಜರ್ಕೆ ಇಯಕ್ಕು ಮಾರ್ಕೆ”-(ಪ್ರದರ್ಶನದ ರೀತಿ)

ಎಡಭೂಜ ಮತ್ತು ಎದೆಗೆ ಆನಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಚಪ್ಪಟಿ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಎಡಗ್ಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಉಂಡೆ (ಉರುಟು) ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಲಗ್ಗೆಯಿಂದ ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹೊಮ್ಮೆವ ವಿಧಿ ನಾಡಗಳು—

ಸಂಜ್ಞೆ ಕುಂ	ಜನಕ್—ಜನಕ್

ಇದು ತಮಿಳನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಡುಬರುವ ಈ ವಾದ್ಯದ ಲಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಡಂಗಾರ ಸಾರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿಯೇ ಪರ್ಯಾ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರ್ಯಾ ಬಾರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಣುರಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಕೆಲವು ಉದಾ :—

ನಡ್ಯೆ (ವಹಾದರಿ) ಒಂದು :

ರಕ್ಕಟ್ಟೆ—ರಕ್ಕಟ್ಟೆ
ರಕ್ಕಟ್ಟೆ—ರಕ್ಕಟ್ಟೆ
ರಕ್ಕಟ್ಟೆ—ರಕ್ಕಟ್ಟೆ
ರಕ್ಕಟ್ಟೆ—ರಕ್ಕಟ್ಟೆ

ಮೇಲಿನ ಎಡಗ್ಗೆ ಚಪ್ಪಟಿ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಒಂದೇಟು, ತೆಳಿಗಿನಿಂದ ಬಲಗ್ಗೆ ಉರುಟು ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಏರಡೇಟು ನಾಟಿದಾಗ ಬರುವ ಶಬ್ದ.

ನಡ್ಯೆ—ಎರಡು

ಚಿನ್ನೆ ಚಿನ್ನೆ	ಚಿನ ಚಿನ

ಇದು ಸಲಾಂ ಪರಸಯಾಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ನಡ್ಯೆ—ಮೂರು

ಸಿನಕ್ಕು	ನಕ್ಕು ಜಿನ

ಇದು ಗುರುವಂದನಾ ನಡೆ.

ನಡ್ಯೆ—ನಾಲ್ಕು

ರಟ್ಟಕ	ರಂಡ ರಕ್ಕ

ಇದು ಚೋಕ್ಕಾಲಿಂಗಂ ನಡೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಂಜಾವೂರಿನ ರೆಡ್ಡಿಪಾಳಯಾಂನಲ್ಲಿರುವ ಕಲಾವಿದರು ಏವಿಧ ಬಗೆಯ ಪರ್ಯೆಯನ್ನು ಏವಿಧ ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಿ ಕುಣಿದು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ನೋಡುಗ ತಾನೇ ಸ್ವಾತ್ಮಯಾಂದ ಕಾಣಿಯಲು ಪ್ರತೀಕೋದನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಡುತ್ತಿರೆ.

(ಫರ್ಮ್ ಇಂಡ್ ಕರವ್ ಇಂಡ್ರಿಯ್ ನಿಲ್ಯೆ)

ಫರ್ಮ್ ಕಲೆಯ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ—ಗತಿ

ಇಂದು ತಮಿಳನಾಡಿನ ಏವಿಧ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಏವಿಧ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ ಬಾರಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕರಿ. ನೆಲ್ಲೂ, ಕುಪುರಿ ಮಾಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಮಾಗುಡಂ’ ಎನ್ನುವ ಪರ್ಯೆಯನ್ನು ‘ಮಾಗುಡಾಟಂ’ ಅಥವಾ ‘ಕಣಿಯಾನ್’ ಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾಗುಡಂ ಎನ್ನುವ ಪರ್ಯೆಯನ್ನು ಕೃಬೆರಳಾಗಳಿಂದ ಬಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಟೀಎಸ್’ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪರ್ಯಾಯನಾನ್ತಿ ಮುಸಲ್ಮಾನೆ ಫೋರ್ಮೆ ಬಾರಿಕುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತಲೂ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಕಬ್ಬಣದ ಸರಳಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯ-ಮಧ್ಯ ಲೋಹದ ನೃತ್ಯಾಕಾರದ ಏರಡು ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಜಲ್-ಜಲ್ ಎನ್ನುವ ನಾದವೂ ಉಂಟಾಗಿ ಕೇಳಲು ಇಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇವ್ಯತ್ತಾ ವರ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ಯೆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಗರೂ ನರ್ತನವಾದುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರ್ಯೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಟಿಂ ಎಂಬ ಪ್ರದರ್ಶಿಕ ಕಲೆ ಬೇಕಿದು ಬಂದಿದೆ. ತಂಜಾವುರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೆಡ್ಡಿಪಾಳ್ಯಂ, ಕುಂಬಕೋನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೇನಾವರ್ ಪಡುಕ್ಕೆ, ಮಧುರ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಡಿಪಾಟ್ಯಿ, ಪಾರ್ಯಪಾಟ್ಯಿ ಮಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ಯೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾವಕರೂ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಕಲೆ ಈ ತಪ್ಪಾಟಿಂ. ಸಿನಿಮಾ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಾದ್ರಾಸ್ ನೃತ್ಯ, ತಂಡದವರು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ನಾಡಗಂ ತಂಡದವರು ಮಂತಾದವರು ಈ ಪರ್ಯೆ ವಾಡ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಾಡ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನಾನೆ ಕಲಾ ತಂಡದವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೌಢಿಕಾಲ್ ಕುದುರೆ-(ಕೇಲು ಕುದುರೆ)

ಕೊನ್ಕಣಿಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಲುಕುದುರೆಯಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಿಕಾಲ್ ಕುದುರೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಗೆ ಅಥವ್ಯ ಅಡಿಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಮರಗಾಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ವಾರ್ ಬಿದರು ದಚ್ಚೆ, ಬಣ್ಣ-ಬಣ್ಣಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕುದುರೆಯ ಅರ್ಥಭಾಗ; ಕಾಲು ಮಾನುಷ್ಯರವೇ, ಮಾನ್ಯಕೊಳ್ಳಲು ಬಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಡುವಿನಿಂದ (ಸೊಂಟ)ದಿಂದ ಕಳಿಗಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಹೆಗಲಿಗೆ ಚರ್ಚಾದ ಪಟ್ಟೆ ಬರುವಂತೆ ತಗಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರೌಢಿಕಾಲ್ ಕುದುರೆ ಅಟ ವನ್ನು ಆಡುವವರ ಕಟ್ಟ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ತಾಳಿವಾಡ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಯು ಬದ್ದುವಾದೆ ಹೆಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತು. ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ನತ್ಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುದುರೆ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಸುಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕುದುರುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ-ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಈ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿ ತ್ವರಿತ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಕಲೆ ನತ್ಯಿಸ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಂಜಾವೂರಿನ ಕರುಪ್ಪಾಸ್ತಾಮಿ ಈ ಅಟವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸತ್ತಿಯಾರುವವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ

ಕೊಟ್ಟು—ಉಪಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಂಡಾಹ್ಯಾರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಟಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು “Dummy Horse Show” ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಜರಾಜೇಯರಂತೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಗಂಡಸರು ಈ ಪ್ರೋಲಿಯಾಕ್ಯಾಲ್ ಕುದುರೆ ಅಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇತ್ತೀಚಿಗೆ 15 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ-ಹುಡುಗಿಯರು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆಲಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕಲೆ—ಸಾವಣಾನ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತ್ತಿದೆ.

ಕರಗಾಟಂ :

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ನೃತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಟಿ ಈ ಕರಗಾಟಂ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏರಡು ವಿಧ

- 1) ಶಕ್ತಿ ಕರಗವರ್
- 2) ಅಟ್ಟ ಕರಗವರ್

ಶಕ್ತಿಕರಗವ್ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂಬಿ ಅದರ ವೇಲೆ ತೆಗಿನ ಕಾಯಿಯಾನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೂಗಳು ಅಲಂಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಮೃತ ಕಲತದೋಽಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಈ ಕರಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು—ವಣಾರಿಯಾನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಕಾಲ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಗುಡಿಗೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಬಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಟಕರು ಈ ಶಕ್ತಿ ಕರಗವರ್ ಅನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾವಡಿಯಾನ್ನು ಓದು ಈ ಕರಗಾಟಂ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕುಣಿತ. ಧಾರ್ಮಿಕ ನೃತ್ಯ ವಿಧಿ ಎಂದರೆ ಈ ಕರಗಾಟಂ. ನೃತ್ಯ ಕೂಡ ಗಂಡಸರ್ಗೇ ವೀರಾಲಿದ್ದ ಈಗ ಹೆಂಗಸರೂ ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ವಣಾಡುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐದು—ಎಳ್ಳು—ಅಥವಾ ಒಂಭತ್ತು ಜನ ಈ ಕರಗವರ್ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನತಿಸುತ್ತಾ ಹೊಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕರಗವರ್ ಜೊತಿಗೆ ಮೇಳದವರು, ತಪ್ಪು (ತಮಾಟೆ) ಇತರೆ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬರುಸುತ್ತಾರೆ. ವಣಾರಿಯಾನ್ನನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕರಗಹೊತ್ತು ನತಿಸುತ್ತು. ತಾಳ—ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಅಟ್ಟ ಕರಗವರ್ : ಇದು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಅರ್ಕ ಅಥವಾ ಬೂದಿ ತಂಬಿ ಸಂಗರಿಸಿ ಅದರ ವೇಲೆ ಗಳ ಯೋಂದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹಲವರು ತಾಳ—ಮೇಳದೊಂದಿಗೆ ನತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನರಂಜನಾ ಕಲೆಯಾಗಿ ಈ ಅಟ್ಟಕರಗಂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹೆಂಗಸರಿಂದ ಅಥವಾ ಗಂಡಸರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಂಡಾವೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಟ್ಟು ಅನ್ನ ಕರ್ಕೊ ಸೆಂಪು ಅಟ್ಟುವರ್ಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಥಾನವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ವೇಗವಾಗಿ, ತೀವ್ರಗತಿಯಾಲ್ಲಿ ಈ ನೃತ್ಯ ಮೂರೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಂತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕುಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಯಣ್ಣಂದಿ ವೇಳಂ ಜೊತೆಗೂ ಈ ಕರಗಾಟವರ್ಗ ಅನ್ನ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎರಡನೇ ಹಂತ-ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ತಮಾಟೆ, ನಯಣ್ಣಂದಿ ವೇಳಂದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನೃತ್ಯ ತೀವ್ರಗತಿಯಾಲ್ಲಿ ಸಾಗಬಂತ್ತದೆ. ಕರಗಾಟವರ್ಗನ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಡೂ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಲಾವಿದರು ಕತ್ತಿಯಾನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಾಂಟಕದಲ್ಲಿ ಕರಗದ ಉತ್ಸವ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಂತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಧರ್ಮಾರಾಯಂ ಕರಗ, ವಹಳೂರು ಕರಗ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನೇನಿಸಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಕರಗ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಜನಾಂಗದ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕರಗ ವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸೇವ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಷಿ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಕರಗ ಹೊರುವವರು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾಗಿ ತೆರಿಳಿಸಿದನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರು ಚೇಕಾದರೂ ಈ ಕರಗಾಟವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಹಂದು—ಇದು ಒಂದು ವುನರಂಡಕ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾಗಿ ಬೇಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶತ್ರು ಕರಗವರ್ಗ ನೃತ್ಯವನ್ನು ವಣತ್ರ, ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ, ರೋಗರಂಜಿನಾದಿಗಳು ಬಂದಾಗ ವಣರಿಯಾಮ್ಮ (ವಾರಿಯಾಮ್ಮ) ನನ್ನ ವೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ನೃತ್ಯ ವಣದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರಗಾಟವರ್ಗ ನೃತ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡು :

ಒನ್ನುವರ್ಗ ಕರಕ ವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ಒಂತ ವಿಲ್ಕ ಕರಕ ವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ರೆಂಟಾವರ್ಗ ಕರಕವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ರೆಂಟಾ ಹೊಕ್ಕಾವರ್ಗ ವಾಯಿಲಾಂಟಾ ತಾಯೀ
ವುನಾವ್ವಾವರ್ಗ ಕರಕ ವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ಮುತ್ತು ಪ್ಲಾಕ್ಕಾ ಕರಕವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ನಾಲ್ಕಾವರ್ಗ ಕರಕವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ
ನಾಲ್ಕುತ್ತು ಕರಕ ವುಟ್ಟಿಟ ತಾಯೀ

ಅಂಜಳಾವರ್ಗೆ ಕರೆಕರೆತ ತಾಯಿ
ಅಂಜಳಾ ಹೊಸ್ತು ಕರೆಕ ಮತಿ ತಾಯಿ...

ಹೀಗೆ ಈ ಕರಗಾಟವರ್ಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಾಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೃತ್ಯವನ್ನು
ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕುಮಿಳ್ಳು :

ತಮಾಳು ನಾಡಿನ ಹಂಗಸರು ಕುಮಿಳ್ಳು ಅಡುವ ನೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ ಮುಖ್ಯ
ಹಾಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ ನೃತ್ಯಗಳಾದೆ. ಈ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು
ಯಣಾಪ್ತದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಹಬ್ಬಿ—ಹರಿದಿನಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹು
ಮನೋಽಹರವಾದ ಈ ನೃತ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅತಿ ಸರಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರುವ
ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾ ನರ್ತಕರು ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈ—ಕೈ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಕುಮಿಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುಮಿಳ್ಳು ಅಟ ಅಡುವಾಗಿನ—ಹಾಡು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ ಪೆನ್ನೆ—ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ಪಲ್ಲೆ ಕುಲುಂಕ ಕುಲುಂಕ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ ಪೆನ್ನೆ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ನಲ್ಲ ಅಲುಕ್ಕಿ ಕುಲುಕ್ಕಿ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ ಪೆನ್ನೇ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ವಣಾರಿಯಾಹ್ನು ಪೆನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲಿ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ
ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ—ಪೆನ್ನೇ ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾಟಿ

ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಹಾಡು ಮುಂದುವರಿಯಾತ್ತದೆ. ಈ ಕುಮಿಳ್ಳು ನೃತ್ಯನ್ನು ಸಾಧಾನ್ಯ
ವಾದಿ ಹೈಂಗಲ್ ಅಥವಾ “ಕರಿಸಾಆ” ದಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತ
ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ವಾತ್ತು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಆಟವೇ ಕೋಲಾಟವರ್ಗೆ
ವಾತ್ತು ಬಿನ್ನಾಲ್ ಕೋಲಾಟ್‌ಎಂಬುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳಿ ಹೊಡೆಯಾವುದರ ಬದಲು
ಕೋಲುಗಳನ್ನು ತಾಳ ಬದ್ದವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಬಾರಿಸುತ್ತ ನರ್ತಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುಮಿಳ್ಳುಯಾ
ವಾತ್ತುಂದು ವಿಧವಾದ ಬಿನ್ನಾಲ್ ಕೋಲಾಟ್‌ಎಂಬುದು ಈಗ ನಶಿಸಿಹೋಗಿದೆ.

ಕುಮಿಳ್ಳುಲ್ ಕೋಲಾಟ್‌ನ ವಿಶೇಷತೆಯಂದರೆ ವಾತ್ತು ಕೋಲಾಟ್‌ಎಂಬ
ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನವಾದುದೆಂದರೆ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಂತ ನೃತ್ಯಗಾತ್ರಿಯಾರ ಕ್ರಿಯ್ಯ
ಲಿನ ಕೋಲುಗಳಿಗೆ ಹಗ್ಗಿ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ (ರಿಬ್ಬನ್)ಯಾ ತಾಂಡನಿಂದ
ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಮನೆಯು ಭಾವಣೆ ಅಥವಾ ಮಾರದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ನೇತು ಹಾಕಲಾದಿ
ರುತ್ತದೆ. ಈ ನೃತ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಹಗ್ಗಿ ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬನ್ ಹಣೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವರ್ಣಾತ್ಮಾ ತಮ್ಮಪ್ರಕ್ಕೆ ತಾವೇ ರಾಗವಾಗಿ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈನ್ನಾಲೋಕೋಲಾಟ್ಯಂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಆಟ ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಜಡೆಕೋಲಾಗಂತ್ತದೆ. ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೇ ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜಡೆಕೋಲು ಅಡುವುದು, ಕೋಲು ಹಾಕುವ ಕಲಾವಿದರು ಆ ಹಗ್ಗಿ ಅಥವಾ ರಿಬ್ಬನ್ ಅನ್ನ ತಮ್ಮ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲು ಹಾಕುವವರು ಒಂದು ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಾಗ ಹಗ್ಗಿ ಹೆಚ್ಚೆಡುಕೊಂಡು ಜಡೆಯಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ವರಸೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತೆರುಕೂತ್ತು

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆರುಕೂತ್ತು ಪ್ರಥಾನವಾದ ಗ್ರಾಮ್ಯಕಲೆ. ತೆರುಕೂತ್ತು-ಕನ್ನಡದ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಏಧಿ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಿ ಪದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅದರೆ ತಮಿಳನ ತೆರುಕೂತ್ತುವಿಗೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ನಾಟಕ ಕಲೆಗೆ ಉಗಮ, ಯಾಕ್ಕಿಗಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಕ್ರಿ.ಪ್ರಾ.ದ ಸಂಗಂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ.

ತೆರುಕೂತ್ತು ತಮಿಳು ಜನಪದ ಲೋಕದ ನಾಟಕ ಶಾಲೆ. ಕೈಮಾನ (ಜನಪರಿ ತಿಂಗಳು) ಆಷಾಡ (ಆಡಿ) ಕೆಲಸ ಆರಂಭಗೊಳುವ ಮುನ್ನ ಜನರು ಈ ಬಗೆಯಾ ಅಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತೆರುಕೂತ್ತು ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಮ್ಮನ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಉಳಿದು ಬೆಳೆದೆಹೊಂಡು ಬಂದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ.

ತೆರುಕೂತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಮುಖಿಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ, ತಲೆಗೆ ಕಿರಿಟಿ, ತೋಳಬಂದಿಗಳು ಕಿವಿಗೆ ದೂಡ್ಯಾ-ದೂಡ್ಯಾ ಕಡೆಕಾಗಳು, ಎದೆ ಹಾರಗಳು ಕೊರಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿನ ಹಾರಗಳು ವಿಧ-ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಸಾಧನ ಸಾಂಗಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಏನೂ ವಿಫ್ಫಾಗಿಲ್ಲದಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಾಟಕ ಪ್ರಾಣವಾಗಲೆಂದು ಗಣಸ್ವಾತಿ ವರ್ಣಾತ್ಮಾರೆ. ಗಣಪತಿಯ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ನತಿಸುತ್ತಾನೆ.

ತಟ್ಟಿಕಾರನ್ (ಸೂತ್ರಧಾರಿ) ಕಥೆಯ ವಿವರಕೆಯಾನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಕಥೆ ವಾಗಂದು ವರಿದಂತೆ ಚೀರೆ-ಚೀರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ. ಪಾತ್ರಗಳು ತಟ್ಟಿಕಾರನ್ನ ವಿವರಕೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ವರ್ಣಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತ, ನತಿಸುತ್ತ ಬಹಳ ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ನಡೆಯಾತ್ತದೆ. ಪೌರಿಣಿಕ ಕಥೆಗಳೇ ಈ ತೆರುಕೂತ್ತುವಿನ ಜೀವಾಳ. ಅತಿ ಪ್ರಮ್ಮಾತವಾದ ಕಥಾಭಾಗವೆಂದರೆ ದೈವಿಕದಿ ವಸ್ತುಪರಿಣ.

ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳೂ ಗಂಡಸರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ (ಹೆಗಸರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗಂಡ ಸರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ).

ದೌಪದಿ ಅಮೃತ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಚಂಬಿವಾಗಿ ದೌಪದಿ ಸ್ತುಯಂವರದ ಭಾಗ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತೆ ದುರ್ಯೋಽಧನನ ಪರಾಭವವನ್ನು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಾನಿಕ ನಾಟಕ ಕಲೆಯ ಇದರಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಂತಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ದಂಡಿವನಂ ಸಮೀಪದ ಪಾಂಚಾಲಿಯವ್ಯಾನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಈ ತಿರುಕೂತ್ತು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಉತ್ತರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕಥೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೂತ್ತಾಡುಪ್ರದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳೇ ಕಾರಣವೇನ್ನು ಬಹುದು.

ತಾವು ಕೂತ್ತಾಡುವಾಗ ದೇವರೆಡುರು ನಾಟಕಪಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ವ್ರತಾಚಾರ ನೇಮಾವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಮೈಲಿಗೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ತಿರುಕೂತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲೇಗ್ಗಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದವರೇ ಕೂತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲಾನಂತರ ಈ ನಿಯಮ ದಲ್ಲಿ ಸಡಿಲಿರುತ್ತಾಯ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಂನ್ಯು ಇಬ್ಬರು ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪರದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾತ್ರಗಳ ಪ್ರಮೇಶದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ವಣಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಕ್ರಮ ಇಂದಿಗೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆ-ಕಾವಲಿ ದೃವ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತೆರೆಕೂತ್ತು ಅವ್ಯಾನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಣತ್ರ ಅಡಂಬುವಾ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ದೌಪದಿಯವ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾವಾಪಾಂಚಾಲಿಯವ್ಯಾ, ಮಾರಿಯವ್ಯಾನ್, ಕಾಳಿಯವ್ಯಾನ್, ಎಲ್ಲೇಯವ್ಯಾನ್, ಕೆಂಗೈಯವ್ಯಾನ್, ಸೋಲೈಯವ್ಯಾನ್, ವೆಯಿಲುಗಂಡ ಅವ್ಯಾನ್, ವಟ್ಟುಪ್ಪುರಿಯವ್ಯಾನ್ ಮಂತ್ರಾದ ದೇವಾಲಯಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಈ ತಿರುಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ,

ಮಾತ್ರ ಬೀಳದೆ ಹೋದರೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ‘ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಯವ್ಯಾನ್’ ಕೂತ್ತು ಅಡಾತ್ತಾರೆ. ಅಂಟುಜಾಡ್ಯ, ಕೆಡುಕಾದಾಗೆ “ಶನೀಕ್ಷರ ಒಳಪ್ಪು ಕೂತ್ತು” ಅಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪು ಕುಡಿಯ ಪದ್ದತಾಲ ಕೂತ್ತಿನವರು ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿಯಂದು ವಣತ್ರ ಕೂತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ತಿರುಕೂತ್ತು ಕುರಿತಂತೆ ಡಾ॥ ಎ. ಅರಿಷ್ಠ ನಂಬಿ ಮಧುರ್ಯ ಕಾವರಾಜ ಏ. ಏ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಅರ್ಥಾಸಿದ “ತಮಿಳ್‌ಗತ್ತಿಲ್ ತಿರುಕೂತ್ತು” ಎಂಬ ನಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲ್ಲು-ಪಾಟ್ಪು (ಬಿಲ್ಲಿನ ಹಾಡು)

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಕಲೆ ವಿಲ್ಲು-ಪಾಟ್ಪು. ಈಲ್ಲೇವಾನರ್ ಎನ್.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, ಸಾತ್ತು ಹಿಚ್ಚೆ ಕುಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಮಹನೀಯರಿಷ್ಯರು ತಮಿಳು ನಾಡಿಗೆ ಈ ಕಲೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪರಿಭರಿಸಿದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಈ ವಿಲ್ಲು-ಪಾಟ್ಪು ಕಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ನಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ್, ವಾಪ್ಸಿಸದಂಬರಂ, ಕುಮಾರಿ ಈ ಮೂರು ಜೀಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆಯು ಇನ್ನಾನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಇತರ ಜೀಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪುವಿಗೂ ಈ ಮೂರು ಜೀಲ್ಲೆಗಳ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪುವಿಗೂ ಒಹಳಮ್ಮೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪು ಶರಿರಂತೆ “ಪರು ಹಿಲ್ಲಾದ ಕಲ್ಲಾಣವ ? ವಿಲ್ಲು ಇಲ್ಲಾದ ಕೊಡವು ?” ಎಂಬ ಗಾದೆ ವಹಾತು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ವಾಗಿದ್ದ ಈ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪುನ ಪ್ರಾಘಾಂತ್ಯದೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. (ಬೇಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾದುವೆಯೇ ? ಬಿಲ್ಲು ಇಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ?) ನಲ್ಲಿಪ್ಪ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ್, ವಾಪ್ಸಿ, ಹಾಗೂ ಕುಮಾರಿ ಜೀಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪುನ್ನು ದೇವರ ಪೂಜಾ ಸಮಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪುನ್ನು ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಉತ್ಸವ ಸಮಯಾದಲ್ಲಿ ‘ಕೊಡೆ’ಯಂದೂ ಕರೆಯಾತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ಜೀಲ್ಲೆಗಳ ವಹಾಡನ್, ಅದುನ್ನೂ ದೇವಾಳ ನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೊಡೆಯು ಆಚರಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪು ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಈ ಕೊಡೆ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ವಹಣ ವಹಾಡುತ್ತದೆ. ಕೊಡೆಯು ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್ಪು ಕಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು.

‘ವಿಲ್ಲು’ (ಬಿಲ್ಲು) ಎನ್ನುವ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಹಾಡಬುದರಿಂದ “ವಿಲ್ಲುಪಾಟ್ಪು” ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ ‘ವಿಲ್ಲು’ ಚೂತೆಗೆ ಕುಡಂ (ಮಾಡಕೆ ಅಥವಾ ಫುಟಂ) ‘ಉಡುಕ್ಕೆ’ (ಘಕ್ಕು), ‘ಕಟ್ಟೆಪ್ಪ’ (ಮಾರದ ಜಲಗೆಯ ತಂಡಂಗಳು), ಜಾಲರ ಮಾಂತಾದ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊತ್ತಾರೆ. ‘ಪಣಂ ಕಟ್ಟೆ’ (ಮಾಲೆವಾರ ಅಥವಾ ತಾಟಿನಿಂಗು ಮರ)ಯಾದ ಈ ವಿಲ್ಲುನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಏರಡೂ ಶಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಲೋಹದ ಕೊಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸೆಕ್ಕಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ‘ಪಣಂ ಕಟ್ಟೆ’ಯನ್ನು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಆಲಂಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ದನದ ಚರ್ಚಾದ ದಾರವನ್ನು ಆ ಏರಡೂ ಕೊಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಎಳೆದು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. (ಇಂದು ಅನುಕೂಲಾನ್ನಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪ್ರಪಂಚನ್ನು ಬಿಲ್ಲಾಗಿ ನೃಲಿನ್ ದಾರವನ್ನು ಎಳಿಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂಲ ಕಲಾವಿದರು ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ

ವಿಲ್ಲೂ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಇಪ್ಪುಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬಾದು ಗಮನಾಹ) ಸತ್ಯನಾಮಾಂತರ ಪಾಗಿ ಈ ‘ಪಾಂ ಕಟ್ಟೀಪ್’ಗೆ ಏಕು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಲ್ಲೊನ್ನದಿಗೆ ಎಂಬುದು ಮೇಲೆ ತಂಡದ ನಾಯಕ ಕಡ್ಡಿಯಂದ ಭಾರಿಸುವಾಗಿ ಗಂಟೆಗಳಿಂದ ನಾದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ‘ಕುಡಂ’ (ಫಳಿಂ) ಅನ್ನ ಪಾಣಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜರ್ಮನ್ ಅಥವಾ ‘ಪಣಿಪಟ್ಟೀ’ (ವಾಲೆವಾರದ ಎಲೆ)ಯನ್ನು ಬೀಸೆಂಬೆಂಬಿದೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸ ಆ ‘ಕುಡಂ’ನ ಬಾಯಿಯಾ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟಿದರೆ ‘ಧೂ, ಧೂ’ ಎಂಬ ಶब್ದ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿಕೊಯಾ ವೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿನಿಂದ ಬಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ‘ಉಡುಕ್ಕೆ’ –ಒಂದು ಇರ್ಮಾವಾದ್ಯ. ಉಡುವಿನ (ಜಿವಾಜಿ) ಜರ್ಮನ್ದಿಂದ ಈ ವಾದ್ಯವನ್ನು ವಣಿಕರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯಾ ನಾದ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿತ ಮರದಿಂದ ‘ಕಟ್ಟೀಪ್’ –ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರ ಮೇಲೆಗೂಂದನ್ನು ತಟ್ಟಿದಾಗ ರಟ್ಟಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾಲರ ‘ಮಾಗಳಂ’ (ಹಿತ್ತಾಲೆ ಮಂತ್ರ ತಾಪ್ಯದ ವಿಶ್ರಾ) ಲೋಹದಿಂದ ವಣಿಕಿರುವುದು.

ಮುಂಬಿ ಗಾಯಕ, ಹಿನ್ನೆಲೆಗಾಯಕರು, ‘ಕುಡಂ’ ವಾದಕ, ‘ಉಡುಕ್ಕೆ’ ವಾದಕ ‘ಕಟ್ಟೀಪ್’ ವಾದಕ ಮಾತ್ರ ತಾಲೆ ಹಾಕುವವ ಹೀಗೆ ಆರು ಜನರ ತಂಡ ಈ ‘ವಿಲ್ಲೂಪಾಟ್ನು’ ಕಲ್ಯಾನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. ಮುಂಬಿಗಾಯಕ ‘ವಿಲ್ಲೂ’ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾಡುವ ಹಾಡನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕರು ಎಳಿದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ ನುಡಿಕುವವರು ದನಿ ಸೇರಿಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೃದಂಗ, ಹಾರ್ಮಾನಿಯಂ, ತೆಬಲ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ‘ವಿಲ್ಲೂ ಪಾಟ್ನು’ನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅಚರಣೆಯಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಮಾಲ ಕಲುವಿದರು ಈ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ.

‘ಕೊಡ್ಡೆ ಪಳ’ (ಕೊಡೆಯ ಹಬ್ಬ) ಅಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಬಂದವರು, ಪೂಜಾರಿಗಳು ವೇರವರಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾವಣರೂಪ, ಕಣಿಕೆಯಾದ್ದು, ಶರುತ್ತೋಂದನ್ನೇ ಕತೆ (ಸೇವಕನ ಕತೆ), ಕೃಷ್ಣನ್ನೇ ತೂದು (ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ), ಅಯ್ಯಪ್ಪನ್ನೇ ಕತೆ ವಂಂತಾದ ಕಥನ ಗಿರೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಿಯಾಪನೆಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಅಚರಣೆಗಳ ಮಧ್ಯ, ಮಧ್ಯ ಅಡಂತ್ತಿದ್ದೂ ನಿಜವಾದ ಅಚರಣೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ‘ಕೊಡ್ಡೆ’ –ಯಾವ ದೇವರಿಗಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದೇವರ ಮೇಲೆಯೇ ಹಾಡುವ ವಿಲ್ಲೂ ಪಾಟ್ನು ಅಚರಣೆಯಾಗಿತ್ತದೆ. ಕಿಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಲ್ಲೂಪಾಟ್ನು ದೇವರ ಅಟಂಗಿ ಸ್ಕೃತಿಯಾನ್ನಾಗಿ ವಹಾಡುತ್ತದೆ. ‘ನರ್ಯಾಂಡಿ ಮೇಳಂ’ ಎಂದು ಕಿಲವೆಡೆ ನಡೆಸಿದರೂ ದೇವರು ಮೃಮೇಲೆ

ಬರಾವುದು ಈ “ವಿಲ್ಲಾ ಪಾಟ್ನು” ವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರು ಬಂದಾಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ನಂಡಿಸುವ ಸಂಗೀತವು ಹಾಡುಗಾರನು ತಾಂಬಾ ದಿಂಫಿವಾಗಿ ಹಾಡಲು ಶ್ಲಘ್ನಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ವಿಲ್ಲಾಪಾಟ್ನು ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ನೆಲ್ಲೆಗ್, ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ್ನೇ. ಸುವಾಸಿ, ಮತ್ತು ಕುಚರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಾಸ್ಕಾ ಕತ್ತೆ’ (ಹಲ್ಲರಕ್ಕೆನ ಕತ್ತೆ) ಸುಡಲ್ಲೆ ವಹಾದ ಕತ್ತೆ, ಅಮ್ಮನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಇರ್ಕಿರ್ಯಾಮ್ಮನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಮುತ್ತು ಪಟ್ಟಾನ್ನೆ ಕತ್ತೆ. ಚಿನ್ನ ತಂಬಿ ಕತ್ತೆ, ಉಡಯಹ್ಹಾರ್ ಕತ್ತೆ, ಗಂರುಸಾಮಿ ಕತ್ತೆ, ಪೂರಿಯಮ್ಮನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಶಿಚ್ಚೆಗ್ ಕಾಲನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಚಿನ್ನ ಸಂಜಿ ಕತ್ತೆ, ವೆಳ್ಳಕ್ಕಾರನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಭದ್ರಕಾಳ ಕತ್ತೆ, ಉಚ್ಚಿನಿ ವೊಕಾಳಿಯಮ್ಮನ್ನೆ ಕತ್ತೆ, ಮುಂತಾದ ಕಥನ ಗಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿತ್ತಾರೆ. ಓಲಿಗರಿ ಅಥವಾ ನೋಟು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಬರಿದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಕಿಕ್ರಮ ನಡೆಯಾವಾಗ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಕರು, ಸಮಯ, ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಡುವವರಿಗಳ ವಾರೋಧಮಂಕನುಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆಯಂತಹನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ೩೦ದು ‘ನವೀನ ವಿಲ್ಲಿಸ್ಪೆ’ (ವಿಶೇಷ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತದೆ. ‘ವಿಲ್ಲಾಪಾಟ್ನು’ ಅನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಕಿಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವರ ಆಟಂ

ರಾಜ ಕಂಬಳತ್ತಾರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಿಲ್ಲಪಾರ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಂದ ನಡೆಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ ನೆಲ್ಲೆಗ್, ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮನ್ನೇ, ಕಾಮರಾಜರ್, ಮಧುರ್, ಅಣ್ಣ, ತಿರುಚ್ಚಿ, ಕೊಯಾಮಕ್ಕಾರು, ಪೆರಿಯಾರ್, ಸೇಲವರ್. ಧರ್ಮಪ್ರಯಿ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಂಬಳತ್ತಾರ್, ನಾಯಕರು ವಾಸಿಸಬೇಕ್ಕಾಗಳ್ಲಿ ಈ ದೇವರ ಆಟಂ ಕಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

‘ದೇವ ದಾಂಧಾಬಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಚೆಮ್ಮೆ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತೇ, ಕಂಬಳತ್ತಾರ್ ಕೊಯಿಲ್ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು (ದೇವಸ್ಕಾನದ ಭೂತಿಗಳು) ದೇವರ, ವಾರಮ್ಮನ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಮದುವ, ಹಣ್ಣ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಆಟಂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಕೈಲಾರದಲ್ಲಿ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರ ಕಲ್ಲಾಣ (ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಲಾಣ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಅಡಿದ ಆಣವೇ ‘ದೇವರ ಆಟಂ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಿಂದು ರುದ್ರ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ರುದ್ರ ತಾಂಡವವಾಧುವಾಗ ಆತನಿ

ಕೋಪವನ್ನು ತಮನ ವಣಿಡಲು ದೇವತೆಗಳಿಲ್ಲ ಆದಿದ ಅಟವೇ ಈ ದೇವರ ಅಟ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಭಸ್ತಾಸುರನನ್ನು ಹೋಚಿನಿ ರೂಪದಿಂದ ವಿಹ್ವು ಸಂಹಾರ ವಣಿಡಿದಾಗ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಂಣವ ಲಲಿತ ನೃತ್ಯವೇ ‘ಈ ದೇವರ ಅಟಂ’ ಎಂದು ಪುಂತಾಗಿ ಈ ಅಟದ ಬಗೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿ ಪರವಶರಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುಣಿಯಾವ ಕಲಾವಿದರು ದೇವರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ದೇವರೇ ನಮ್ಮೇಳಿಗೆ ಇದ್ದಾನೆ, ಆತ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಯ ನಾವು ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆ ಗಳಂಬ ಭಾವನೆಯಾಂದ ಕೂಡಿರುವರೇನೋ ಎಂದು ನೋಡುಗರಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ‘ದೇವರ ಅಟಂ’ ನಡೆಯಲು ಕಡೇ ಪಕ್ಕೆ 9 ಜನ ಕಲಾವಿದರಾದರೂ ಬೇಕು. ಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲಿಗೆ ಮೆರುಗು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಸಹ ಕಲಾವಿದರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇವರ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಣ್ಣಿ ಕಟ್ಟಿದೆ ಈ ದೇವರ ಅಟವನ್ನು ಆಡಬೇಕಿಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ—ಗೆಣ್ಣಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪೆಟಿವನ್ನು ವರಾತ್ರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ದೇವರ ಅಟಂ’ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಏಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲೇ ಬೇಕು. ಕಂಬತ್ತು ನಾಯಕರ್ ರವರು ದೇವರ ಪೂಜೆ ವಣಾದುವಾಗ, ಚಿಕ್ಕವುಕ್ಕಾಲು ಅಟವನ್ನು ಆಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬೀಟಿವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರಲೇಬೇಕು.

ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ನಡೆಯಾವ ಅಚರಣೆಗಳು ಹಳೆ ತಲೆವಾರಿನ ಜನರ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ದುವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಂದುವೆಯ ಅಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಅಚರಣೆಗಳು ಈ ಕಂಬತ್ತು ನಾಯಕರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ‘ದೇವರ ಅಟಂ’ ಕೂಡ ಒಂದು. ಕಂಲಗುರಾಗಳೂ ಅಹಾನ ವಣಾದುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಪಾಂಡಿತರ ಹೊಗಳ ಹಾಡುತ್ತು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಹ್ವುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರೆಯನ್ನು ಪರೇ-ಪರೇ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರೂರಾಲಾಗಳನ್ನು ಆಡಿಸುವ ಭಂಗಿ ಭರತನಾಟ್ಯವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಶರೀರದ ಜಲನೋಳಿ ಭರತನಾಟ್ಯಂ ಮಾತ್ರ ಕಥಕ್ಕಳಿಯಾ ಏಕ್ರಾಣದಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಮುಖಿ ರೌದ್ರ ರೂಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದೇವರು ಆವರ ನ್ಯೂಮ್ಯಾಲೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಆಡುವಾಗ ನಗುಮೋಗದಿಂದ ಆಡುವರು. ಮಂದುವೆ ಸಮಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗುಂಪುಗಳು ಈ ‘ದೇವರಾಟ್ಯಂ’ ಅನ್ನು ಸ್ವಧಾರ ಮನೋಭಾವನೆ

ಯಿಂದ ಆಡಬಾಗ ಪ್ರತ್ಯೋಭಾಲ್ ಅಟಗಾರನೊಬ್ಬ ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೆಂಡನ್ನು ಗೋಲ್ಗೆ ಒದೆಯುವಾಗಿನ ಮುಖ ಭಾವವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಕಾಲಾಗಳ ಆಗಿನ ಜಲನೆ-ಭಂಗಿ ರುದ್ರ ರಮಣೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

‘ದೇವರ ಆಟಂ’ ಕಲಾವಿದರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಾವುದು ರೂಪಿ. ಒಬ್ಬಾಬ್ಬರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬುದರಿಂದ ಸಮಾರು, ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿ, ‘ದೇವ ದುಂದಬಿ’ ಬಾರಿಸುವ ಪರಿಶ್ರಮ: ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಧಿವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಘಾರ್ಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಂ. ದೇವರಂದಃಬಿಯಂ ತಬ್ಬಿದಲ್ಲಿ ಇಂಂಥ್ಯಂತ ಹಚ್ಚು ಜನರೂ ಈ ‘ದೇವರ ಆಟಂ’ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಜಮಾನ್ ಕೊಡಾಂಗಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇವರ ಆಟಂ ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆ ಪೂರಂಭವಾಗಿದೆ. ‘ದೇವರ ಆಟಂ’ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಂತ್ಯಿಸುವವರ, ಆಸಕ್ತಿ, ಅಸ್ಥಾನನ್ನು ಪೂರ್ವೇಸಲು ಈ ಶಾಲೆ ಪೂರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಕಣೆಯಾನ್ ಕೂತ್ತು

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ದಕ್ಕಿನ ಜಲ್ಲೆಗಳಾದ ಜಿದಂಬರನಾರ್, ನೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಟ್ಟಿ ಬೋಮ್ಯಾನ್, ಕಾವರಿ ಮಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳ ‘ಕೊಡೆ’ ಕಬ್ಬಿದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಕಲೆಯೇ ‘ಕಣೆಯಾನ್ ಕೂತ್ತು’. ‘ಕಣೆಯಾನ್ ಆಟಂ’ ‘ಮಗುಡು ಆಟಂ’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ‘ಕಣೆಯಾನ್’ ಎಂಬ ಜನಾಂಗವರು ನಡೆಸುವ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗೆ ‘ಕಣೆಯಾನ್ ಕೂತ್ತು’ ಎಂಬ ಹೆಕರು ಬಂದಿರಬಹುದು. ‘ವಿಳ್ಳಿ ಪಾಟ್ಯ’ ರಿಂತುಯಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಥನಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ, ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೂರು ಜಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸುಡಲ್ಪೆ ವಹಾದನ್ಸ್ವಾಮಿ’ಯ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ‘ಕಣೆಸಾಟ್ಯಂ’ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊಡೆಯಬ್ಬ ನಡೆಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಣೆಯಾನ್ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಕಣೆಯಾನ್’ ಹಾಡು ಹಾಡುವವರನ್ನು ‘ದ್ವೇವ ಕಣೆಯಾನ್’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಾತಿಯ ಹಂಟ್ಯೆ ಈ ಕಣೆಯಾನ ನೃತ್ಯದಿಂದ ಎಂಬ ವಹಾತ್ಮೆ.

ದಕ್ಕುಪ್ಪನು ವಹಾತ್ಮೆ ಯಂಜ್ಞಾಫಲದ ಅಧಿಭಾಗವನ್ನು ಶಿವನಿಗಳಿಂದ ಕಾರಣ ಕೋಪಗೊಂಡ ಶಿವನು ಇಡೀ ಯಂಜ್ಞಾ ಮಂಟಪವನ್ನು ನಾಶವಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ದಕ್ಕನು ಏಕ್ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡಾ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಸುತ್ತುತ ನಾದ ಶಿವನ ಪ್ರವರ್ತ ಸ್ತುತಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಸಿದ. ಯಾಗ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಯಂಜ್ಞಾ ಕಾಂಡದಿಂದ ಮೊದಲು ‘ಬ್ರಹ್ಮರಾಕು’ ಎಂಬ ಕನ್ನ ಹಂಟ್ಯೆದಳು. ನಂತರ

‘ಸುಡುಲೈ ವಹಾದನ್’ ಉದ್ಭವವಾಗಿ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪೂಜೆ ವಣಾದಿದರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ (‘ಎನೆಕ್ಕೆ ಬೆರಿಯ ಪೂಜೆ ಪ್ರೋಟ್‌ಲ್ ತಾನವರುವನ್’) ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗೆ ಅಲ್ಲಿದ ವರೆಲ್ಲ ಒಷ್ಟೆಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಈ ಹಾಡಿನ ಸಾಲಾಗಳನ್ನೀಗಿರುವಿನಿಸ್ತೋಽ.

ಮಂಗಂಡ ಸಷ್ಟುಂ ಕೇಣ್ಣಲ್ಪುಡಿಯಾ
ವಹಾದನ್ ಪೂಸ್ಯೆಕೊಳ್ಳುನೋ.
ನಾಕ್ಕು ವೆಟ್ಟಿಸ್ಯೆ ಕಂಡಾಲ್ ಏಡಿಯೋ
ನಾನು ಪೂಸ್ಯೆ ಕೊಳ್ಳುನೋ
ಪೆಂಡ್ಕೆ ಮಂಗತ್ತ್ಯು ಕಂಡಾಲ್ ವಡಿಯೋ
ಪೆರಿಯಾ ಪೂಸೆ ಕೊಳ್ಳುನೋ
ಪೆರಿಯಾ ಕಣಿಯಾನ್ ಬಂಡಾಲ್ ವಡಿಯೋ
ಪೂಸ್ಯೆ ಕೊಳ್ಳುವೋ ಮಾಡನುಂ”

ಎಂದು ಕಣಿಯಾನ್ ನನ್ನು ಉತ್ತಮಿ ಮಾಡಿ ತನಗೆ ಪೂಜೆ ವಹಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳು ಕಣಿಯಾನ್ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಿ ಮಾಡಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಇವನು ‘ಇಂದ್ರಾಣಿ’ಯ ಸಾಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕು ಜನ ದೇವತನ್ನೆಯಾರು ನರ್ತನ ವಹಾಡಬೇಕು ಎಂದನು. ಅದರಂತೆ ನರ್ತನ ಮುರಂಭ ಪಾಯಿತಾ. ನರ್ತಿಸಾವಾಗ ಇಂದ್ರಾಣಿಯ ಕಾಲಿನ “ಶಿಲಂಬು” (ಕಾಲ್ಪನಿಕ) ಒಡೆದು ಉದುರಿದ ಮನಿಯೋಂದರಲ್ಲಿ ಕಿರಿಟ ಧಾರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವನೇ ‘ಕಣಿಯಾನ್’. ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಣಿಯಾನ್ಗಿ “ಸುಡಲೆ ವಹಾಡಸ್ಯಾಮಿ”ಗೆ ಆನಂದವಾಗುವಂತೆ ನರ್ತನ ವಹಾಡಿಂದು ಆಳ್ಳಿ ವಹಾಡಿದ. ಆ ಕಣಿಯಾನ್ ಅದರಂತಿಯೇ ವಹಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿಬಿಡ ಕಣಿಯಾರ್ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು “ದೇವ ಕಣಿಯಾರ್” ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆರು ಜನ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಕಣಿಯಾನ್ ಕೊತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಗಾಯಕ, ಹಿನ್ನೆಲೆಗಾಯಕ, ಮಂಗಾಡು ಭಾರಿಸುವವರಿಬ್ಬರು ಪಾತ್ತು, ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರ ವೇವಧಾರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಪಾತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು ‘ಅಳ್ಳಾಮಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ನಿಂತೇ ಹಾಡಬೇಕು. ದೇವರ ಎಂರು ಗಡೆಯು ಒಂದು ಪಾಶ್ಚಾದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಾಯಕನಿಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರಿರುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಪಾತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರರು ಕಣಿಯಾನ್ ಕೊತ್ತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡುಗಾರರು ಅಥವಾ ಪಾದ್ಯಗಾರರು ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಡಿಸುತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈನ ಅಂಗ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈನ್ನೆ ಗಡ್ಡ

ಗಳಿಗೆ ಅನಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯಮಾರ್ತಿ ‘ಶಾಯಿರಿ’ ಹಾಡುವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುತ್ತು ಸವಾರುವನ್ನು ಕೆಲೆಯಲು ಮಾಧ್ಯ-ಮಾಧ್ಯ ಕೆಲ ವಡಾತುಗಳನ್ನು (ವಚನಗಳನ್ನು) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

‘ವಿಲ್ಲು ಪಾಟ್’ನಂತರೇ ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಹಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹಿನ್ನಲೆ ಗಾಯಕರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಎಳೆದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ‘ಕಣಯಣಾ’ ಕೂತ್ತು ಕಲಿಯುವವರು ಸಹ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

‘ಕಣಯಣಾ’ ಕೂತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮಂಗಾಡಂ’ ಪ್ರಧಾನ ವಾದ್ಯ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗೆ ‘ಮಂಗಾಡಾಟಂ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಪೂರಿಸೆ, ವೇಷಪೂರಂ (ಬೇವಿನ ಮಾರ್ತಿ) ಮುಂತಾದ ಮರದ ತಂಡನಿಂದ ಈ ಮಂಗಾಡಂ ವಾದ್ಯದ ಚತ್ತುವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎವ್ಯಾಯ ಕರುವಿನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಅಂಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಏರಡು ವಿಧಿದ ಮಂಗಾಡಂಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮಂದಂ (ಚಿಕ್ಕ) ಮಂಗಾಡ ಮತ್ತೊಂದು ‘ಉಚ್ಚ್ಯಂ’ ಮಂಗಾಡ. ಮಂದಂ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ್ಯಂ ಎರಡೂ ಮಂಗಾಡಂಗಳಿಂದ ಬರುವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಸ್ಕ್ರಾಟಿಕ್ಗಳಿಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ತುರದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯಗಾಯಕರ ಬಲ ಗಡೆ, ‘ಉಚ್ಚ್ಯಂ ಮಂಗಾಡಂ’ ವಾದಕಿರಿತ್ತಾನೆ. ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ‘ಮಂದಂ ಮಂಗಾಡಂ’ ಬಾರಿಸುವವನಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಂಗಾಡಂ ಭಾರಿಸುವವರೂ ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಬಾರಿಸಬೇಕು, ಮುಖ್ಯಗಾಯಕನ ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂಗಾಡಂ ಬಾರಿಸುವವರು ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಾಡಂ ಶಬ್ದವು ‘ತಪಿಳ್ಳ’ ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಗಾಡಂ ನೂಡಿಸಿ ಅವರೂ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

‘ಕಣಯಣಾ’ ಕೂತ್ತು ಹಾಡುವವರೆಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೆಡು ಪರ್ವಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಣಯಣಾ ಕೂತ್ತು, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶೀರೆ ‘ಸಂಬರ್’ (Ladies garments) ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿವಾಡಿ ಕೊಡುವವರೇ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ದತಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಕಲಾವಿದರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಂಗಸರ ವೇವ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಸದಾ ಇರುವುದರಿಂದ ತಲೆ ಗೂಡಲನು, ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದ ವಡಾಡುವ ಗೆಣ್ಣ ಯರವ್ಯಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಎಡಾರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಗರಿಯಿಂದ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇದಿಕೆ ನಿಷಾಟ ವಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯದ ಎದುರುಭಾಗದ ಅಢು-ಬಾಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕುಳಿತಿರು-

ತ್ವಾರೆ. ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಗಾಯಕ ಮತ್ತು ಮಗುಡಂ ಬಾರಿಸುವವರು ಅಥವ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಉಳಿದ ಅಥವ ವೃತ್ತವನ್ನು ಸ್ತೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ತಾಳ, ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನೃತ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು “ತಾಳನಡ್ಯೆ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಗುಡಂ ಬಾರಿಸುವಾಗ ಸ್ತೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಣಿಯಣ್ಣ ಕೂತ್ತು ವಂತ ಪ್ರಾರಂಭರ್ವಾಗಿ ಬಂದ ಕಲೆ. ಮಗುಡಂ ಸಂಗಿತ ಕಲಿಯಲೂ ಬೇರೆಯಾದರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧಿ ಕಲಾವಿದರೂಡನೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಓಡಾಡುವುದರಿಂದ ತಾನಾಗೇ ಈ ಕಲೆ ಇವರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದ್ದು ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಕಲಿತು ಪಳಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವತಃ ಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆದುಕೊಡು ತಾವೂ ಈ ಕಲಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಗುಂಟಿನ ಯಾರ್ಥಾರ್ಥ ಏನೇನು ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ವಣಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ಸೂಕ್ತ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಾಯಕ, ಮಗುಡಂ ವಾದಕರೂ ಹಾಡುವರೂ, ಮುಖ್ಯಗಾಯಕ ಹಾಡುವಾಗ ಮಂದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ತಾಳ ಹಾಕುವರು. ಈ ಮಗುಡಂ ಅನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಬಾರಿಸುವಾಗ ಹಾಡಿನ ಸ್ವರ ಉಚ್ಛ್ರಾತ್ಯಕ್ತಿಗೇರುವುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಾಲ್ಲಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನರ್ತಣದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಗುಡಂ ಬಾರಿಸುವುದನ್ನು ಏಳಿಷವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರ್ವಾರಿಂದಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕಲಿತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಣಿಯಣ್ಣ ಕೂತ್ತು ನೃತ್ಯ—ಸಂಗಿತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಾದರೂ ತಿರುಕೂತ್ತು ಬಯಿಲಾಟಂ, ಕಣಿಯಲಾಟಂಗಳಂತೆ ಭಂಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ‘ಕಣಿಯಣ್ಣ ಕೂತ್ತು’ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕರ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮಗುಡಂನೆ ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ಸ್ತೋವೇಷಧಾರಿಗಳ ಕಾಲಿನ ಗಳ್ಳಿಯ ನಾಡಗಳಿಗೆ ವಣತ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಏನೂ ಭಾಗಿಗಳಿಗೂ—ಸಂಗಿತದ ತಾಳ ಲಯಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಣಿಯಣ್ಣ ಕೂತ್ತು ನಡೆಯಾವಾಗ ದಾಸ್ತಿದ ತಂಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಬೇಸರವನ್ನು, ಕಥೆಯ ಏಕತಾನತ್ಯಯನ್ನು, ಏಂಗಲು ಈ ಹಾಸ್ಯದ ತಂಣಿಕೆಗಳಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಿತ್ತುವೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ತೋ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಕೀಟಲೆ ವಣಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನಾಲ್ಕುರು ದೇವತೆಗಳು ಒಂದೇ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಮೂಲ್ಯ ದೇವತೆಯ ಕರೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುವಾಗ ಜನರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪರವಶರಾಗಿ ಈಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಗೆ ದೇವರು ಬರುತ್ತೇದೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವೃತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂಂದು ವೇಳೆ ದೇವರು ಬರದಿದ್ದರೆ ‘ಕರೆಯಾನ್ ಹಾಡು’ ಹಾಡಿನರೆ ದೇವರು ಒಂದೇ ಬರುತ್ತ ದಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಆ ಜನರಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಬರುವವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಈ ಕಲ್ಲಾವಿದರ್ಶಿನ ಕಾಣಿದ್ದು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗೆ ಶ್ರುತಿಯೊಂದು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಪೋರಾಣಿಕ ಅಥವಾ ಷತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ, ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಅಚರಣೆಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕರೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯತಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಲ್ಲಾವಿದರಿಗೆ ಶರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸ್ವಾದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನಾತದ ಹಾಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಾವಿಲ್ಲ.

ಅಲಾಲು ಅಟ್ಟಂ-(ಅಲಾಬಿ ಕಾಣಿತ)

ಮೂಹರಂ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿರಣ ಮಾಸ್ಸಿಮರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ತೀವ್ರತೆ(Fervour)ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯಾತಾವಾದದ್ದು. ಸಂತ(Prophet)ನ ವೊಮ್ಮೆಕ್ಕೆಖಾದ ಹಸನ್ ಹಾಗೂ ಹುಸೇನರ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ನೇನೆಂದು ದಾಖಿ ಪಡುವ ಆ ಹತ್ತಾದ ದಿನಗಳ ಅವಧಿ ನೆನಿಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತಹದ್ದು. ತಾರಿಖಾಯಣ (TAZIA) ಅಥವಾ ಬೀಳಬು ಹಾಗೂ ಕಾಗದದಿಂದ ವೊಡಿದ ಸವಾಧಿಯ ಸಣ್ಣ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಧನ, ವಿಲಾಪ, ಅಲಾಪಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶೋರ್ತ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಂತೆ ಭಾರವಾದ ಕಬ್ಬಣಿದ ಶರಪಣಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಎದೆಗಳಿಗೆ ಹೊಡಿದು ಕೊಂಡು ಹಿಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಡ್ಗಿಯುದ್ದದ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಸಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಂದ್ದ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಆವೇಶದಿಂದ ನತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಲಾವಿದರು ಕುಣಿಯಾವಣಿಗೆ ‘ಆಯ್, ತೋಯ್ ಧ್ಯಾಯ್’ (ಯೋ ಇವನಾರ್ಥಿನ್), ಮಾತ್ರ, ಯಾ ಹುಸೇನ್, ಯಾ ಹುಸೇನ್ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ

ಉತ್ತರ ತನಾಚಿಕಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಸನ್-ಹುಸೇನ್ರನ್ನು ಕೂಲಿಗ್ರಿದ ರಾತ್ರಿ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತ್ಯಾಗ, ದೀರ್ಘ, ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಾಡಣಗಳಿಗೆ ‘ಕರ್ಬಲ ಹಾಡಣಗಳು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ

ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಲಾಬಿ ಕುಣಡಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಸವಿದ್ದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಈ ಕುಣಡ ಮಹಿಸ್ಯಮರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಾಮೃಲಾಟಂ (ಶೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಾಟ)

ಮಹಿ ಬೋಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಕ್ಕಿ ಕಢಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಾಮೃಲಾಟಂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾವಣಾಯಣ—ಮಂಹಾಭಾರತ, ಮಾಂತಾದ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಳ ಕಥಾ ಭಾಗವನ್ನು, ಅಮೃನ್, ಸದ್ಯ ಮಾಂತಾದ ಸುತ್ತ ಮೂತ್ತಲ ದೇವರಂಗ ಪುರಾಣ—ಮಾಹಿಮೆ—ಪರಾಡಗಳನ್ನು ಗೊಂಬೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿತ್ತಾರೆ.

ಹಗ್ಗಿ ಮತ್ತು ತಂತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕಲೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಕಥೆಗಾರನ ಕಥೆಯ ಶೈಲಿಗಿಂತ ಅಟಗಾರನ ಕೈಚಲ್ಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕಥೆಗಾರ—ಅಟಗಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಲೆ ಈ ಪ್ರಾಮೃಲಾಟಂ.

ಕುಂಬಕೋಣಂ ಮತ್ತು ಮೃಲಾಡಂ ಶೈಲೇಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಬೋಂಬೆಗಳು ಕುಳಿಯಾತ್ತು ಕೈಕಾಲು ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಹಾವ ಭಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ಹೂಹಾರಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪುದು, ಕೈ ಮಾಂಗಿಯಾವುದು, ನದುನ್ನಾರಿಸುವುದು ಮಾಂತಾಗಿ ಅಟಗಾರನ ಕೈಚಲಕದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಕಲಾ ಸ್ಕ್ರೀತ್ರದ ಅದರಲ್ಲಿ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಜವಾತ್ತಾರಕ ಕಲೆ ಈ ಪ್ರಾಮೃಲಾಟಂ.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಲೆ ಪ್ರಚೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಗಳಿವೆ. ವಚನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬರುತ್ತದೆ. ದಾಖರ ಪದದಲ್ಲಿ ಬರಾವ “ಬೋಂಬೆಯಾಟವರ್ಯು” ಎಂಬ ಕಬ್ಬಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಉಲ್ಲೇಖಿಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಾಟವೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪ್ರಾಮೃಲಾಟಂ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೇನೋ !

ಹೀಗೆ ಸೂರಾರು ಪ್ರದರ್ಶಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ನ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೃಷ್ಣನಾಟ್ಯಂ, ಪುಲಿಯಾಟಂ, ಮೃಲಾಟಂ, ಕೊರಂಗಾಟಂ, ಸೆಂಡ್ರೆ ಮೇಳ (ಜೀಂಡೆ ಮೇಳ) ತನಿಪ್ಪೊಂಬೆ, ಪರಿಯಃಮೇಳ, ಭಾಗವತ ಮೇಳ, ಸ್ಮೃತಲೋನಾಟಗಂ, ಒಟ್ಟಂ ತಂಡ್ಲಿಲ್ಲ ಮಾಂತಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಮ್ಮನ್ನು ಶೋಡಿಗಿಸಿಕೊಂಡವರೆಂದರೆ ಡಾ॥ ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಶ್ರೀಮಾತಿಯವರಾದ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಹಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ಸ್ತುದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳಿಗೂ ಒಂದಿಲ್ಲಾಂದು ರೀತಿಯ ಸವಣನತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಕಲೆಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಮಹತ್ವ, ಚೈತಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಜನಪದ ಹಾಡು-ಕುಟಿಗಳ ಜಲವೂಲ ನಮ್ಮ ಅನ್ವಯರಸ್ತ ಗ್ರಾಮೀಣರ ಅಂತರಂಗ. ಈ ಜನಪದ ಬದುಕಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪರಿಶರವೇ ಶಾಲೆ. ಪಟ್ಟ ಅನಂಭವವೇ ಗುರಂ !

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆ ನವನಾಗರಿಕರೆಯ ಗ್ರಹಣದ ಹಿಡಿತವನ್ನು ತಡೆವುಕೊಂಡು ಬುಡವ್ಯೇ ಬದುಕಿನೆ. ಈ ಬುಡವ್ಯೇ ನ್ಯಾಯಸಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರೌತ್ತಾಹದ ನೀರೆರೆದರೆ ಮತ್ತು ಚಿಗುರುವ ಆಸೆ. ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಂಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಕೀರ್ತಿರಮೆ ಅಲ್ಲಿನ ಭವ್ಯ, ರಮ್ಯ, ಮನೋಹರ, ಮನಮೋಹಕ ವಿವಿಧ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತಮಾಟ (ಪರ್ಯ) ಬಡಿಯಲು ಪ್ರದು ಕೇವಲ ಹೂಲೆ ವಣಿಗರ ಕಷ್ಟಬು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಕಾವಚಿಯಾ ಕಾಣಿತ ಕಳೆವರ್ಗದ ಸರಣಿಕ್ಕೆ ಏಂಸಲೆನ್ನಾವುದು, ಹಾಡು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು— ಮೇಲ್ಮೈಗಳದವರ ಪ್ರತಿಪ್ಯೇಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಪುಲವಾದ ಜನಪದ ರಾತ್ರಿಗೆ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ-ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬರು—ನವನೀತ ಕೃಷ್ಣನ್, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾರಿದ್ದರೆ ಸೂಲದು, ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಪ್ರಬುಧ್ವ ಕಲಾವಿದರ ಬೆನ್ನಾತಟಿ ಪ್ರೌತ್ತಾಹಿ ಸಲು ಅಂತಹ ಸಾಖಿರಾರು ಜನರ ಆಗತ್ಯಾದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂಂತಲೂ ಹಚ್ಚಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ, ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಮುಂಬು. ಕಳೆದು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನಾ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳಿತು. O

ಗ್ರಂಥ ಖಚಿತ

(ಕನ್ನಡ)

1. ಡಾ॥ ಕಾಲೇಶ್ವರ್ ಎಸ್. — ತಮಿಳು ಕೂವ್ಯ ಮೀವಹಾಂಸೆ,
ಅನು ; ಸುಚಿತ್ರಲತ ಮತ್ತು ಮೀರು
ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ ಹೆಸ್ತೋದು
2. ಡಾ॥ ರುಲಕೆಂಫ ಪ್ರೆ. ವಿ. — ತರ್ಹಕೂತ್ತು—ಒಂದು ಸಮಿಕ್ಷೆ
ಕನಾಟಿಕ ಭಾರತ, ಕ. ವಿ. ವಿ.
ಧಾರವಾಡ, 1989
ಮಧುರ್ಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳು
—ಅದೇ—
3. ಚನ್ನಬಂಪ್ಪ ಗೋ. ರು. — ಸಂ. ಕನಾಟಿಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು
ಕ. ಸಾ. ಪ. 1977
4. ನರಸಿಂಹನ್ ಅ. ಲ. — ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ
(ಕಲಾಪ್ರವಾಸ ಲೇಖನ)
ಕನಾಟಿಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಆಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂ.
5. ಮನ್ಮಂತ್ರಾ ಎಸ್. ವಿ. — ಅವಿಲ ಭಾರತ 61ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಸಮ್ಮೇಳನ-ದಾವಣಿಗೆರೆ-ಗೋಪ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಪಾಲುಗೊಂಡವರು
ಕ. ಸಾ. ಪ. 1992
6. ಡಾ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಸ. — ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾನು ಯೋಜನ
ಸ್ವಂತಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಸುಕೃತ. 1981
7. ಡಾ. ಏದ್ವಾಶಂಕರ ಎಸ್. — ನಂಬಿಯಾಣ್ಣಿ—ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
ಸ್ತೋತ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ, ದ್ವಿತೀಯ ಮಾದ್ರಾಷ್ಟಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು, 1988

8. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಾ. ತ. — ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಮೆರಿ
ಕುವೆಂಪು ಅಧ್ಯಯಂನ ಕೇಂದ್ರ
ಮೈಸೂರು, 1988
9. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಾ. ತ. — ಚಳ್ಳನರಥ (ಅನುವಾದಿತ)
ಮೂಲ-ಮಹಾಕವಿ
ಸುಭೃಹ್ಷಣ್ಣ ಭಾರತಿ
ದಸ್ತೀಣ ಭಾಷಾ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಸ್ಕೃ
ವಂದರಾಸು, 1994
10. ಸಹಿತ್ಯಾರ್ಥಿ — ಮಧುರ್ಮ
ವಸಂತ ಆಟೋಫ್, ಮಧುರ್ಮ
11. ಡಾ. ಸ್ವಾತ್ಮಿ ಬಿ. ಜಿ. ಎಲ್. — 1. ತಮಿಳು ತಲೆಗಳ ನಡುವೆ
ಕಾವ್ಯಲಯ ಪ್ರಕಾಶನ,
ಮೈಸೂರು, 1995
2. ಮೈಸೂರು ದೈರಿ
ಕಾವ್ಯಲಯ, ಮೈಸೂರು
3. ಅವರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು
ಕಾವ್ಯಲಯ, ಮೈಸೂರು, 1962
12. ಡಾ॥ ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಯು.—ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್
ಗ್ರಾಮಚಿಯರ್ ಸಂ-3
ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್, ಸಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ
1986
- ತಮಿಳು
1. ಎಫ್. ಆರ್. ಆರ್. ಸಿ. — ಇಲ್ಲಿನಿಯರ್ ಕಲ್ಪಿತ ವ್ಯಾಲರ್
(ಯುಂತ್ ಕಲ್ಲುರಲ್ ಘಟ್ಟವಲ್-1993)
ಪಾಪನಾಸಂ
2. ಡಾ. ಮಣಿಗ್ರಾಮಂದರಂ ಎಸ್.— ನಾಟ್ಯಪ್ರರ ಪಾಟ್ಲು ಕಲ್ಲು
ಕಾವ್ಯ, 1993
3. ಡಾ. ತಕ್ಕಿವೇಲು ಸು. — ಸಾಟ್ಪ್ರೀಪುರೀ ಇಯಾಲ್ ಆಯಾಪ್ನೇ
ತಂಜಾವೂರು

ENGLISH

1. Dr. Kulkarni P. V. — A Monograph of Cumbam Kannada
Madurai Kamaraj University—1979
2. Lakshman Chettiar S.M.L.
Folklore of Tamilnadu
NBT, New Delhi, 1973
3. Mohan Kumar — Folk, Tribe and ritual dances of India
Himalayan Books, N.D,
4. Dr. Santi G. — Folklore Survey of Tanjavur Dist. 8th world Tamil Conference revolving fund Publication, 1994
5. Vanamamalai — Folk Culture of Tamilnadu

ಇತರ

1. ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ನಿರ್ಧಾರ
— ಪ್ರಸಾರಣಗೆ, ಮೈ, ಎ. ವಿ.
2. ಕನ್ನಡ ನಿರ್ಧಾರ
— ಕ.ಆ.ಪ, ಬೋ,
3. ಕನ್ನಡ ರತ್ನ ಕೋಶ
— ಕ. ಸಾ. ಅಕಾಡೆಮಿ
4. ಜಾನಪದ ಗಂಗೋತ್ತಿ
— ಕ. ಚಾ. ಮಾತ್ರಾ ಯಾ, ಅ, ಬೆಂ.
5. ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು
— ಜಾ. ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂ.
6. ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವಕೋಶ
— ಕ. ಸಾ. ಪ.
7. Frrc News Letter
8. Latest map of Tamil Nadu
9. ENCYCLOPAEDIA TAMIL LITERATURE
—Folklore in Tamilnadu : A Survey.

ದೆಂಕರೆಕೋಟೆ - ಬೇಟೆ ವಂಕಟರಮ್ಮಣಿ ಸ್ನಾಮಿ
ದೇಗುಲದಲ್ಲಿನ ಕಾಷ್ಟಿಲ್ಲವಾಹನ - ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಾರಾಜ.

ಪೂರ್ವಾಂಗಿನ್ನಿಂದೆ ಶಂಕಾರಗೊಂಡ ಪರಂಗಳು.

ತಪ್ಪಣಿನ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ.

ಕರಗಾಟಿನ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ.

ಅನ್ವಜ್ಞನ ರಿಸ್ತುಗಳ ಪರಿಗಾರನ್ನ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು
 ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಂದು ಅವರನ್ನ ಜಾನಪದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ
 ತೊಡಗಿಸುವ ಪರಿಹಾರನ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಟಿಯೋ ಮತ್ತು
 ವಿದಿಯೋಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು
 ಪರಿಗಾರಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ, ಪ್ರದೀಪಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ
 ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಮಣಿಗಳನ್ನ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂಗಧ್ಯರೂ ಜಾನಪದದ
 ವ್ಯಾಪಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಾಟಕವ್ಯೋಂದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾನಪದ ದ್ವೀಪಮಾರಿ
 ಉಲ್ಲಿಂಬುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಇತರ ಹಾರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ
 ಸದೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆಯುದ ಜಾನಪದ ಚಣುವಯಕೆಗಳು ಸದೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.
 ಆದರೆ ಕನಾಟಕದ ಹೂರ ರಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸದೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಾನಪದ
 ಚಣುವಯಕೆಗಳ ಪರಿಚಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ
 ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಯಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹ
 ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಯಾಗೂ ಅನ್ವಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆಗಳೂದನೆ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು
 ಮುಲನೆಗ ಒದ್ದುಪುಡರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೋರತೆಗಳ ಅರಿವು ನಮ್ಮಗಾಗುತ್ತದೆ.
 ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾನಪದಾಸಕ್ತರಾದ ಉತ್ಸಾಹ ತರುಗಾರನ್ನ ಹೂರರಾಜುಗಳಿಗೆ
 ಕಳುಹಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜಾನಪದಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಂತ್ರಿಕಗಳನ್ನ ಕನ್ನಾರೆ ಕಂಡು
 ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವ, ವಿಶೇಷಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೌಸದಾಗಿ
 ಯಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಣಪದ ಅನುಭವಗಳನ್ನ ಪ್ರಸ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ
 “ಜಾನಪದ ಪರಿಗಾರ” ಮಾರ್ಪಿಲ್ಲ ಮುಂದಿಸುವ ಉದ್ದಮಕ್ಕೂ ಅಕಾಡೆಮಿ
 ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಕಳಿದ ಪರ್ವ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬ್ರೀರಾಗೋಡ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ನೇರವಿನಿಂದ
 ತಮ್ಮಳಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಿಯ ಪ್ರಾಣಪದನ್ನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ
 ಪ್ರಾಣಪದ ಅನುಭವ ಕಥನದೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತರ.

- ಡಾ॥ ಎಚ್. ಚೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೇಗೌಡ
 ಅಧ್ಯಕ್ಷರು